

*Załącznik do Uchwały Nr XXXII/184/2017
Rady Miasta Łaskarzew
z dnia 31.10.2017r*

Strategia
Rozwiązywania Problemów Społecznych
Miasta Łaskarzew
na lata 2017-2026

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA	5
1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII	5
II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA.....	13
1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA.....	13
2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ.....	13
3. DEMOGRAFIA.....	15
4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA.....	16
5. GOSPODARKA	18
6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE	19
7. EDUKACJA I KULTURA	20
8. OCHRONA ZDROWIA.....	24
9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA.....	28
10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	30
11. POMOC SPOŁECZNA	33
12. SEKTOR POZARZĄDOWY	43
13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO.....	44
14. BEZROBOCIE	50
15. BEZDOMNOŚĆ.....	55
16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE.....	55
17. SYTUACJA DZIECKA.....	61
18. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH	66
19. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH.....	68
20. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI.....	72
21. ANALIZA SWOT	77
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	85
1. MISJA.....	85
2. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA	86
3. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA ...	99
4. PROGNOZA ZMIAN.....	100
5. RAMY FINANSOWE	102
6. PROGRAMY I PROJEKTY	103
UWAGI KOŃCOWE.....	106

WSTĘP

Dokument Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew został przygotowany na lata 2017-2026. W swoich założeniach programowych odnosi się do innych dokumentów z zakresu polityki społecznej funkcjonujących na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym.

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście, przeprowadzona na potrzeby opracowania dokumentu strategii, została oparta na badaniu tzw. źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w mieście bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców, identyfikacji mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT), a także na analizie ankiet skierowanych do mieszkańców (liderzy lokalni, losowo wybrani mieszkańcy) i przedstawicieli funkcjonujących w mieście placówek oświatowych.

W ramach diagnozy analizie poddano takie obszary, jak: demografia; infrastruktura techniczna; komunikacja i transport; gospodarka; zasoby i warunki mieszkaniowe; edukacja i kultura; ochrona zdrowia; sport, rekreacja i turystyka; bezpieczeństwo publiczne; pomoc społeczna; sektor pozarządowy; bezrobocie; bezdomność; problemy uzależnień i przemocy w rodzinie; równość płci, sytuacja dziecka; sytuacja osób starszych i niepełnosprawnych.

Przeprowadzone badania ankietowe dotyczyły sytuacji społecznej w mieście, problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz sytuacji dziecka. Do analizy wykorzystano trzy rodzaje ankiet.

Respondentami ankiety odnoszącej się do sytuacji społecznej w mieście byli losowo wybrani mieszkańcy oraz osoby mające wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej. W sumie do analizy przedłożono 18 anonimowo wypełnionych arkuszy ankiet.

Wśród respondentów było 77,78% kobiet i 22,22% mężczyzn. Najliczniej reprezentowana była grupa wiekowa 46-55 lat (33,33%). Następnie reprezentowana była grupa wiekowa 26-35 lat (27,78%) oraz 36-45 lat, która stanowiła 22,22% tej próby. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 56-65 lat (11,11%), natomiast 5,56% respondentów nie określiło swojej grupy wiekowej. Pod względem czasu zamieszkiwania w mieście najliczniej reprezentowane były osoby mieszkające w mieście od urodzenia (72,21%), następnie osoby zamieszkujące miasto od 26 do 48 lat (16,67%). Najmniej liczną grupę stanowiły osoby mieszkające w mieście od 4 lat (5,56%), taki sam odsetek badanych nie zadeklarował czasu przebywania na terenie miasta. Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, najwięcej badanych

posiadało wykształcenie wyższe (66,67%), natomiast drugą grupę stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim (33,33%).

W badaniu ankietowym, którego celem było poznanie opinii mieszkańców na temat problemu równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć, wzięło udział 14 osób, z których 92,86% stanowiły kobiety, natomiast 7,14% stanowili mężczyźni. Wśród respondentów najliczniej reprezentowane były ex aequo grupy wiekowe 36-45 lat i 46-55 lat (po 35,71% ankietowanych). Kolejną liczną grupę stanowiły osoby w wieku 26-35 lat (21,43%). Najslabiej reprezentowana była grupa osób w wieku 56-65 lat (7,15%). Jeśli chodzi o wskaźnik czasu zamieszkiwania, najliczniej reprezentowane były osoby mieszkające w mieście od urodzenia (71,43%), następnie osoby mieszkające w mieście od 36 do 48 lat (14,29%). Najmniejszą grupę stanowiły osoby zamieszkujące miasto od 4 lat (7,14%) i taki sam odsetek respondentów nie zadeklarował czasu przebywania na terenie miasta. Pod względem poziomu wykształcenia najliczniej reprezentowana była grupa osób z wykształceniem wyższym (71,43%), pozostałe 28,57% badanych legitymowało się wykształceniem średnim.

Osobna ankieta, która pomogła w dokonaniu analizy sytuacji dziecka w środowisku szkolnym i rodzinnym, została rozesłana do placówek oświatowych. Analizę tę przeprowadzono na podstawie 3 ankiet wypełnionych przez pedagogów lub dyrektorów funkcjonujących na terenie miasta placówek oświatowych.

W opracowanym dokumencie można wyróżnić trzy zasadnicze części: **wprowadzającą**, która zawiera informacje na temat uwarunkowań zewnętrznych tworzenia strategii; **analityczno-diagnostyczną**, która zawiera informacje ogólne dotyczące miasta oraz diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej w mieście, i **programową**, która zawiera założenia polityki społecznej miasta na najbliższe lata ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

W części programowej zostały wskazane podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji, źródła finansowania przyjętych założeń oraz określony został czas realizacji wyznaczonych działań. Ponadto przedstawione zostały wskaźniki monitoringowe, ramy finansowe strategii, prognoza zmian oraz informacja na temat sposobu wdrożenia dokumentu i prowadzenia monitoringu jego realizacji.

Opracowany dokument strategii stanowi materiał wyjściowy do konstruowania szczegółowych programów i projektów realizowanych w sferze społecznej.

I. CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE TWORZENIA STRATEGII

1.1. PODSTAWY PRAWNE

Strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z art.17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Na treść i realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ inne akty prawne. Należą do nich w szczególności:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 489 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 783 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 645 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1828),

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 2046),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 180),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1817 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 157 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 546 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 220),
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 162),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. 2016 r. poz. 195 późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1860).

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

1.2. PODSTAWY STRATEGICZNO-PROGRAMOWE

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew jest dokumentem zgodnym z dokumentami strategicznymi i programowymi, które funkcjonują na poziomie europejskim, ogólnopolskim, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Dokumenty te tworzą warunki do podejmowania działań opartych na zasadzie pomocniczości państwa przy wykorzystaniu zasobów tkwiących w środowiskach lokalnych i aktywności środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

1.2.1. DOKUMENTY EUROPEJSKIE I KRAJOWE

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

W ramach trzech priorytetów tematycznych strategii, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, przygotowano siedem projektów przewodnich:

- 1) „Unia innowacji”
- 2) „Młodzież w drodze”
- 3) „Europejska agenda cyfrowa”
- 4) „Europa efektywnie korzystająca z zasobów”
- 5) „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”
- 6) „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”
- 7) „Europejski program walki z ubóstwem”.

Wieloletnie Ramy Finansowe na lata 2014-2020 (WRF)

Na wniosek Komisji Europejskiej objęto Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności wspólnymi ramami strategicznymi (Wieloletnie Ramy Finansowe (WRF) na lata 2014-2020), które obejmują również Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejski Fundusz Morski i Rybacki. Na podstawie przyjętych założeń w okresie programowania 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny zapewni finansowanie działań strukturalnych na rzecz spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w ramach czterech głównych obszarów inwestycji: zatrudnienia, edukacji, włączenia społecznego i usprawniania administracji publicznej. Natomiast Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji posłuży do finansowania pomocy na rzecz pracowników zwolnionych w następstwie poważnej zmiany strukturalnej oraz łagodzenia skutków, jakie dla rolników pociągają nowe umowy handlowe.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej (NSIS)

Narodowa Strategia Integracji Społecznej jest dokumentem, którego celem jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej, stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Działania w tym zakresie mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy,
- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy,

- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia,
- wspierania integracji społecznej, aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program, który powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia, będzie wspierał innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

2.2.2. DOKUMENTY REGIONALNE I LOKALNE

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku „Innowacyjne Mazowsze”

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku „Innowacyjne Mazowsze” jest dokumentem, który stanowi odpowiedź na wyzwania, którym musi sprostać województwo, aby podnieść jakość życia, ograniczyć wykluczenie społeczne i bezrobocie, realizować politykę spójności terytorialnej oraz politykę inteligentnego i zrównoważonego rozwoju. Strategia wyznacza cele rozwojowe, których realizacja zapewni utrzymanie trwałego rozwoju.

Za priorytetowy cel strategiczny przyjęto „Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywcym”. Oprócz niego w dokumencie sformułowano trzy inne cele strategiczne:

1. Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii,
2. Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego,

3. Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki.

Realizację najistotniejszego z punktu widzenia polityki społecznej celu strategicznego „Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki” uzależniono od wdrożenia poniżej przedstawionych kierunków działań, oznaczonych numerami od 18. do 24.

- 18. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego.
- 19. Aktywizacja rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej.
- 20. Rozwój priorytetowych dla regionu dziedzin nauki.
- 21. Wzrost wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej.
- 22. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna.
- 23. Wyrównanie szans edukacyjnych.
- 24. Podnoszenie standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego na lata 2014 2020

Głównym celem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 jest inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału mazowieckiego rynku pracy. Dokument uwzględnia cele tematyczne zdefiniowane przez Komisję Europejską oraz odpowiada na zidentyfikowane wyzwania regionu w zakresie stymulowania rozwoju społecznego i gospodarczego, w powiązaniu z celami nakreślonymi przez Strategię Europa 2020.

Specyfika Mazowsza wynika w znacznym stopniu ze stołecznego charakteru regionu. Rola Warszawy, będącej stolicą państwa oraz gospodarczą lokomotywą kraju, warunkuje rozwój całego Mazowsza i stanowi siłę, która przekłada się na regionalną konkurencyjność.

RPO WM 2014-2020 zakłada dalsze wzmacnianie potencjałów poprzez wzrost gospodarczy oparty na przedsiębiorczości, chłonnym rynku pracy, a także zrównoważonym rozwoju zasobów regionalnych. Jednocześnie podejmowane działania mają kompleksowo przyczyniać się do efektywnego wykorzystania kapitału ludzkiego poprzez przedsięwzięcia na rzecz włączenia społecznego i edukacji mieszkańców Mazowsza oraz poprawy jakości usług świadczonych przez administrację publiczną – regionalną i lokalną. Interwencje w regionie będą podejmowane zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich w zakresie przewidzianym w RPO WM 2014-2020.

W opracowaniu wskazano trzy cele strategiczne:

1. Rozwój konkurencyjnej gospodarki regionu opartej na innowacyjności, przedsiębiorczości, chłonnym rynku pracy i zrównoważonych zasobach.
2. Przeciwdziałanie dysproporcjom regionalnym prowadzące do zwiększenia chłonności regionalnego rynku pracy poprzez wyrównywanie dostępu do zatrudnienia, włączenie społeczne i edukację.
3. Wsparcie działań wzmacniających zrównoważony rozwój środowiska na Mazowszu.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020

Głównym założeniem Strategii jest przechodzenie z prymatu działań o charakterze interwencyjnym na rzecz działań profilaktycznych i aktywizujących w celu zapewnienia warunków dla inkluzji społecznej i wzmacniania samodzielności osób i rodzin.

Układ celów strategii obejmuje:

- cel strategiczny wyznaczony do realizacji na lata 2014-2020.
- cele główne – dla każdego z trzech wyznaczonych obszarów, tj.:
 - obszar I – regionalne polityki publiczne dla zidentyfikowanych problemów społecznych z wyodrębnionymi programami wojewódzkimi.
 - obszar II – regionalne polityki publiczne dla zidentyfikowanych problemów społecznych bez wyodrębnionych programów wojewódzkich.
 - obszar III – nowe regionalne polityki publiczne dla rozwoju województwa.
- cele główne i szczegółowe dla każdego ze zidentyfikowanych problemów społecznych oraz 4 nowych regionalnych polityk publicznych.

Szczegółowego podziału obszarów realizacji regionalnych polityk publicznych Mazowsza dokonano na podstawie przeprowadzonej analizy uwzględniającej m.in. wszystkie problemy społeczne ujęte w Ustawie o pomocy społecznej, sytuację społeczno-gospodarczą regionu oraz kierunki wyznaczone w dokumentach strategicznych i programowych na poziomie województwa mazowieckiego, kraju oraz Unii Europejskiej. Pierwsze dwa obszary umożliwią wzmocnienie koordynacji i rozwój zintegrowanego systemu polityki społecznej Mazowsza, z ukierunkowaniem na działania profilaktyczne i aktywizujące, natomiast trzeci obszar wyznacza nowe regionalne polityki publiczne strategiczne dla rozwoju województwa.

Celem głównym Obszaru I jest rozwój zintegrowanego systemu realizacji polityk publicznych dla strategicznego zarządzania polityką społeczną regionu.

Celem głównym Obszaru II jest wzmocnienie inkluzji społecznej poprzez realizację działań profilaktycznych i aktywizujących. Oczekiwany efektem realizacji celów będzie

zmniejszenie zagrożenia wystąpienia i pogłębiania się problemów ubóstwa i bezdomności w regionie i integracja społeczna.

Celem głównym Obszaru III jest poprawa dostępności i jakości usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym przy zwiększonym udziale organizacji pozarządowych w realizacji zadań polityki społecznej regionu. Oczekiwanym efektem będzie wzrost aktywności społecznej i zawodowej oraz samodzielności osób, rodzin oraz wyrównywanie dostępu do usług.

Strategia Rozwoju Powiatu Garwolińskiego na lata 2015-2030

Dokument powstał w oparciu o diagnozę i ocenę stanu istniejącego, a także analizę mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń stojących przed powiatem. W trakcie prac nad strategią określono misję („Poprawa warunków życia mieszkańców powiatu garwolińskiego”) oraz wyznaczono poniższe cele strategiczne, a w ich ramach cele operacyjne, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania ważnych problemów na terenie powiatu.

Cel strategiczny C1. Rozwój lokalnego rynku pracy poprzez wzrost zatrudnienia i wspieranie rozwoju gospodarczego.

Cele operacyjne:

- C1.1. Wykorzystanie potencjału gospodarczego powiatu oraz kreowanie korzystnego klimatu dla rozwoju gospodarczego.
- C1.2. Tworzenie jak najlepszych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców.
- C1.3. Rozwój lokalnego rynku pracy i wdrażanie rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu.
- C1.4. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności powiatu.

Cel strategiczny C2. Wspieranie rozwoju obszarów wiejskich oraz działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Cele operacyjne:

- C2.1. Rozwój rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego.
- C2.2. Poprawa warunków bytowych ludności zamieszkującej tereny wiejskie oraz kreowanie pozarolniczych miejsc pracy.
- C2.3. Rozwój systemu ochrony przyrody.
- C2.4. Wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajoznawczych powiatu poprzez promocję i rozwój infrastruktury.

Cel strategiczny C3. Wzrost jakości świadczonych usług publicznych.

Cele operacyjne:

- C3.1. Rozwój systemu edukacji i bazy sportowej.
- C3.2. Umożliwienie mieszkańcom powiatu dostępu do właściwego poziomu usług medycznych i opieki społecznej.
- C3.3. Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa publicznego.
- C3.4. Działania ukierunkowane na wzrost dostępności usług świadczonych przez Starostwo Powiatowe w Garwolinie.

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNO-DIAGNOSTYCZNA

1. CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Gmina miejska Łaskarzew jest położona we wschodniej części Polski, w województwie mazowieckim w powiecie garwolińskim, w odległości ok. 15 km od Garwolina. Zajmuje powierzchnię 15,34 km² i jest jedną z czternastu powiatowych jednostek terytorialnych. Miasto Łaskarzew sąsiaduje z gruntami przynależnymi administracyjnie do samodzielnej jednostki terytorialnej – gminy wiejskiej Łaskarzew (w mieście znajduje się także siedziba władz gminy wiejskiej).

Pod względem fizycznogeograficznym obszar miasta usytuowany jest w pasie krajobrazowym Nizin Środkowopolskich, zwanych także pasem Wielkich Dolin. Leży w zasięgu dwóch jednostek fizjograficznych: Równiny Garwolińskiej, leżącej w obrębie Niziny Środkomazowieckiej i Wysoczyzny Południowopodlaskiej. Jednostki te wchodzi w skład Nizin Środkowopolskich. Łaskarzew leży w otoczeniu Lasów Garwolińskich. Ze wschodu na zachód, przez środek miasta, przepływa rzeka Promnik, która wraz z dolinami urozmaica teren.

2. ATUTY I CZYNNIKI OGRANICZAJĄCE ROZWÓJ

W przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania badaniu ankietowym zadano mieszkańcom miasta Łaskarzew pytania pozwalające uzyskać opinie na temat atutów miasta, czynników, które ograniczają jego możliwości rozwojowe, a także działań, jakie należy podjąć, by uczynić je bardziej przyjaznym dla mieszkańców.

Wskazując atuty miasta, wypełniający ankietę najczęściej wymieniali atrakcyjne położenie geograficzne i komunikacyjne (w nieznaczonej odległości od Warszawy, w pobliżu drogi krajowej nr 17, z dobrym dostępem do transportu PKS i PKP) oraz walory krajobrazowe (duże kompleksy leśne, sosnowy mikroklimat i czyste środowisko naturalne). Duże znaczenie przywiązywali również do dobrze funkcjonującej oświaty, różnorodnej oferty edukacyjnej skierowanej do każdej grupy wiekowej, dobrego dostępu do opieki medycznej oraz bogatej historii miasta.

Respondenci docenili także inwestycje w infrastrukturę miejską (modernizacja dróg i chodników, ocieplenie i wymiana pieców węglowych na gazowe w placówkach oświatowych) oraz ciszę, spokój i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. W dalszej

kolejności ankietowani wymienili boisko sportowe Orlik, funkcjonujące na terenie miasta zakłady pracy, scentralizowane położenie najważniejszych instytucji miejskich oraz przyjazny i kameralny klimat Łaskarzewa, a także brak uciążliwości związanych z przebiegiem trasy szybkiego ruchu.

Wśród wypowiedzi mieszkańców na temat czynników, które w największym stopniu ograniczają możliwości rozwojowe miasta, najczęściej pojawiał się brak miejsc pracy i wynikający z tego wysoki poziom bezrobocia, prowadzący do ubożenia społeczności miasta. W tym kontekście respondenci zwracali uwagę na brak dużych zakładów produkcyjnych mogących dać legalne zatrudnienie, co istotnie zmniejsza szanse na pozostanie w mieście osób młodych. Ankietowani wskazywali również na niewystarczające środki finansowe w budżecie miasta, zadłużenie i słabą ściągalność podatków, co przekłada się na skalę inwestycji miejskich. Za równie istotną kwestię respondenci uznali niedostateczną infrastrukturę, zły stan nawierzchni dróg, deficyt miejsc do parkowania w centrum miasta i brak zjazdu na obwodnicę. Według badanych dużym problemem jest ograniczona liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalno-rozrywkowych oraz brak żłobka. Wspomniano również o nieuregulowanym stanie prawnym niektórych gruntów, zbyt dużej odległości od trasy szybkiego ruchu i patologiach społecznych, szczególnie alkoholizmie.

Uczestnicy badania wskazywali również działania, jakie należy podjąć, aby miasto uczynić bardziej przyjaznym dla mieszkańców. Za najważniejsze uznano ograniczanie bezrobocia i działania mające na celu tworzenie nowych miejsc pracy. W tym kontekście respondenci zwrócili uwagę na pozyskiwanie inwestorów mogących dać zatrudnienie oraz budowę dużego zakładu pracy. Za równie ważną kwestię ankietowani uznali inwestycje w infrastrukturę miejską, zwłaszcza w rozwój sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz rozbudowę i modernizację dróg.

Wśród niezbędnych do realizacji działań wymieniano rozszerzenie infrastruktury rekreacyjno-sportowej (budowa hali sportowej, placów zabaw, obiektu sportowego z basenem), rozwój oświaty oraz powstawanie żłobków. Według respondentów ważne jest inicjowanie działań w obszarze kultury. W tym kontekście wymieniono powstanie domu kultury oraz tworzenie miejsc spotkań umożliwiających dzieciom, młodzieży i dorosłym spędzanie czasu wolnego. Do istotnych kwestii badani zaliczyli także organizowanie spotkań władz samorządowych z mieszkańcami, skuteczne i systematyczne ściąganie podatków, rozbudowę parkingów, a także nakłanianie mieszkańców do utrzymywania porządku w obrębie posesji.

3. DEMOGRAFIA

Na koniec 2016 roku miasto Łaskarzew miało 4 831 mieszkańców, w tym 2 460 kobiet, które stanowiły 50,92% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia wynosiła 315 osób na km². W latach 2014-2016 z roku na rok systematycznie zmniejszała się zarówno liczba dzieci i młodzieży, jak i osób w wieku produkcyjnym, rosła natomiast liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	924	908	903
liczba osób w wieku produkcyjnym	3 239	3 200	3 140
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	714	750	788
ogółem	4 877	4 858	4 831

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów przyrost naturalny oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym. Dane w tym zakresie odnoszące się do miasta Łaskarzew przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba urodzeń	44	59	34
liczba zgonów	39	36	40
przyrost naturalny	5	23	-6

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

W analizowanym okresie zarówno liczba urodzeń, jak i liczba zgonów ulegały wahaniom. Przyrost naturalny w latach 2014-2015 był dodatni i zwiększył się z 5 do 23, natomiast w 2016 r. był ujemny i osiągnął poziom -6.

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
zameldowania spoza miasta	30	30	27
w tym z zagranicy	3	5	8
wymeldowania poza miasto	59	14	10
w tym za granicę	0	0	0
saldo migracji ogółem	-29	+16	+17

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Na liczbę mieszkańców w mieście wpływał również ruch migracyjny. Saldo migracji w 2014 r. było ujemne (-29), natomiast w latach 2015-2016 bilans migracji był korzystny i utrzymywał się na zbliżonym poziomie (+16 w 2015 r., +17 w 2016 r.). W analizowanym okresie migracje odbywały się głównie w ruchu wewnętrznym.

Dane statystyczne odnoszące się do procesów demograficznych zachodzących w mieście Łaskarzew każą zwrócić uwagę na uwidocznione w nich istotne kwestie. Dotyczą one zarówno malejącego udziału w populacji miasta dzieci i młodzieży, jak również systematycznego wzrostu liczby osób starszych. Niepokój budzić może również spadek przyrostu naturalnego w 2016 r. Należy też pamiętać, iż w przyszłości populacja seniorów będzie zasilana przez osoby, które zakończą aktywność zawodową.

Opisane wyżej tendencje uzasadniają niezbyt korzystną prognozę demograficzną dla miasta i stanowią poważne wyzwanie dla władz lokalnych i instytucji pomocy społecznej. Zadania, jakie przed nimi stoją, wymagają bowiem dostosowywania usług społecznych w znacznie większym zakresie niż dotychczas do potrzeb seniorów. Należy mieć na względzie, że grupie ludzi starszych trzeba udzielać stosownej pomocy materialnej i rzeczowej, ułatwiać im korzystanie z usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz różnorodnych form aktywnego spędzania czasu wolnego.

4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACJA

Na obszarze Łaskarzewa nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy. Budynki na terenie miasta zaopatrywane są w ciepło na potrzeby centralnego ogrzewania oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej z lokalnych kotłowni.

Miasto podłączone jest do systemu dystrybucji gazu ziemnego. Rolę operatora systemu dystrybucyjnego pełni Mazowiecka Spółka Gazownictwa sp. z o.o., Oddział Zakład Gazowniczy Mińsk Mazowiecki. Mazowiecka Spółka Gazownictwa posiada na terenie miasta Łaskarzewa sieć gazową średniego ciśnienia o długości około 22,3 km. MSG nie posiada na terenie miasta stacji gazowych. W Łaskarzewie z sieci gazowej korzysta ok. 37,7% mieszkańców.

Operatorem systemu dystrybucyjnego energii elektrycznej na terenie Łaskarzewa jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Warszawa, na mocy koncesji na dystrybucję energii elektrycznej przyznanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na okres od 1 lipca 2007 r. do 31 grudnia 2025 r. Obszar Łaskarzewa zasilany jest ze stacji 110/15 kV Garwolin

i Sobolew poprzez linie kablowe i napowietrzne SN 15 kV oraz stacje transformatorowe SN/nN.

Komunalny system zaopatrzenia w wodę obejmuje prawie cały teren miasta. Źródłem wody dla wodociągu miejskiego są dwa współdziałające ujęcia wód głębinowych w Łaskarzewie:

- ujęcie zakładowe FOK o zasobach zatwierdzonych w kategorii „B” o wydajności 34 m³/godzinę,
- ujęcie miejskie o wydajności 55 m³/godzinę.

Długość czynnej sieci wodociągowej wynosi 27 km, a korzysta z niej ok. 26,4% mieszkańców. Długość sieci kanalizacyjnej to 24 km, korzysta z niej ok. 15,2% mieszkańców miasta.

Wszystkie tereny zainwestowania w mieście są docelowo objęte zasięgiem kanalizacji odprowadzającej ścieki bytowo-gospodarcze i przemysłowe do istniejącej oczyszczalni ścieków o wydajności 1200 m³/dobę. Na terenach peryferyjnych występuje skanalizowanie indywidualne ze szczelnymi zbiornikami ścieków, z których nieczystości są wywożone do punktu zlewnego przy oczyszczalni.

Odpady stałe miasta są wywożone przez służby komunalne na wysypisko. Jest to nowoczesne wysypisko wymagające segregacji odpadów. Działa ono dla potrzeb miasta i gminy Łaskarzew oraz obsługuje kilka gmin okolicznych. Obiekt został zagospodarowany w sposób umożliwiający zminimalizowanie szkodliwego oddziaływania na środowisko.

Łączna długość dróg publicznych wynosi ogółem 34,86 km (w tym 26,51 km dróg miejskich). W odległości 11 km od Łaskarzewa przebiega ważny szlak komunikacyjny o znaczeniu międzynarodowym, tj. europejska trasa E372, łącząca południowo-wschodnią Polskę z zachodnią Ukrainą.

Przewóz osób na terenie miasta odbywa się w regularnej komunikacji według rozkładów jazdy podanych do publicznej wiadomości. Podmioty świadczące usługi komunikacyjne dla ludności miasta to PKS Garwolin i Usługi Autokarowe – J. Książek. Przez miasto przebiega linia kolejowa nr 7: Warszawa Wschodnia – Dorohusk z przystankiem w Łaskarzewie. Mieszkańcy całego miasta posiadają dobre połączenia komunikacyjne.

Dane szczegółowe na temat infrastruktury technicznej w mieście przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Infrastruktura techniczna w mieście w 2016 roku

sieć wodociągowa	
długość czynnej sieci wodociągowej (w km)	26,6

liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej	1 276
sieć kanalizacyjna	
długość czynnej sieci kanalizacyjnej (w km)	24
liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	732
oczyszczalnie ścieków	
liczba oczyszczalni ścieków	1
liczba ludności obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków	732
sieć gazowa	
długość czynnej sieci gazowej (w km)	22,3
liczba ludności korzystającej z sieci gazowej	1 821
sieć drogowa	
długość dróg publicznych w mieście (w km)	34,857
w tym długość dróg miejskich (w km)	26,506

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

W uzupełnieniu danych dotyczących infrastruktury technicznej warto dodać, że najważniejszą inwestycją, jaką zrealizowano w mieście w latach 2014-2016 była przebudowa ulicy Sportowej i ulicy Chopina.

5. GOSPODARKA

Podstawy rozwoju gospodarczego miasta Łaskarzew związane są z rozwojem funkcji pozarolniczych. Użytki rolne zajmują ok. 8,99 km², tj. ponad 58% powierzchni miasta. Lasy stanowią 4,02 km², tj. ponad 26% obszaru miasta. Poniższa tabela przedstawia strukturę gruntów w mieście.

Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne

powierzchnia miasta ogółem (w ha)	1 534
powierzchnia użytków rolnych ogółem (w ha)	899
powierzchnia lasów i gruntów leśnych (w ha)	402
powierzchnia pozostałych gruntów i nieużytków	233

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Łaskarzew pełnił dawniej rolę ośrodka ludowej ceramiki użytkowej. Obecnie funkcjonują tu liczne zakłady szewskie oraz kilka zakładów produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych, a także pojedyncze zakłady z innych branż. Świadczą one usługi rzemieślnicze i handlowo-usługowe dla miasta i okolicy. Dane na temat podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie miasta w latach 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Aktywność gospodarcza mieszkańców miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba podmiotów gospodarczych w ewidencji miejskiej	344	295	287

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

W latach 2014-2016 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w mieście spadała. Większość podmiotów gospodarczych funkcjonowała w sektorze prywatnym, głównie były to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

6. ZASOBY I WARUNKI MIESZKANIOWE

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat mieszkań w mieście Łaskarzew, liczby izb mieszkalnych i powierzchni użytkowej mieszkań w latach 2014-2016. W tabeli wyodrębniono również dane na temat mieszkań komunalnych.

Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba mieszkań w mieście ogółem	1 549	1 556	b.d.
liczba izb mieszkalnych	6 384	6 426	b.d.
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	135 445	136 423	b.d.
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	87,4	87,7	b.d.
liczba mieszkań komunalnych	50	42	42
liczba izb w mieszkaniach komunalnych	102	86	86
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	1 458	1 286	1 286
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	29,16	30,62	30,62
łączna liczba osób mieszkających w mieszkaniach komunalnych	95	79	80
przeciętna pow. użytkowa mieszkania komunalnego na 1 osobę (w m ²)	30,7	38,8	38,3
liczba mieszkań socjalnych	–	–	–
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania	1	1	3
łączna powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania (w m ²)	157	66	3 231

Dane Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Miasta Łaskarzew.

W latach 2014-2015 ogólna liczba mieszkań w mieście wzrastała, podobnie zwiększała się liczba izb mieszkalnych oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań, a także przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania.

W latach 2014-2016 liczba mieszkań komunalnych będących w zasobach mieszkaniowych miasta zmniejszyła się (z 50 w 2014 r. do 42 w latach 2015-2016), podobnie zmniejszyła się liczba izb w mieszkaniach komunalnych (ze 102 w 2014 r. do 86 w latach 2015-2016) oraz łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (z 1 458 m² w 2014 r. do 1 286 w latach 2015-2016), a także przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania komunalnego (z 29,16 m² w 2014 r. do 30,62 m² w latach 2015-2016). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania komunalnego przypadająca na jedną osobę w analizowanym okresie ulegała wahaniom (30,7 m² w 2014 r., 38,8 m² w 2015 r., 38,3 m² w 2016 r.). W latach 2014-2016 miasto nie dysponowało mieszkaniem socjalnymi.

W latach 2014-2016 oddano w mieście do użytkowania w sumie 5 nowych budynków niemieszkalnych (1 w 2014 r., 1 w 2015 r. i 3 w 2016 r.) o łącznej powierzchni użytkowej odpowiednio: 157 m², 66 m² i 3 231 m².

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W Łaskarzewie tej formy pomocy udziela Urząd Miasta Łaskarzew. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek mieszkaniowy	4	5	4
liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	61	52	46
wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)	6 583	4 533	5 203

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

W latach 2014-2016 liczba rodzin w mieście, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, ulegała nieznacznym wahaniom, spadała natomiast liczba przyznanych dodatków. Wysokość kwot przeznaczonych na ten cel wahała się, najwyższą wartość osiągając w 2014 r. – 6 583 zł.

7. EDUKACJA I KULTURA

7.1. OŚWIATA I OPIEKA NAD DZIEĆMI

W roku szkolnym 2015/2016 w mieście Łaskarzew funkcjonowały następujące placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego:

- Publiczne Przedszkole „Leśny Zakątek” – ul. Alejowa 23A, Łaskarzew,

- Zespół Szkół Nr 1 im. Szarych Szeregów (oddział przedszkolny, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Liceum Ogólnokształcące, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych) – ul. Alejowa 23, Łaskarzew,
- Zespół Szkół Nr 2 im. Jana Pawła II (Edukacja przedszkolna – kl. 0, Szkoła Podstawowa Nr 2, Publiczne Gimnazjum Nr 2, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych) – ul. Kolejowa 13, Łaskarzew.

Szczegółowe dane na temat liczby dzieci i uczniów uczęszczających do ww. placówek oraz nauczycieli w nich pracujących przedstawia poniższa tabela.

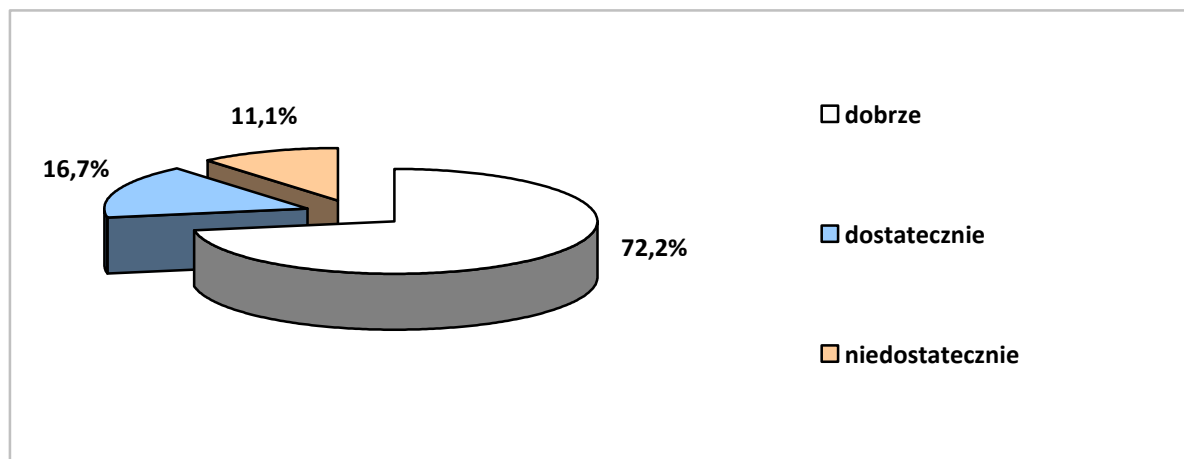
Tabela 9. Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego w mieście w roku szkolnym 2015/2016

typ placówki	liczba placówek	liczba dzieci, uczniów	liczba nauczycieli
placówki wychowania przedszkolnego	4	196	21
w tym przedszkola	1	146	18
w tym oddziały przedszkolne w szkołach	3	50	3
szkoły podstawowe	2	299	33
szkoły gimnazjalne	2	148	15
szkoły ponadgimnazjalne	2	102	16

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Dane pozyskane z badania ankietowego pozwoliły poznać opinie mieszkańców miasta na temat jakości oferty edukacyjnej szkół, zaspokajania potrzeb w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej oraz atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej w mieście, a także istniejących deficytów w tych obszarach. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytania o jakość oferty edukacyjnej szkół w mieście.

Wykres 1. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w mieście?

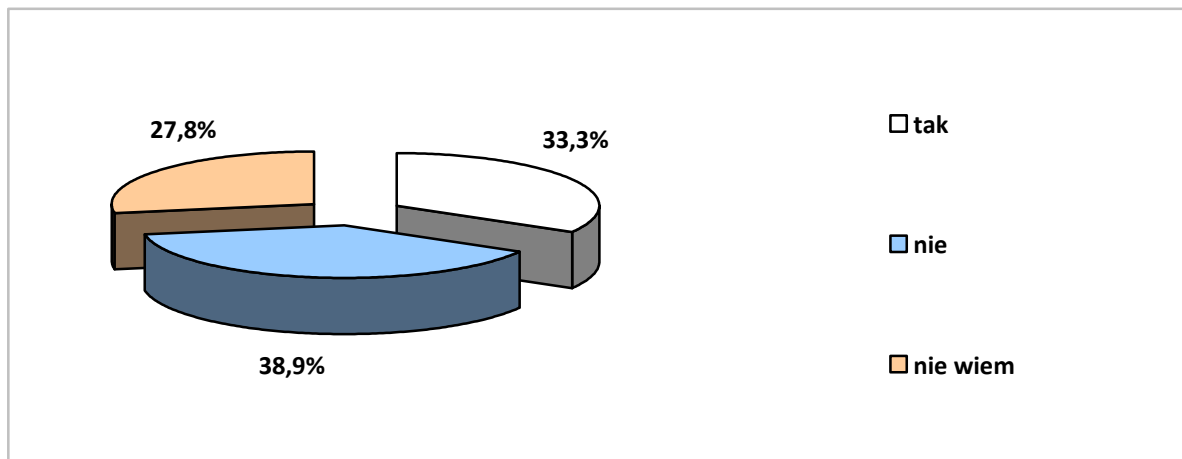

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość badanych pozytywnie oceniła ofertę edukacyjną szkół w mieście. Ponad 72% badanych uznało ją za dobrą, a kolejne 16,7% respondentów określiło ją jako dostateczną. Jednocześnie 11,1% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna.

Kolejne wykresy ilustrują rozkład odpowiedzi na pytania dotyczące oferty opieki nad dziećmi do lat 3 i opieki przedszkolnej na terenie miasta.

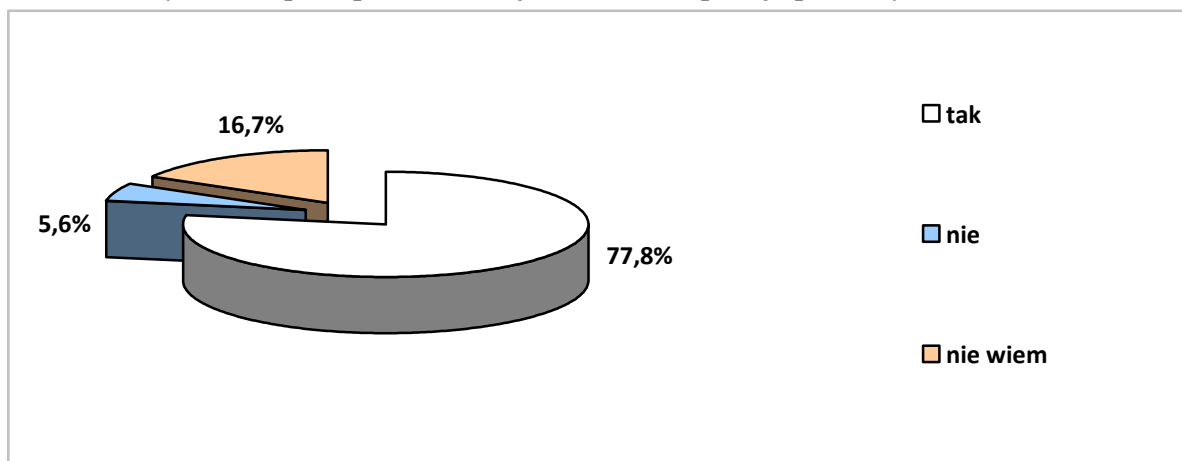
Wykres 2. Czy oferta opieki nad dziećmi do lat 3 w mieście zaspokaja potrzeby mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według 38,9% ankietowanych oferta opieki nad dziećmi do lat 3 nie zaspokaja potrzeb w tym zakresie. Przeciwnego zdania była jedna trzecia respondentów. Trudności z odpowiedzią na to pytanie miało 27,8% badanych.

Wykres 3. Czy oferta opieki przedszkolnej w mieście zaspokaja potrzeby mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (77,8%) pozytywnie oceniła ofertę opieki przedszkolnej w mieście. Tylko 5,6% badanych stwierdziło, że nie zaspokaja ona potrzeb mieszkańców. Opinii w tej kwestii nie wyraziło 16,7% respondentów.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o deficyty w zakresie placówek oświatowych, kół zainteresowań lub zajęć dydaktycznych czy wychowawczych, uczestnicy badania wskazywali przede wszystkim żłobki i kluby malucha, szkolne koła zainteresowań (artystyczne, taneczne, językowe), zajęcia pozalekcyjne rozwijające umiejętności i pasje uczniów oraz zajęcia dydaktyczne i wychowawcze. Ankietowani postulowali także rozszerzenie sekcji sportowych o dyscypliny inne niż piłka nożna oraz utworzenie na terenie miasta technikum.

7.2. ŻYCIE KULTURALNE W MIEŚCIE

Głównym animatorem życia kulturalnego w mieście Łaskarzew jest Dom Pracy Twórczej „Bajka”. Wielowymiarowa współpraca DPT z Zespołami Szkół w Łaskarzewie oraz z Towarzystwem Miłośników Historii i Kultury Łaskarzewa daje pełny obraz pracy tego ośrodka poprzez:

1. edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę w kierunku aktywnego uczestnictwa w odbiorze i tworzeniu dóbr kultury,
2. tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą i sztuką,
3. ożywianie życia kulturalnego w środowisku, popularyzowanie aktywności kulturalnej mieszkańców, tworzenie warunków do rozwoju folkloru,
4. współdziałanie z instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami i towarzystwami rozwijania i zaspokajania potrzeb oświatowych i kulturowych społeczeństwa.

Istotnym animatorem życia kulturalnego jest także Miejska Biblioteka Publiczna w Łaskarzewie. Jej funkcją jest przede wszystkim zaspokajanie i rozbudzanie potrzeb czytelniczych społeczności lokalnej.

Na terenie miasta działa też Kino „ZA ROGIEM”. Jego ideą jest stworzenie nowej filozofii kina odwołującego się do tęsknoty za kameralną wspólnotą, do pomysłu na kino dla przyjaciół. Kino „ZA ROGIEM” to alternatywna propozycja zaspokajania potrzeb kulturowych, mająca przywrócić modę na oglądanie filmów w kinie. Oferta kina to stale poszerzana biblioteka filmów fabularnych, dokumentalnych i animowanych, adresowana do widza w każdym wieku i o zróżnicowanych aspiracjach – od polskiej i światowej klasyki, po przeboje bieżącego repertuaru, od bajek dziecięcych, poprzez popularne komedie, po ambitne kino problemowe.

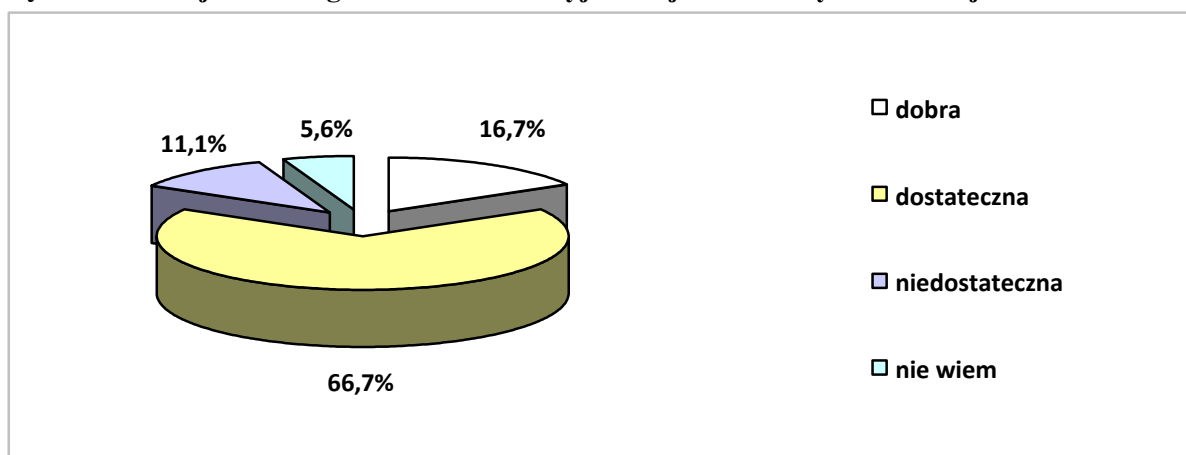
Dane szczegółowe na temat funkcjonujących w mieście placówek kultury przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Placówki kultury w mieście w 2016 roku

nazwa placówki	adres	liczba osób objętych ofertą	liczba pracowników
Dom Pracy Twórczej „Bajka”	ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew	30	2
Miejska Biblioteka Publiczna	ul. Strażacka 1, 08-450 Łaskarzew	720	1
Kino „ZA ROGIEM”	ul. Strażacka 1, 08-450 Łaskarzew	70	0

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Na pytanie dotyczące atrakcyjności i jakości oferty kulturalnej 66,7% respondentów odpowiedziało, że jest ona dostateczna, a kolejne 16,7% badanych przyznało, że jest dobra. Jednocześnie 11,1% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Zdania w tej sprawie nie miało 5,6% pytanym. Rozkład odpowiedzi na temat oferty kulturalnej w mieście ilustruje poniższy wykres.

Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w mieście?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wskazując placówki kulturalne lub formy zajęć artystycznych, których w mieście brakuje, bądź do których dostęp jest utrudniony, ankietowani wymieniali zajęcia artystyczne rozwijające uzdolnienia, także dla dzieci w wieku przedszkolnym, koła zainteresowań, kluby i placówki kulturalne dla młodzieży ponadgimnazjalnej oraz koncerty i spektakle teatralne. Postulowano także wydłużenie czasu pracy DPT „Bajka” oraz organizowanie aktywnych form spędzania czasu dla mam z dziećmi.

8. OCHRONA ZDROWIA

Mieszkańcy miasta Łaskarzew mają zapewnioną opiekę zdrowotną w dwóch Zakładach Opieki Zdrowotnej oraz w jednym prywatnym gabinecie lekarskim.

Zapotrzebowanie mieszkańców na środki farmaceutyczne zapewniają cztery apteki. Dane na temat zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek w mieście przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 11. Liczba zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek w mieście w 2016 r.

typ placówki	liczba
zakłady opieki zdrowotnej ogółem	2
w tym niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej	1
prywatne praktyki lekarskie	1
apteki i punkty apteczne – łącznie	4

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Tabela 12. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek funkcjonujących w mieście w 2016 r.

nazwa placówki	adres
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej	ul. Rynek Duży 32, 08-450 Łaskarzew
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. Tadeusza Niedźwiedzia „MEDYK”	ul. Sportowa 17, 08-450 Łaskarzew
DOZ Apteka Dbam o Zdrowie	ul. Szkolna 14, 08-450 Łaskarzew
Apteka Laskowscy	ul. Garwolińska 55, 08-450 Łaskarzew
Apteka Klaudia Pielecka	ul. Warszawska 10, 08-450 Łaskarzew
Apteka Sosnowa Monika Zychora-Wiącek	ul. Garwolińska 72, 08-450 Łaskarzew

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Dla poznania sytuacji zdrowotnej mieszkańców miasta ważna jest analiza danych będących w posiadaniu zakładów opieki zdrowotnej i indywidualnych praktyk lekarskich działających na jego terenie. W poniższych tabelach przedstawiono, jako reprezentatywne dla miasta, dane za 2016 r. uzyskane z Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łaskarzewie.

Tabela 13. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z miasta w 2016 roku

rodzaj schorzenia	liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
nowotwory	0
niedokrwistości	1
choroby tarczycy	0
cukrzyca	1
niedożywienie	14
otyłość	30

zaburzenia odżywiania	1
upośledzenie umysłowe	6
padaczka	6
dziecięce porażenie mózgowe	5
zaburzenia refrakcji i akomodacji oka	76
choroba nadciśnieniowa	0
alergia – dychawica oskrzelowa	40
alergia pokarmowa	6
alergia skórna	4
zniekształcenie kręgosłupa	96
choroby układu moczowego	11
wady rozwojowe układu nerwowego	6
wady rozwojowe układu krążenia	9
wady rozwojowe narządów płciowych	0
aberracje chromosomowe	2
inne wady rozwojowe	7
zaburzenia rozwoju fizycznego	13
zaburzenia rozwoju psychomotorycznego	43
trwałe uszkodzenia narządu ruchu	0
inne schorzenia	57

Dane: SPZOZ w Łaskarzewie.

Tabela 14. Schorzenia ludności miasta w wieku 19 lat i więcej w 2015 roku

rodzaj schorzenia		liczba osób, u których stwierdzono schorzenie
gruźlica		5
nowotwory		37
choroby tarczycy		35
cukrzyca		174
niedokrwistość		11
choroby obwodowego układu nerwowego		25
choroby układu krążenia		400
w tym	przewlekła choroba reumatyczna	0
	choroba nadciśnieniowa	257
	choroby naczyń mózgowych	20
	niedokrwienność serca (w tym przebyty zawał serca)	121
przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa		20
przewlekłe choroby układu trawiennego		6
choroby układu mięśniowo-kostnego i tkanki łącznej		12
pacjenci z innymi schorzeniami wymagający opieki czynnej		9

Dane: SPZOZ w Łaskarzewie.

W 2016 r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łaskarzewie objęto opieką czynną ogółem 432 dzieci i młodzieży oraz 590 pacjentów w wieku 19 lat i więcej. W analizowanym roku u największej liczby osób w wieku przedprodukcyjnym stwierdzono zniekształcenia kręgosłupa (96 osób), zaburzenia refrakcji i akomodacji oka (76 osób) oraz zaburzenia rozwoju (56 osób). Dorośli z kolei najczęściej zmagali się z chorobami układu krążenia (400 osób) i cukrzycą (174 osoby).

Ważną rolę w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia pełni profilaktyka. Poniższa tabela przedstawia dane szczegółowe na temat dzieci do lat 3 objętych opieką profilaktyczną oraz dzieci i młodzieży do lat 19 objętych profilaktycznymi badaniami lekarskimi.

Tabela 15. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z miasta w 2016 roku

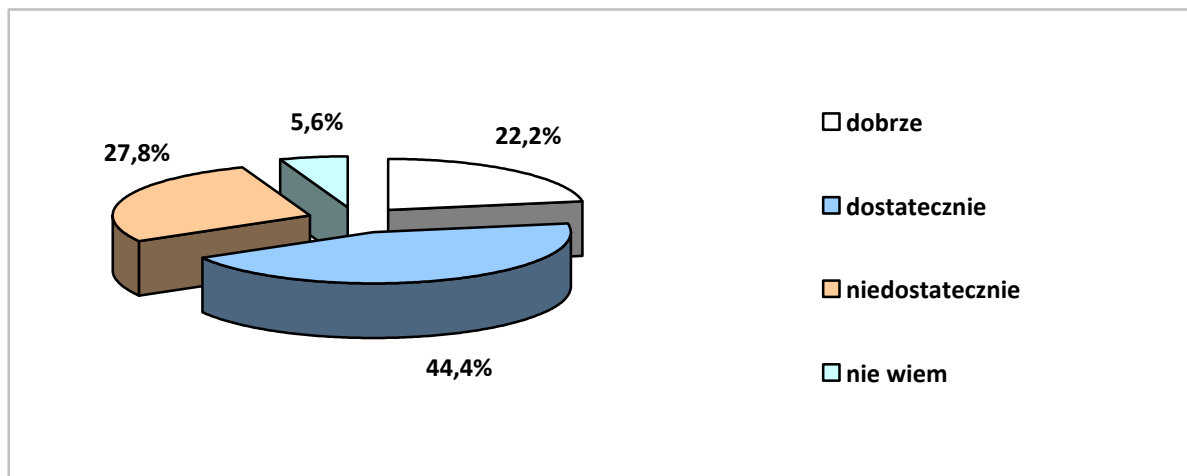
forma profilaktyki	liczba dzieci i młodzieży
lekarskie porady patronażowe oraz badania bilansowe, w tym przesiewowe niemowląt (dzieci podlegające badaniu)	255
lekarskie porady patronażowe oraz badania bilansowe, w tym przesiewowe niemowląt (dzieci zbadane)	255
porady profilaktyczne lekarza rodzinnego (dzieci do lat 3)	403
wizyty profilaktyczne pielęgniarek i położnych (dzieci do 1. roku życia)	74
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 podlegający badaniu)	499
profilaktyczne badania lekarskie (dzieci i młodzież do lat 19 zbadani zgodnie z programem badań profilaktycznych)	313

Dane: SPZOZ w Łaskarzewie.

W 2015 r. lekarskim poradom patronażowym oraz badaniom bilansowym, w tym przesiewowym podlegało 255 niemowląt, tyle samo zostało zbadanych. Poradami profilaktycznymi lekarza rodzinnego zostało objętych 403 dzieci do lat 3. Pielęgniarki i położne zrealizowały 74 wizyty profilaktyczne u dzieci do 1. roku życia. Profilaktycznymi badaniami lekarskimi objęto 499 dzieci i młodzieży, w tym 313 osób zbadano zgodnie z programem badań profilaktycznych.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom miasta Łaskarzew dwa pytania pozwalające uzyskać opinie na temat jakości oferty w zakresie ochrony zdrowia w mieście, oraz działań, jakie należałoby podjąć dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w obszarze ochrony zdrowia. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o jakość oferty w zakresie ochrony zdrowia w mieście.

Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia ofertę miasta w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem 44,4% respondentów oferta ochrony zdrowia w mieście jest dostateczna, a według 22,2% badanych jest ona dobra. Jednak 27,8% ankietowanych stwierdziło, że jest ona niedostateczna. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 5,6% pytanym.

Uczestnicy badania wypowiedzieli się także w kwestii działań, jakie należałoby podjąć dla pełniejszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia. Najczęściej postulowano zatrudnienie lekarzy specjalistów lub utworzenie poradni specjalistycznej, zmniejszenie czasu oczekiwania na wizytę dzięki zwiększeniu liczby etatów lekarzy podstawowej opieki medycznej, rozszerzenie oferty bezpłatnych badań profilaktycznych i uświadamianie mieszkańcom ich wagi, a także wprowadzenie rejestracji telefonicznej usprawniającej zapisy do lekarzy oraz zintensyfikowanie działań profilaktycznych przestrzegających dzieci i młodzież przed negatywnymi skutkami zażywania narkotyków i dopalaczy. Według niektórych ankietowanych należy również zwiększyć liczbę przychodni, utworzyć pracownię rentgenowską i uruchomić Zespół Ratownictwa Medycznego z karetką pogotowia stacjonującą na terenie miasta.

9. SPORT, REKREACJA I TURYSTYKA

Na bazę służącą upowszechnianiu sportu i rekreacji w mieście składają się: nowoczesny kompleks boisk z zapleczem socjalnym, ze sztuczną trawą i nawierzchnią poliuretanową, „Orlik 2012” i bezpieczny plac zabaw dla dzieci przy ul. Kolejowej 13, stadion przy ul. Kusocińskiego 10, a także sale gimnastyczne przy placówkach oświatowych. Propagowaniem kultury fizycznej w mieście zajmuje się działający na jego terenie Łaskarzewski Klub Sportowy „Promnik”, mający swoją siedzibę przy ul. Kusocińskiego 10.

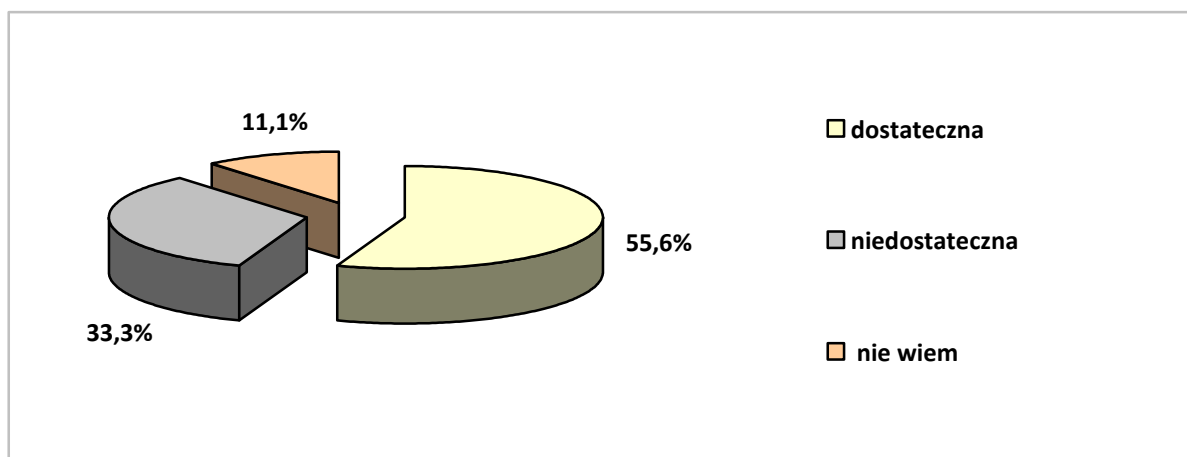
Celem Klubu jest rozwijanie sportowych pasji wśród najmłodszych poprzez uprawianie różnych dyscyplin sportu, ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej.

Obszar miasta Łaskarzew usytuowany jest w pasie krajobrazowym Nizin Środkowopolskich, zwanych także pasem Wielkich Dolin. Leży w zasięgu dwóch jednostek fizjograficznych: Równiny Garwolińskiej, leżącej w obrębie Niziny Środkowomazowieckiej i Wysoczyzny Południowopodlaskiej. Jednostki te wchodzi w skład Nizin Środkowopolskich. Obszar miasta charakteryzuje się rzeźbą niskofalistą, a wysokość bezwzględna wynosi 112,6-170 m n.p.m. Łaskarzew leży w otoczeniu Lasów Garwolińskich. Ze wschodu na zachód, przez środek miasta, przepływa rzeka Promnik, która wraz z dolinami urozmaica teren. Na Promniku znajduje się także zbiornik wodny.

Na terenie miasta znajduje się kilka obiektów dziedzictwa kulturowego. Do najważniejszych spośród nich należą: nekropolia z kościółkiem z XVII w., kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego, a także przedwojenne drewniane domy wycieczkowe „Letnisko”.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym poproszono mieszkańców miasta Łaskarzew o ocenę oferty w zakresie sportu i rekreacji. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6. Jaka jest wg Pani/Pana oferta miasta w zakresie sportu i rekreacji?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Ponad 55% respondentów uznało ofertę miasta w zakresie sportu i rekreacji za dostateczną. Jednak jedna trzecia pytaných stwierdziła, że jest ona niedostateczna. Zdania w tej kwestii nie wyraziło 11,1% ankietowanych. Nikt z badanych nie przyznał, że oferta ta jest dobra.

Odpowiadając na pytanie o działania, przedsięwzięcia lub inwestycje dostosowujące ofertę w zakresie sportu i rekreacji do potrzeb mieszkańców miasta, badani najczęściej

wymieniali budowę obiektów sportowych (hala sportowa, boiska wielofunkcyjne, basen, siłownie plenerowe, skatepark, lodowisko w czasie zimy) oraz modernizację obiektów istniejących. Za równie istotne uznano zwiększenie nakładów finansowych na sport i rekreację, organizowanie zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży oraz zajęć sportowych dla różnych grup wiekowych (siłownia, aerobik), a także zachęcanie młodzieży do uczestnictwa w zawodach i rozszerzenie sekcji tenisa stołowego. Według ankietowanych należy przeprowadzić wśród młodzieży ankietę diagnozującą potrzeby w tym zakresie.

10. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Jednym z podstawowych warunków prawidłowego funkcjonowania zorganizowanej zbiorowości ludzkiej jest przestrzeganie reguł i zapewnienie bezpieczeństwa publicznego. Czynnikiem naruszającym przyjęte normy i obowiązujący porządek oraz zagrażającym bezpieczeństwu danej społeczności jest przestępczość.

Według danych Posterunku Policji w Łaskarzewie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. na terenie miasta Łaskarzew stwierdzono ogółem 78 przestępstw (o 2 mniej niż w 2015 r.). Wśród popełnionych czynów karalnych dominowały kradzieże (6 czynów – o 2 mniej niż w 2015 r.). W analizowanym czasie policjanci otrzymali 423 zgłoszenia (o 26 więcej niż w 2015 r.) i przeprowadzili 231 interwencje (o 24 mniej niż w 2015 r.). Procent wykrywalności wzrósł w 2016 r. o 20,36% w stosunku do roku poprzedniego. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 16. Przestępczość na terenie miasta w latach 2015-2016

	liczba zdarzeń stwierdzone/wykryte/% wykrycia 2015 r.	liczba zdarzeń stwierdzone/wykryte/% wykrycia 2016 r.
ogólna liczba zgłoszeń	397	423
7 kategorii	16 / 7 / 41,18%	13 / 8 / 61,54%
interwencje	255	231
przestępstwa	80	78

Dane Posterunku Policji w Łaskarzewie.

Tabela 17. Przestępstwa w 7 wybranych kategoriach popełnione na terenie miasta w latach 2015-2016

przestępstwa w 7 wybranych kategoriach	liczba zdarzeń stwierdzone/wykryte/% wykrycia 2015 r.	liczba zdarzeń stwierdzone/wykryte/% wykrycia 2016 r.
ogółem	55 / 43 / 76,79%	77 / 68 / 88,31%
kradzież	8 / 3 / 33,33%	6 / 3 / 50%

kradzież z włamaniem	2 / 1 / 50%	2 / 0 / 0%
kradzież pojazdu	–	–
uszkodzenie ciała	–	1 / 1 / 100%
niszczenie mienia	4 / 1 / 25%	2 / 2 / 100%
rozbój	2 / 2 / 100%	1 / 1 / 100%
bójka i pobicie	–	1 / 1 / 100%

Dane Posterunku Policji w Łaskarzewie.

Tabela 18. Dane dotyczące liczby zdarzeń przestępczych na terenie miasta w określonych dniach tygodnia w latach 2015-2016

dzień tygodnia	liczba zdarzeń w 2015 r.	liczba zdarzeń w 2016 r.
poniedziałek	56	59
wtorek	38	50
środa	41	47
czwartek	69	50
piątek	57	69
sobota	74	74
niedziela	62	74

Dane Posterunku Policji w Łaskarzewie.

Najwięcej zdarzeń przestępczych w 2015 r. policjanci odnotowywali w soboty, czwartki i niedziele, natomiast w 2016 r. – w soboty, niedziele i piątki.

Tabela 19. Dane dotyczące bezpieczeństwa w komunikacji na terenie miasta w latach 2015-2016

dzień tygodnia	liczba zdarzeń w 2015 r.	liczba zdarzeń w 2016 r.
liczba wypadków	3	6
liczba kolizji	14	10
nietrzeźwi kierujący	6	3

Dane Posterunku Policji w Łaskarzewie.

W 2016 r. na terenie miasta Łaskarzew zaistniało 6 wypadków drogowych (o 3 więcej niż w 2015 r.). W analizowanym roku odnotowano 10 kolizji (o 4 mniej niż w 2015 r.).

Z danych dotyczących bezpieczeństwa w komunikacji wynika, że zagrożenie kierowania pod wpływem alkoholu zmniejszyło się. W 2016 r. na terenie miasta zostało zatrzymanych 3 nietrzeźwych kierujących (o 3 mniej niż w 2015 r.).

W 2016 r. z terenu miasta Łaskarzew pod nadzorem kuratora Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Garwolinie znajdowało się:

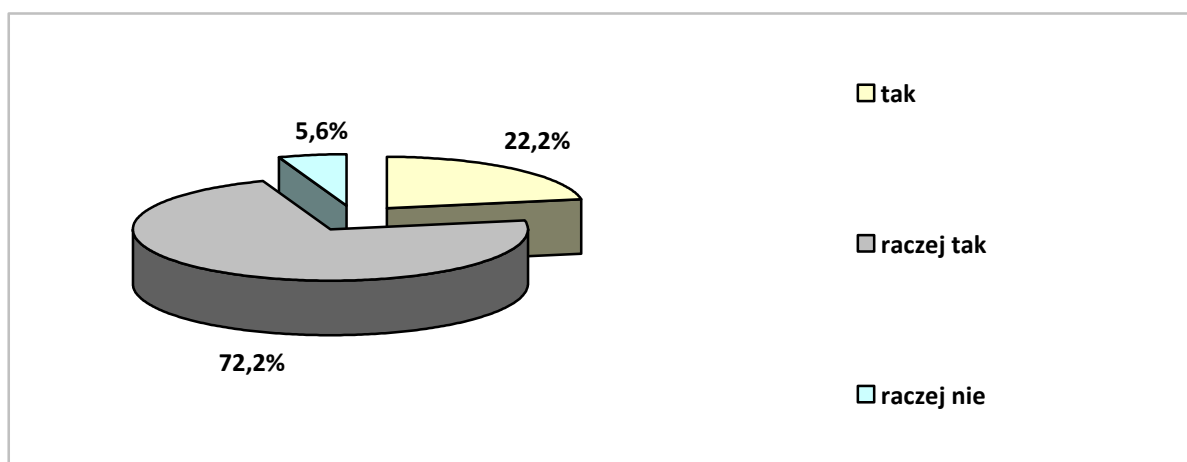
- 12 rodzin, w których jedno lub oboje rodzice mieli ograniczoną władzę rodzicielską – dotyczyło to 20 osób dorosłych oraz 23 małoletnich;
- 1 osoba nieletnia;
- 6 osób miało nałożony obowiązek leczenia odwykowego.

Ponadto w sprawach karnych:

- w stosunku do 16 osób była orzeczona i wykonywana kara z dozorem kuratora;
- 4 osoby miały orzeczone obowiązki z kontrolą okresu próby;
- 12 osób miało orzeczoną karę ograniczenia wolności.

W badaniu ankietowym zadano mieszkańcom miasta Łaskarzew pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdecydowana większość ankietowanych (94,4%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie lub raczej bezpiecznie. Przeciwną opinię wyraziło 5,6% badanych. W odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w mieście w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali zwiększenie liczby patroli policyjnych (również w weekendy), rozbudowę monitoringu w miejscach szczególnie niebezpiecznych (okolice cmentarza, park, droga przy lesie), powołanie Straży Miejskiej, konsekwentne i nieuchronne karanie winnych przestępstw oraz doświetlenie ulic.

Respondenci zwrócili także uwagę na działania prewencyjne w zakresie przeciwdziałania narkomanii, organizowanie spotkań z młodzieżą dotyczących konsekwencji negatywnych zachowań oraz częstsze kontrolowanie osób zachowujących się podejrzenie. Z kolei dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze respondenci najczęściej wskazywali

konieczność poprawy nawierzchni dróg, budowy i remontów chodników, częstszych kontroli prędkości i trzeźwości, instalowania progów zwalniających, polepszenia oświetlenia i oznakowania dróg, a także wytyczenia ścieżek rowerowych oraz budowy przejść dla pieszych i ostrzegawczego oznakowania przy szkołach. Uczestnicy badania zwrócili również uwagę na potrzebę ograniczania prędkości oraz wprowadzenie zasady parkowania tylko po jednej stronie ulicy.

11. POMOC SPOŁECZNA

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie wykonuje zadania określone w ustawie o pomocy społecznej oraz zadania wynikające z innych aktów prawnych, tj.: z ustawy o świadczeniach zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy karta dużej rodziny, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Z końcem 2016 r. kadrę MOPS-u stanowiło 8 osób. Dane szczegółowe na temat stanu zatrudnienia w ośrodku, potrzeb w tym zakresie oraz poziomu wykształcenia pracujących w nim osób przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 20. Stan zatrudnienia w MOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku

rodzaj stanowiska	liczba etatów	o ile etatów powinno być więcej?
kadra kierownicza	1	–
pracownicy socjalni	2	1
pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze	2	–
pracownicy wykonujący specjalistyczne usługi opiekuńcze	–	–
pozostali pracownicy	3	–

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na ośrodek pomocy społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż

3 pracowników. W 2016 r. w mieście Łaskarzew wskaźnik ten nie był spełniony, bowiem na 1 pracownika socjalnego przypadało 2 415 mieszkańców. Wśród propozycji w zakresie rozwoju zasobów kadrowych MOPS-u figuruje potrzeba zwiększenia o 1 osobę liczby pracowników socjalnych.

Tabela 21. Wykształcenie kadry MOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku

rodzaj wykształcenia, dodatkowe kwalifikacje i zainteresowanie w tym zakresie			liczba osób	
			kadra kierownicza	pracownicy socjalni
wykształcenie	wyższe kierunkowe		–	2
	wyższe niekierunkowe		–	–
	średnie kierunkowe		1	–
	średnie niekierunkowe		–	–
	zawodowe i niższe		–	–
dodatkowe kwalifikacje	specjalizacja z zakresu organizacji pomocy społecznej	ukończona	1	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
	specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownika socjalnego	posiadany	–	–
		w trakcie realizacji	–	–
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej			–	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji I stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	
osoby zainteresowane podjęciem specjalizacji II stopnia w zawodzie pracownik socjalny			–	

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Z końcem 2016 roku wykształcenie wyższe kierunkowe posiadało dwóch pracowników socjalnych, natomiast wykształceniem średnim kierunkowym legitymował się kierownik. Dodatkowo kierownik miał ukończoną specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Prawo do wsparcia udzielanego przez MOPS mają osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych. W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe. W analizowanym okresie od października 2012 r. do końca września 2015 r. kryterium to było ustalone na poziomie 542 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 456 zł na osobę w rodzinie. Od 1 października 2015 r. kryteria dochodowe dla świadczeń z pomocy

społecznej wynoszą odpowiednio: 634 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 514 zł na osobę w rodzinie.

Odrębne kryterium dochodowe obowiązuje przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych. Od listopada 2012 r. do końca października 2015 r. w odniesieniu do dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się kryterium to zostało ustalone na poziomie 539 zł, a gdy członkiem rodziny było dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności – 623 zł. Od 1 listopada 2015 r. wzrosły kryteria właściwe dla przyznawania świadczeń rodzinnych i dodatków im towarzyszących. Dochód na osobę w rodzinie albo dochód osoby uczącej się nie może przekraczać 674 zł, a jeżeli członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, to wówczas kryterium dla tego rodzaju świadczeń wynosi 764 zł.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez miasto na pomoc mieszkańcom w latach 2014-2016.

Tabela 22. Środki finansowe wydatkowane przez miasto na pomoc mieszkańcom miasta w latach 2014-2016

wielkość wydatków (w zł)	2014	2015	2016
ogółem	2 602 178	2 672 992	5 886 505
w tym na świadczenia pomocy społecznej	794 499	781 878	796 699
na zadania własne miasta	808 079	804 690	815 661
na zadania zlecone miastu	1 794 098	1 868 302	5 070 843

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W latach 2014-2016 środki finansowe przeznaczone przez miasto na pomoc mieszkańcom rosły, najwyższą wartość osiągając w 2016 r. – 5 886 505 zł (znacznym wzrost spowodowany był realizacją od 1.04.2016 r. Programu Rodzina 500+). Dominującą pozycję wśród wydatków stanowiły kwoty przeznaczone na realizację zadań zleconych.

W ramach wykonywania zadań własnych miasta największe kwoty przeznaczono na udzielanie świadczeń pomocy społecznej, głównie w formie zasiłków okresowych, zasiłków stałych, posiłku, zasiłków celowych oraz usług opiekuńczych. Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące liczby mieszkańców miasta objętych przez MOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2014-2016.

Tabela 23. Beneficjenci pomocy społecznej w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	245	239	222
liczba rodzin	153	159	165
liczba osób w rodzinach	410	441	412

udział liczby osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogóle ludności miasta	8,41%	9,08%	8,53%
--	-------	-------	-------

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w mieście w latach 2014-2016 ulegała wahaniom, najwyższą wartość osiągając w 2015 r. – 441 osób. Analogicznie wyglądała sytuacja, jeśli chodzi o udział beneficjentów systemu w ogóle ludności miasta, w 2015 r. odsetek ten był najwyższy – 9,08%. Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnych tabelach informacje na temat struktury wiekowej oraz aktywności zawodowej odbiorców pomocy społecznej w mieście w 2016 roku.

Tabela 24. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w mieście w 2016 roku

grupy wiekowe	liczba osób
0-16 lat	108
17-21 lat	34
22-30 lat	26
31-40 lat	47
41-50 lat	46
51-60 lat	45
61-70 lat	57
71 lat i więcej	49

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Tabela 25. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w mieście w 2016 roku

rodzaj aktywności zawodowej	liczba osób
pracuje	3
pracuje dorywczo	32
nie pracuje	93
studiuje	–
uczy się	3
na rencie	5
na emeryturze	21
na zasiłku dla bezrobotnych	–
bezrobotny bez prawa do zasiłku	60

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Analiza struktury wiekowej mieszkańców miasta objętych przez MOPS pomocą społeczną w 2016 r. wykazała, że największą grupę stanowiły dzieci i młodzież do 16 lat (108 osób), następnie osoby w wieku 61-70 lat (57 osób) oraz osoby w wieku 71 lat i więcej (49 osób). Jeśli chodzi o podział beneficjentów pomocy społecznej w mieście według

aktywności zawodowej, najliczniejszą grupę w 2016 r. stanowiły osoby niepracujące (93 osoby), drugą pod względem liczebności grupą beneficjentów były osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku (60 osób), natomiast trzecią grupę stanowiły osoby pracujące dorywczo (32 osoby).

Powyższe dane uprawniają do stwierdzenia, iż najliczniejszą grupę wśród mieszkańców miasta korzystających ze wsparcia MOPS-u w 2016 r. stanowiły rodziny ubogie, często zmagające się z bezrobociem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdzają dane dotyczące powodów przyznawania pomocy społecznej w mieście, które za lata 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 26. Powody przyznania pomocy społecznej w mieście w latach 2014-2016

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
ubóstwo	91	86	79	245	229	208
potrzeba ochrony macierzyństwa	3	4	1	21	22	9
bezrobocie	78	74	68	240	246	217
niepełnosprawność	41	42	46	88	89	106
długotrwała lub ciężka choroba	40	45	41	114	127	90
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	16	24	15	71	97	59
w tym rodziny niepełne	11	16	11	41	54	32
w tym rodziny wielodzietne	5	6	4	30	35	27
przemoc w rodzinie	2	3	3	6	10	8
trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	0	0	1	0	0
zdarzenie losowe	0	3	0	0	15	0

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W latach 2014-2016 najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej w mieście było ubóstwo. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia MOPS-u z tego powodu z roku na rok malała (do 79 rodzin w 2016 r.). Drugą bardzo częstą przyczyną udzielania pomocy było bezrobocie. Liczba rodzin objętych wsparciem Ośrodka z tego powodu również się zmniejszała (do 68 rodzin w 2016 r.). Bardzo istotnymi przyczynami świadczenia pomocy społecznej były także niepełnosprawność i długotrwała lub ciężka choroba.

Powody przyznania pomocy społecznej w mieście przez MOPS wpływały na formę udzielanego wsparcia. Dane w tym zakresie za lata 2014-2016 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 27. Formy wsparcia udzielanego w mieście przez MOPS w latach 2014-2016

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
pieniężna	152	144	127	145	137	120	393	375	284
rzeczowa	107	102	111	64	66	76	240	242	235
praca socjalna	X	X	X	82	41	78	216	110	190
usługi opiekuńcze	14	16	22	14	16	22	15	18	25
specjalistyczne usługi opiekuńcze	2	4	7	2	4	7	8	17	28
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	2	2	2	X	X	X	X	X	X

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W latach 2014-2016 najważniejszą formą wsparcia udzielaną mieszkańcom miasta była malejąca z roku na rok pomoc finansowa, którą objęto 393 osoby w rodzinach w 2014 r., 375 w 2015 r. i 284 osoby w rodzinach w 2016 r. Bardzo ważną formę wsparcia udzielonego mieszkańcom stanowiła pomoc rzeczowa, która w analizowanym okresie ulegała niewielkim wahaniom. Była ona świadczona głównie w postaci pomocy żywnościowej i posiłków.

Ważną formą wsparcia beneficjentów była też praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. W latach 2014-2016 liczba rodzin, którym udzielono tego typu wsparcia, także ulegała wahaniom. Wśród form wsparcia świadczonego przez MOPS znalazły się także usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Istotnym narzędziem pracy socjalnej był kontrakt socjalny. W latach 2014-2016 tylko w roku 2014 zawarto 6 takich kontraktów.

Osoby niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez MOPS do domów pomocy społecznej. W analizowanym okresie Ośrodek ponosił odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej za 2 osoby w każdym analizowanym roku, przy czym w 1 przypadku była to opłata wnoszona zastępczo, którą w całości zwracały następnie dzieci osoby umieszczonej. Dane na temat liczby skierowań do DPS-ów oraz liczby osób w nich przebywających przedstawia kolejna tabela.

Tabela 28. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób z miasta skierowanych do DPS-ów	1	0	0
liczba osób z miasta przebywających w DPS-ach	1	2	2

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Rodzinom borykającym się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego przyznawana jest pomoc asystenta rodziny. W analizowanym okresie zatrudniano jednego asystenta rodziny, który sprawował pieczę nad 6 rodzinami dysfunkcyjnymi w każdym analizowanym roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie udzielał również pomocy w ramach Programu „Pomoc Państwa w Zakresie Dożywiania”. Na ten cel wydatkowano 87 115 zł (w tym 27 115 zł ze środków własnych i 60 000 zł z dotacji z budżetu państwa/dofinansowania zadań własnych).

W 2016 r. MOPS opłacił dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej posiłki w szkołach na kwotę 31 239,50 zł, a także udzielił wsparcia w formie dożywiania osobom samotnym i niepełnosprawnym na kwotę 7 344 zł. Wyplacono również zasiłki celowe na żywność na kwotę 48 531,50 zł. W analizowanym okresie w ramach realizacji programu Karta Dużej Rodziny wydatkowano kwotę 116,58 zł.

W ramach szeroko rozumianej pomocy społecznej Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie przyznawał mieszkańcom miasta świadczenia rodzinne, do których należą: zasiłek rodzinny i dodatki do tego zasiłku, świadczenia opiekuńcze w postaci zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku pielęgnacyjnego oraz jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 29. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
wartość przyznanych świadczeń rodzinnych (w zł)	1 317 969	1 416 499	1 556 811
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie rodzinne	679	690	702

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Tabela 30. Świadczenia rodzinne przyznane w mieście w latach 2014-2016

rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń			wartość przyznanych świadczeń (zł)		
	2014	2015	2016	2014	2015	2016
zasiłek rodzinny	5 800	5 661	5 648	580 550	575 055	633 857
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia	26	30	20	26 000	30 000	20 000

dziecka						
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	149	104	134	57 933	39 987	50 612
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	330	297	253	57 300	52 875	48 695
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	319	310	370	23 860	24 020	35 490
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	351	342	323	35 100	34 200	32 300
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	565	489	412	32 770	29 754	28 556
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	722	665	573	57 760	54 260	51 935
zasiłek pielęgnacyjny	1 263	1 276	1 339	193 239	195 228	204 867
świadczenie pielęgnacyjne	290	279	313	213 457	332 120	405 499
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	40	49	45	40 000	49 000	45 000

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W latach 2014-2016 wielkość wydatków przeznaczonych na realizację świadczeń rodzinnych rosła (1 317 969 zł w 2014 r., 1 416 499 zł w 2015 r., 1 556 811 zł w 2016 r.). Najczęstszą formą wsparcia w tym zakresie był zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Liczba przyznanych tego typu świadczeń spadała (do 5 648 w 2016 r.). Istotne formy wsparcia stanowiły również zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Od 1.04.2016 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie realizował Program Rodzina 500+. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 31. Świadczenie wychowawcze – Program Rodzina 500+ – przyznane w mieście w 2016 r.

	2016
liczba świadczeń wychowawczych należnych (w sumie w 2016 r.)	5 616
w tym na pierwsze dziecko (w sumie w 2016 r.)	2 829
liczba świadczeń wychowawczych należnych (w grudniu 2016 r.)	629
w tym na pierwsze dziecko (w grudniu w 2016 r.)	318
liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia (w grudniu 2016 r.)	413
wartość (w zł) wypłaconych świadczeń wychowawczych (w sumie) w 2016 r.	2 799 370

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W ramach Programu Rodzina 500+ MOPS przyznał mieszkańcom miasta w 2016 r. w sumie 5 616 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 2 799 370 zł.

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną w latach 2014-2016 mieszkańcom miasta przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Świadczenia alimentacyjne przyznane w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie	52	56	58
liczba przyznanych świadczeń	612	656	672
wielkość wydatków na świadczenia (zł)	233 781	254 235	266 390

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Wartość wydatków na realizację świadczeń alimentacyjnych, które w latach 2014-2016 MOPS wypłacał mieszkańcom miasta, systematycznie rosła (do 266 390 zł w 2016 r.).

Pomoc społeczna polega m.in. na prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej. Składają się na nią zarówno jednostki środowiskowe, jak i instytucjonalne. Obok Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie funkcjonują przedstawione w poniższej tabeli podmioty.

Tabela 33. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w mieście w 2016 r.

nazwa instytucji	adres
Placówka Wsparcia Dziennego „Bajka”	ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Łaskarzewie	ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W 2016 roku mieszkańcy miasta Łaskarzew korzystali również z oferty jednostki wsparcia działającej poza miastem – Stowarzyszenia Rozwoju Gmin i Miast Powiatu Garwolińskiego „Wspólnoty Powiatowej” w Garwolinie.

Ponadto mieszkańców miasta Łaskarzew obejmują zasięgiem swego działania zlokalizowane w Garwolinie jednostki powiatowe: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Poniższa tabela przedstawia dane o działalności PCPR-u w Garwolinie w odniesieniu do ludności miasta w zakresie pieczy zastępczej.

Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności miasta w zakresie pieczy zastępczej w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba dzieci z miasta zgłoszonych do adopcji	0	0	0
liczba dzieci z miasta adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z miasta umieszczonych w rodzinach zastępczych	0	0	2
liczba dzieci z miasta umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	2
liczba dzieci z miasta przebywających w rodzinach zastępczych	0	0	2
liczba dzieci z miasta przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	2
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z miasta	0	0	1
liczba usamodzielnianych dzieci z miasta	0	1	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie.

Z danych przedstawionych przez PCPR w Garwolinie wynika, że w latach 2014-2016 nie adoptowano ani nie zgłoszono do adopcji ani jednego dziecka z terenu miasta Łaskarzew.

Tylko w 2016 r. w rodzinach zastępczych umieszczono 2 dzieci z terenu miasta i tyle samo dzieci zostało umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w tym roku. W analizowanym okresie w rodzinach zastępczych tylko w 2016 r. przebywało 2 dzieci z Łaskarzewa. W tym roku jedna rodzina zastępcza objęła opieką dzieci z terenu miasta. Jeśli chodzi o pobyt w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, to w 2016 r. przebywało tam 2 dzieci z miasta.

Warto dodać, iż w 2015 r. i w 2016 r. usamodzielniono po jednym pochodzącym z miasta Łaskarzew wychowanku rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Garwolinie obejmowała różnymi formami pomocy dzieci i młodzież z terenu miasta Łaskarzew. Poradnia w roku szkolnym 2015/2016 przyjęła 45 dzieci z terenu miasta. Wydano następujące dokumenty:

- opinie z uwagi na trudności szkolne – 32;
- orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego – 6;
- orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego – 2;

- opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju – 3.
Ponadto dwoje dzieci uczęszczało na terapię logopedyczną.

12. SEKTOR POZARZĄDOWY

Organizacje pozarządowe są przejawem społeczeństwa obywatelskiego, jedną z form aktywności społecznej. Odgrywają ważną rolę nie tylko w konsolidacji lokalnej społeczności, organizacyjnym wzmocnieniu władz lokalnych, lecz również zwiększają szanse rozwoju.

W 2016 r. na terenie miasta Łaskarzew funkcjonowało 8 organizacji pozarządowych. Samorząd miasta, w oparciu o akt prawa miejscowego (Program współpracy Miasta Łaskarzew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), podejmował z nimi współpracę, która przybierała formę zlecenia organizacjom realizacji zadań własnych, dofinansowania działalności statutowej oraz wsparcia rzeczowego i lokalowego.

Poniższa tabela przedstawia dane na temat sektora pozarządowego funkcjonującego w mieście.

Tabela 35. Organizacje pozarządowe w mieście w 2016 roku

lp.	nazwa organizacji	adres	charakterystyka prowadzonych działań
1.	Stowarzyszenie Centrum Integracyjno-Animacyjne	ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew	Kreowanie działań związanych z życiem i tradycją lokalną, aktywizując i wspierając społeczność lokalną, jednocześnie realizując i upowszechniając cele zrównoważonego rozwoju.
2.	Koło Gospodyń „Serbianki”	ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew	Celem i zadaniem Koła jest w szczególności propagowanie i podtrzymywanie dawnych i obecnych tradycji ludowych.
3.	Ochotnicza Straż Pożarna w Łaskarzewie	ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew	Podstawowym celem jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a także informowanie ludności o istniejących zagrożeniach.
4.	Łaskarzewski Klub Sportowy „Promnik”	ul. Kusocińskiego 10, 08-450 Łaskarzew	Celem jest rozwijanie sportowych pasji wśród najmłodszych poprzez uprawianie różnych dyscyplin, ze szczególnym uwzględnieniem piłki nożnej

5.	Stowarzyszenie Historyczne Ziemi Łaskarzewskiej	ul. Kolejowa 1, 08-450 Łaskarzew	Propagowanie i poszerzanie wiedzy nt. historii Łaskarzewa oraz wspieranie działań innych podmiotów i osób w tej dziedzinie.
6.	Fundacja Osobom Niepełnosprawnym „Ale Jestem”	ul. Garncarska 9, 08-450 Łaskarzew	Głównym celem fundacji jest pomoc osobom niepełnosprawnym.
7.	Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых	ul. Biskupa Łaskarza, 08-450 Łaskarzew	Wspieranie hodowców gołębi i ich zgromadzeń.
8.	Polski Związek Wędkarski Koło nr 17	ul. Duży Rynek 13, 08-450 Łaskarzew	Celem jest nadzór nad wodami i wspieranie zwolenników wędkarstwa.

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

W 2016 r. w mieście Łaskarzew funkcjonowała 1 parafia Kościoła rzymskokatolickiego – Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego przy ul. Kolejowej 1.

Uczestnicy badania ankietowego wskazywali także organizacje pozarządowe, których w mieście brakuje, a które mogłyby integrować, aktywizować lokalną społeczność lub przyczyniać się do łagodzenia bądź rozwiązywania lokalnych problemów. W pierwszej kolejności wymieniono placówki wsparcia dziennego, akcje katolickie, stowarzyszenia i fundacje oraz organizacje propagujące rozwój wolontariatu, a także kluby wspierające anonimowych alkoholików.

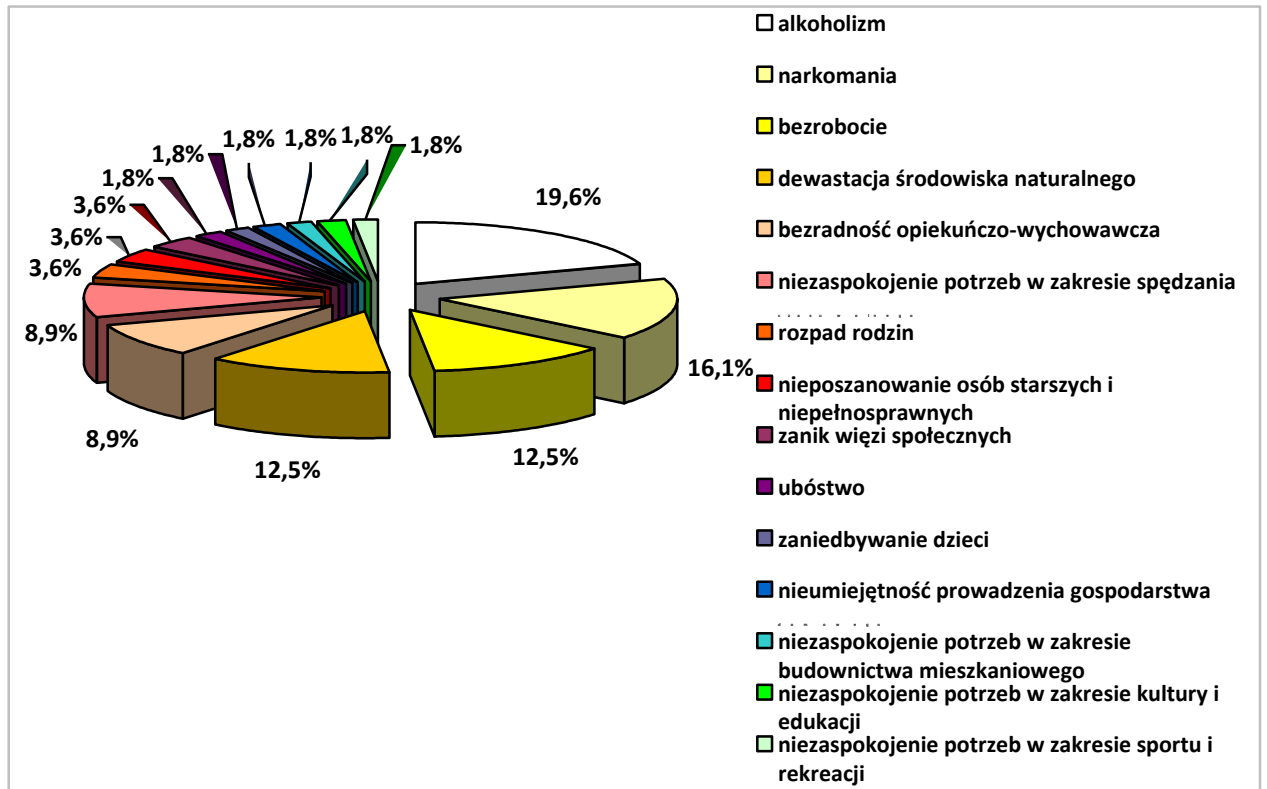
13. PROBLEMY SPOŁECZNE W OPINII ŚRODOWISKA LOKALNEGO

W ramach diagnozy problemów społecznych miasta Łaskarzew oraz określenia stopnia ich natężenia zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców. Wzięło w nich udział 18 respondentów. Grupa badawcza nie była grupą reprezentatywną. W badaniu mogła wziąć udział każda osoba zainteresowana podzieleniem się opinią w zakresie określonym przez ankietę.

Uczestników badania poproszono na wstępie o wskazanie problemów i niekorzystnych zjawisk, które najbardziej uwidaczniają się w mieście. Respondenci mieli możliwość dokonania wielokrotnego wyboru odpowiedzi.

Wśród problemów, które najbardziej uwidaczniają się w mieście, respondenci najczęściej wymieniali alkoholizm (19,6%), narkomanię (16,1%), bezrobocie i dewastację środowiska naturalnego (po 12,5%) oraz bezradność opiekuńczo-wychowawczą i niezaspokojenie potrzeb w zakresie spędzania czasu wolnego (po 8,9%). Wskazywano też na rozpad rodzin, nieposzanowanie osób starszych i niepełnosprawnych oraz zanik więzi społecznych (po 3,6%). Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

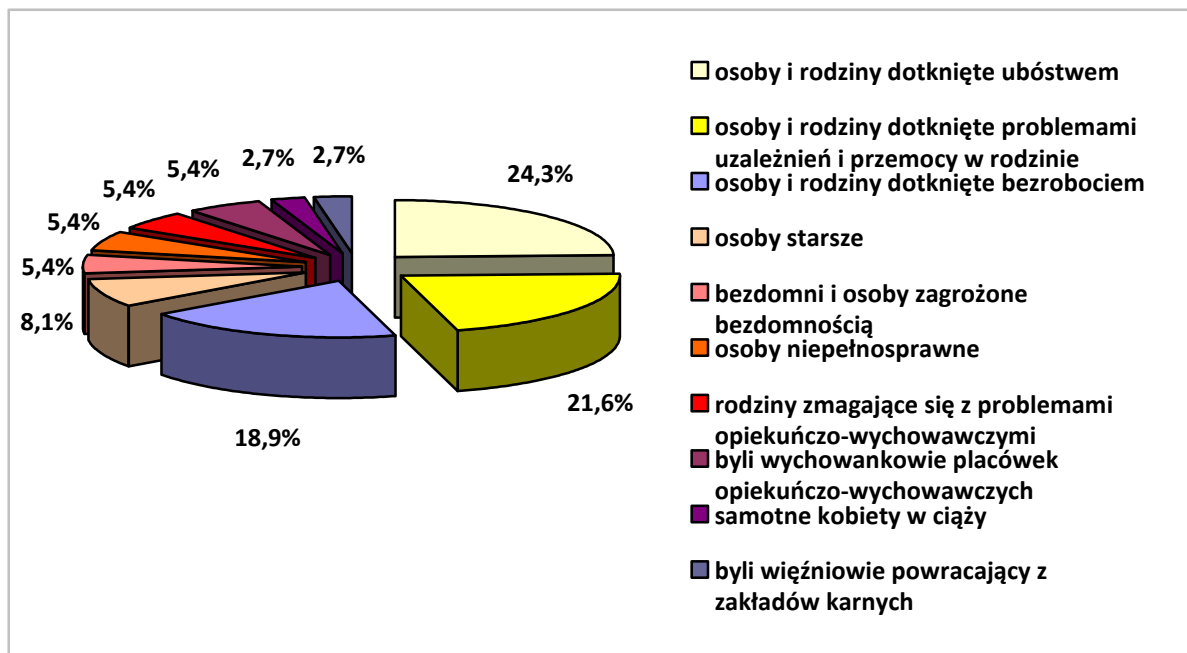
Wykres 8. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w mieście?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Odpowiadając na następane pytanie, ankietowani podali kategorie osób, rodzin i grup mieszkańców, które są najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Rozkład odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców miasta są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?

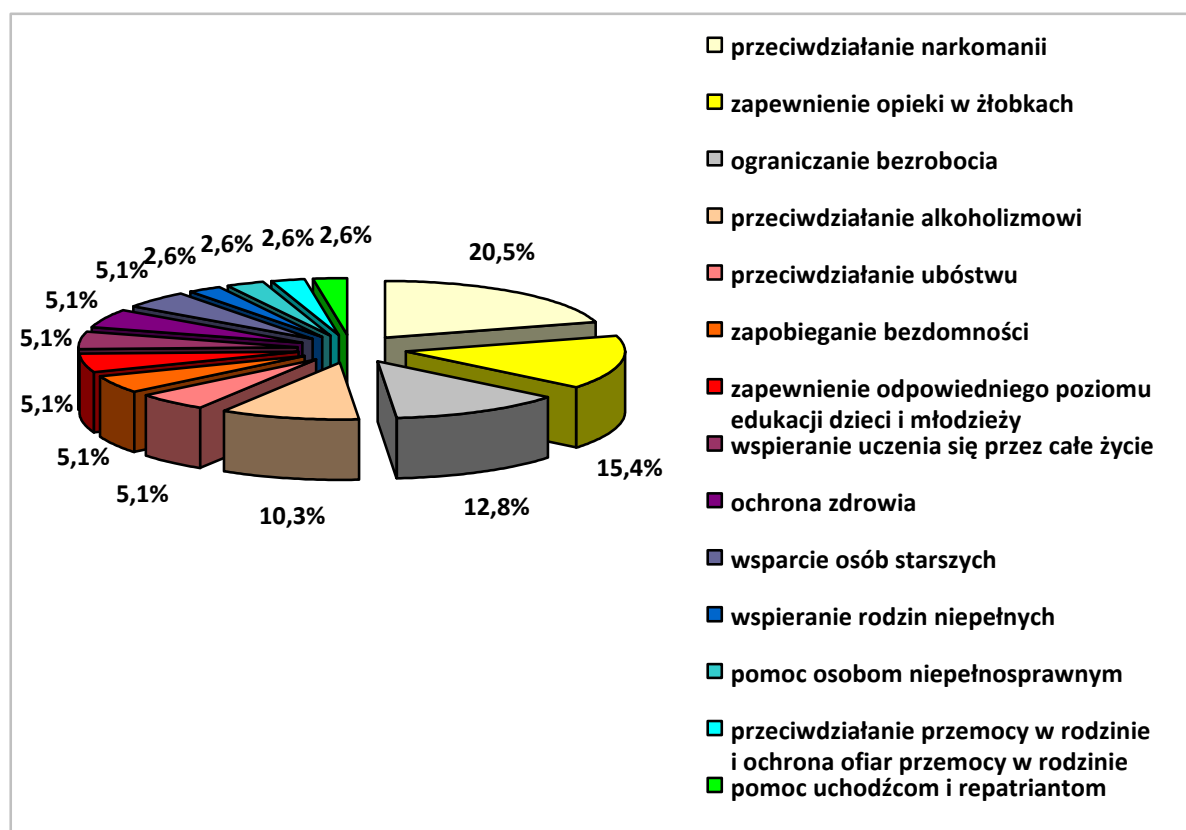

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Najczęściej wskazywaną przez badanych grupą najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym były osoby i rodziny dotknięte ubóstwem (24,3%). Liczne wskazania odnosiły się do osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie (21,6%), osób i rodzin dotkniętych bezrobociem (18,9%) oraz osób starszych (8,1%). Do często wskazywanych kategorii osób, rodzin i grup zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym zaliczono również bezdomnych i osoby zagrożone bezdomnością, osoby niepełnosprawne, rodziny zmagające się problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz byłych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych (po 5,4%).

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w mieście jest najbardziej niezadowolająca. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 10. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie miasta bądź oferowane wsparcie są najbardziej niezadowolające?

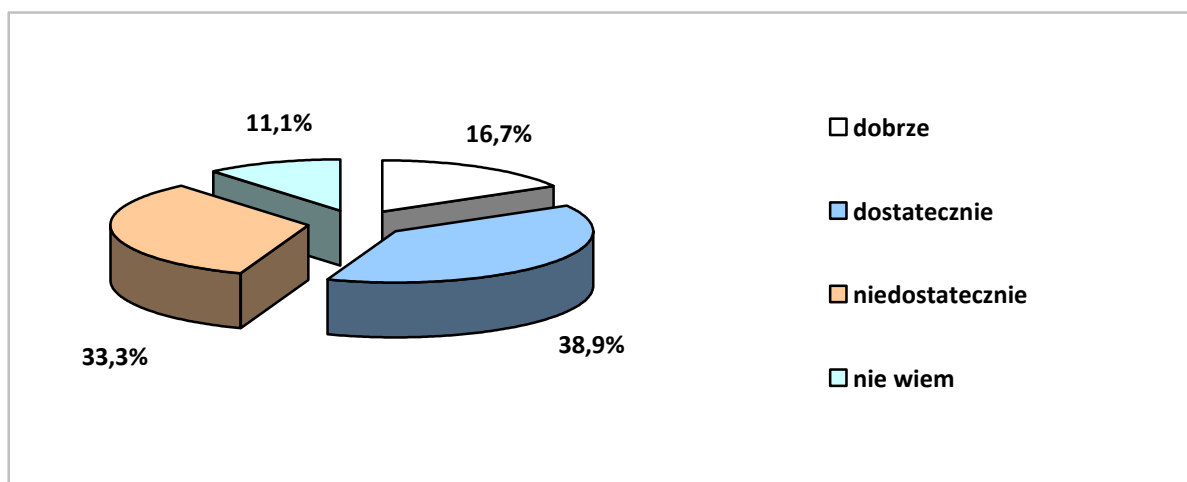
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej osobom i rodzinom w mieście jest najmniej zadowolająca przede wszystkim w takich obszarach, jak: przeciwdziałanie narkomanii (20,5%), zapewnienie opieki w żłobkach (15,4%), ograniczanie bezrobocia (12,8%), przeciwdziałanie alkoholizmowi (10,3%), a także przeciwdziałanie ubóstwu, zapobieganie bezdomności, zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji dzieci

i młodzieży, wspieranie uczenia się przez całe życie, ochrona zdrowia i wsparcie osób starszych (po 5,1%).

W sondażu poruszono także kwestię oceny realizowanych w mieście działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu oraz działań, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania temu zjawisku i poprawy sytuacji osób i rodzin nim dotkniętych. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę realizowanych w mieście działań w zakresie przeciwdziałania ubóstwu.

Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w mieście działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Zdaniem 38,9% badanych realizowane w mieście działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu są dostateczne, a kolejne 16,7% ankietowanych określiło je jako dobre. Jednak jedna trzecia respondentów uznała je za niedostateczne. Trudności z udzieleniem odpowiedzi na to pytanie miało 11,1% pytanych.

Wskazując działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania ubóstwu i poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych ubóstwem, uczestnicy badania postulowali najczęściej zapewnienie stałych miejsc pracy na umowę i tworzenie nowych stanowisk, efektywną pomoc w znalezieniu zatrudnienia, udzielanie wsparcia rzeczowego, organizowanie akcji charytatywnych, edukowanie rodzin dotkniętych problemem ubóstwa oraz stworzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego lub funkcji koordynatora dla osób borykających się z trudnościami finansowymi. Według ankietowanych należy także właściwie zdiagnozować przyczyny problemów, aby podjąć odpowiednie działania. Niektórzy respondenci stwierdzili, że rodziny dotknięte ubóstwem są objęte właściwą opieką i korzystają ze wsparcia MOPS-u.

Jakie działania należałoby podjąć w mieście w celu poprawy sytuacji i zaspokojenia potrzeb osób i rodzin wymagających wsparcia?

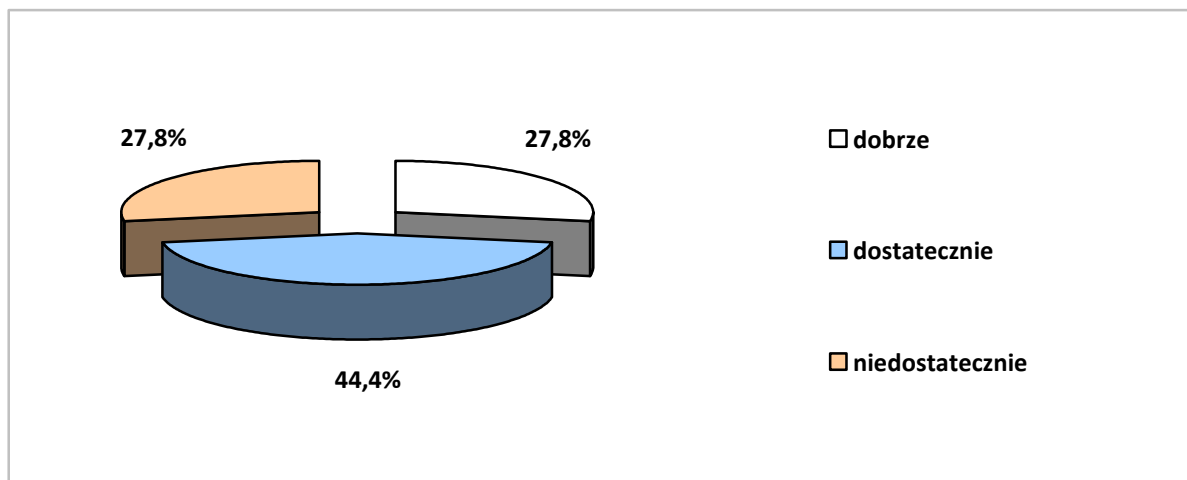
W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w mieście w celu poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych problemami społecznymi. Odpowiadając na nie, ankietowani szczególnie nacisk położyli na wsparcie rodzin z problemami. W tym kontekście badani wskazywali na potrzebę nadzoru nad rodzinami niewydolnymi wychowawczo, zapewnienia im dostępu do specjalistycznej pomocy, zwiększenia opieki asystentów rodzin, a także powołania Miejskiego Centrum Pomocy Rodzinie, właściwego diagnozowania potrzeb i problemów oraz stałego monitorowania rodzin potrzebujących. Za równie ważne uznali przedsięwzięcia służące aktywizacji osób bezrobotnych i pomoc w znalezieniu zatrudnienia oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Według ankietowanych należy również zintensyfikować działania pomocowe skierowane do osób będących w trudnej sytuacji materialnej poprzez rozszerzenie pomocy finansowej i rzeczowej. Ankietowani zastrzeżli jednak, że niezbędna jest właściwa ocena w kwalifikowaniu osób wymagających pomocy oraz kontrola i nadzór MOPS-u co do efektywności wykorzystania.

Podmioty mogące przyczynić się do zniwelowania problemów społecznych w mieście

Podczas badań ankietowych respondenci identyfikowali także instytucje i organizacje działające w mieście bądź obejmujące zasięgiem działania jego mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do złagodzenia bądź rozwiązania lokalnych problemów społecznych, w tym problemów rodzin i dzieci. W pierwszej kolejności zaliczono do nich: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Radę Miasta, placówki oświatowe, Urząd Miasta, jak również Kościół, Policję, organizacje pozarządowe oraz zakłady pracy.

Uczestników badania poproszono o ocenę komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami oraz o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy przepływu informacji pomiędzy władzami a mieszkańcami. Poniższy wykres ilustruje rozkład odpowiedzi na pytanie o ocenę komunikacji między władzami samorządowymi a mieszkańcami.

Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Prawie 28% badanych oceniło komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami jako dobrą, a jako dostateczną określiło ją kolejne 44,4% ankietowanych. Jednocześnie 27,8% respondentów stwierdziło, że jest ona niedostateczna.

Odpowiadając na pytanie, jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy przepływu informacji pomiędzy władzami a mieszkańcami, ankietowani wymieniali najczęściej: organizowanie otwartych spotkań i zachęcanie mieszkańców do udziału w nich, powiadamianie o sytuacji w mieście w formie drukowanego informatora, popularyzację e-usług, wprowadzenie dyżurów urzędników, obwieszczenia na tablicach ogłoszeń, stworzenie punktu informacyjnego oraz konsultacje społeczne odnośnie podejmowanych decyzji.

Jakie działania należałoby podjąć w mieście w celu integrowania społeczności lokalnej?

W odpowiedzi na pytanie o działania integrujące społeczność lokalną, uczestnicy badania szczególnie nacisk położyli na organizowanie imprez plenerowych, festynów, koncertów i wspólnych wyjazdów dla mieszkańców miasta (np. do teatru), tworzenie miejsc spotkań oraz realizację różnorodnych projektów na rzecz miasta, angażujących do współpracy różne grupy mieszkańców, a także wpieranie osób, które działają dla dobra wspólnego.

Jakie działania należałoby podjąć w mieście w celu zapobiegania wykluczeniu społecznemu osób, rodzin i grup mieszkańców?

Wśród działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu respondenci wskazywali najczęściej większe zainteresowanie problemami osób potrzebujących, wspomaganie działań edukacyjnych i wychowawczych szkół, przedszkoli i świetlicy środowiskowej, kształtujących

młode pokolenia, jak również wspieranie rodzin ubogich, pomoc osobom starszym w ich codziennym życiu, organizowanie spotkań ze specjalistami wspomagającymi rozwiązywanie problemów społecznych oraz imprez integrujących społeczność lokalną, a także podejmowanie działań na rzecz wymiany informacji i diagnozowania potrzeb.

14. BEZROBOCIE

Problemy na rynku pracy, objawiające się niedostateczną liczbą miejsc pracy, prowadzą do obniżenia standardu życia ludności. Długotrwałe pozostawanie bez zatrudnienia ogranicza szanse na podjęcie pracy, przyczynia się do ubożenia ludności, a nawet prowadzi do wykluczenia społecznego.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie w latach 2014-2016 liczba osób bezrobotnych w mieście, co budzi zadowolenie, sukcesywnie malała: 391 osób na koniec 2014 roku, 378 osób na koniec roku następnego, 342 osoby na koniec roku 2016. Podobnie zmniejszyła się udział bezrobotnych w liczbie ludności miasta w wieku produkcyjnym. Wśród pozostających bez pracy więcej było bezrobotnych mężczyzn niż kobiet – odpowiednio: 248 w stosunku do 143, 228 w stosunku do 150 i 194 w stosunku do 148. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 36. Bezrobotni w mieście i ich udział w liczbie ludności miasta w wieku produkcyjnym w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba bezrobotnych w mieście	391	378	342
udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	12,07%	11,81%	10,89%
liczba bezrobotnych kobiet w mieście	143	150	148
udział kobiet w liczbie bezrobotnych	36,57%	39,68%	43,27%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie.

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat stopy bezrobocia, jaką odnotowano w latach 2014-2016 w powiecie garwolińskim, województwie mazowieckim i w kraju.

Tabela 37. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
stopa bezrobocia w powiecie garwolińskim	14,6%	13,5%	11,6%
stopa bezrobocia w województwie mazowieckim	9,8%	8,4%	7,2%
stopa bezrobocia w kraju	11,5%	9,8%	8,3%

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2014-2016 powiat garwoliński charakteryzował się wyższą w stosunku do województwa mazowieckiego i kraju stopą bezrobocia. Zarówno w powiecie, województwie, jak i w kraju poziom bezrobocia sukcesywnie malał w trakcie rozpatrywanego okresu.

Dla scharakteryzowania problemu bezrobocia w mieście ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie na koniec 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Bezrobotni w mieście na koniec 2016 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia

wiek	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
18-24 lata	50	26	52,00
25-34 lata	106	49	46,23
35-44 lata	68	29	42,65
45-54 lata	57	19	33,33
55-59 lat	40	25	62,50
60 lat i więcej	21	0	–
czas pozostawania bez pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
do 1 miesiąca	21	6	28,57
1-3 miesiące	31	16	51,61
3-6 miesięcy	46	17	36,96
6-12 miesięcy	55	21	38,18
12-24 miesiące	62	28	45,16
powyżej 24 miesięcy	127	60	47,24
staż pracy	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
bez stażu	64	34	53,13
do 1 roku	55	24	43,64
1-5 lat	91	36	39,56
5-10 lat	57	25	43,86
10-20 lat	51	20	39,22
20-30 lat	17	5	29,41
30 lat i więcej	7	4	57,14
wykształcenie	liczba bezrobotnych		udział kobiet (w %)
	ogółem	kobiet	
wyższe	27	15	55,56
policealne i średnie zawodowe	51	29	56,86
średnie ogólnokształcące	55	30	54,55

zasadnicze zawodowe	116	43	37,07
gimnazjalne i niższe	93	31	33,33

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie.

Na koniec 2016 roku wśród bezrobotnych w mieście największe grupy stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (106 osób) i 35-44 lata (68 osób), osoby pozostające bez zatrudnienia długotrwale, powyżej 24 miesięcy (127 osób) oraz osoby bez pracy od 12 do 24 miesięcy (62 osoby), osoby ze stażem pracy od 1 roku do 5 lat (91 osób) oraz bez stażu (64 osoby), a także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (116 osób) oraz z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (93 osoby).

Największy udział kobiet w ogóle bezrobotnych odnotowano wśród osób w wieku 55-59 lat (62,5%) i 18-24 lata (52%), osób pozostających bez zatrudnienia od 1 do 3 miesięcy (51,61%) i powyżej 24 miesięcy (47,24%), osób ze stażem pracy 30 lat i więcej (57,14%) oraz osób bez stażu pracy (53,13%) oraz osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (56,8%), wyższym (55,56%) i średnim ogólnokształcącym (54,55%).

Tabela 39. Bezrobotni w mieście na koniec 2016 roku według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy	liczba bezrobotnych	liczba ofert pracy
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	0
górnictwo i wydobywanie	1	0
przetwórstwo przemysłowe	97	5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	0
budownictwo	18	0
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	39	0
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	10	0
transport i gospodarka magazynowa	4	0
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2	0
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10	0
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	20	0
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	12	0
edukacja	9	0
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2	0
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	0

pozostała działalność usługowa	8	0
działalność niezidentyfikowana	40	0

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie.

Na koniec 2016 r. wśród bezrobotnych w mieście dominowały osoby, dla których ostatnimi miejscami pracy były podmioty gospodarcze prowadzące działalność w takich działach, jak: przetwórstwo przemysłowe (97 osób), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych (39 osób), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (20 osób) oraz budownictwo (18 osób).

Na koniec 2016 r. dostępnych było tylko 5 ofert pracy dla bezrobotnych w sektorze: przetwórstwo przemysłowe.

Z powyższych danych wynika, że programami aktywizującymi osoby bezrobotne z miasta należy objąć przede wszystkim osoby z krótkim stażem pracy lub bez stażu pracy, którym powinno się zapewnić możliwość poszerzenia doświadczenia zawodowego lub podjęcia pierwszej pracy. Nie należy również zapominać o osobach mających za sobą kilkanaście lat pracy, którym powinno się zapewnić możliwość przekwalifikowania, aby wzmocnić ich konkurencyjność na rynku pracy. W szczególności dotyczy to tych, którzy przed zwolnieniem z pracy byli zatrudnieni w takich gałęziach, jak przetwórstwo przemysłowe, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca oraz budownictwo.

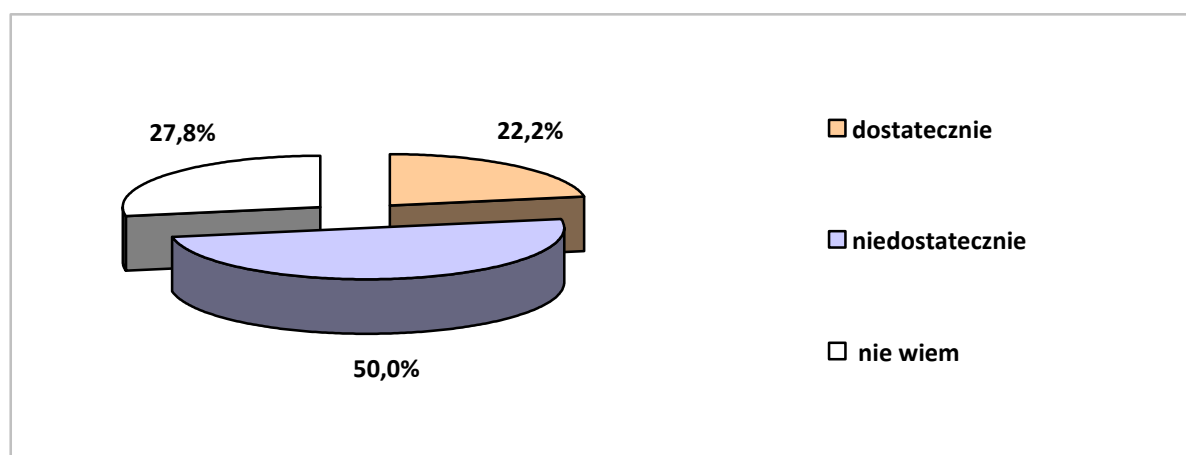
Ze względu na to, że problem bezrobocia w mieście w największym stopniu osiągał osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym, warto zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób pozostających na rynku pracy bez zatrudnienia, szczególny nacisk należy położyć na dokończanie oraz podniesienie lub zmianę kwalifikacji zawodowych.

Brak zatrudnienia jest na terenie miasta jednym z istotnych problemów społecznych. Taka konkluzja płynie też z badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców. Uznali oni bezrobocie za jeden z ważniejszych problemów, które najbardziej uwidaczniają się w mieście, ograniczanie jego skutków za jedną z bardziej nieefektywnych sfer działania pomocy społecznej, a osoby i rodziny dotknięte bezrobociem wymienili jako grupy zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Nie należy przy tym zapominać, że pozostawanie bez pracy prowadzi zwykle do powstawania kolejnych problemów, wśród których bardzo dotkliwie odczuwanym przez doświadczonych nim osoby i rodziny jest radykalne obniżenie statusu materialnego. Może to być powodem rozlicznych dysfunkcji, ograniczania udziału w życiu społecznym, utraty możliwości realizowania planów życiowych

i rozwoju. Co prawda w mieście Łaskarzew w 2016 r. odnotowano spadek poziomu bezrobocia, ale w dalszym ciągu jest on jednak wysoki. Problemy, jakie powoduje brak zatrudnienia, odciskają silne piętno w życiu i świadomości dotkniętych bezrobociem osób, rodzin i całych środowisk. Sytuacja ta wymaga uwagi ze strony instytucji pomocowych i służb społecznych, przed którymi stoi trudne zadanie w zakresie niwelowania skutków bezrobocia.

Uczestników badania ankietowego poproszono o ocenę realizowanych w mieście działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w mieście działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Połowa respondentów określiła realizowane w mieście działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu za niedostateczne. Według 22,2% badanych są one jednak dostateczne. Opinie w tej sprawie nie wyraziło 27,8% pytanym. Nikt z ankietowanych nie uznał tych działań za dobre.

Kolejne pytanie dotyczyło działań, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania bezrobociu i poprawy sytuacji osób i rodzin dotkniętych bezrobociem. Uczestnicy badania najczęściej postulowali tworzenie nowych miejsc pracy na terenie miasta, organizowanie kursów podnoszących kwalifikacje oraz szkoleń i warsztatów zawodowych dostosowanych do aktualnych potrzeb rynku, mobilizowanie i aktywizowanie osób bezrobotnych oraz przygotowanie atrakcyjnej oferty dla inwestorów i firm mogących zatrudnić dużą liczbę osób bezrobotnych. Według respondentów należy także udzielać profesjonalnej pomocy w poszukiwaniu ofert pracy, ograniczyć proceder nielegalnego zatrudniania, a także zmniejszyć pomoc finansową w postaci zasiłków oraz kontrolować zasadność ich przyznawania.

15. BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność jest problemem społecznym charakteryzującym się brakiem stałego miejsca zamieszkania. Wiąże się ze zmianami demograficznymi i ruchliwością społeczną, z recesją gospodarczą, bezrobociem, ubóstwem, kryzysem polityki mieszkaniowej i wzrostem cen mieszkań oraz dysfunkcjonalnością instytucji opiekuńczo-resocjalizacyjnych i karnych zaniedbujących obowiązek opieki następczej. Osobami bezdomnymi, obok tych, które są nimi z wyboru, najczęściej stają się ludzie w starszym wieku, matki z nieletnimi dziećmi, rodziny pełne, nieposiadające środków finansowych na opłacenie mieszkania oraz osoby, które opuściły zakłady karne.

Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością z terenu miasta świadczy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie, jednak w analizowanych latach 2014-2016 świadczenia z tego powodu nie były udzielane.

16. PROBLEMY UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

Alkoholizm, narkomania i przemoc w rodzinie należą do najpoważniejszych problemów społecznych. Zjawiska te powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka, mając istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego, jak również na ogólny stan zdrowia, zdolność do konkurencji na rynku pracy oraz relacje rodzinne i międzyludzkie.

Wskazując przyczyny popadania w alkoholizm, należy z pewnością wymienić uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utratę zatrudnienia. Narkomanii sprzyjają natomiast powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie oraz fakt, że narkotyki często są traktowane jako ucieczka od codzienności, środek obronny przed trudnościami, sposób na rozładowanie stresu i konfliktów oraz poszukiwanie nowych wrażeń i doznań.

Przemoc w rodzinie jest patologią mającą w wielu przypadkach swoje źródło w ubóstwie i uzależnieniach, co nie znaczy, że nie występuje w rodzinach nieobciążonych takimi problemami. Ofiarami przemocy w rodzinie są najczęściej osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu własnej wartości, zależne w jakiś sposób od sprawcy. Na ogół są to kobiety i dzieci, rzadziej osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Najczęstszym objawem obserwowanym u osób doznających przemocy jest wyuczona bezradność. Jest ona poddaniem się, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dotkniętych, z powodu ich nadużywania, problemem przemocy w rodzinie jest trudna do ustalenia. Dane szacunkowe przedstawione w tym zakresie przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawiera kolejna tabela.

Tabela 40. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych

		w Polsce	w 100-tys. gminie	w 25-tys. gminie	w 10-tys. gminie
liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 2.000 osób	ok. 500 osób	ok. 200 osób
dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 4.000 osób	ok. 1.000 osób	ok. 400 osób
osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	5.000-7.000 osób	1.250-1.750 osób	ok. 500-700 osób
ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 5.300 osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 530 osób: dorosłych i dzieci

Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Skuteczne przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie oraz eliminacja ich niekorzystnego wpływu na społeczeństwo wymaga prowadzenia działań związanych z profilaktyką wspomnianych problemów i ich rozwiązywaniem oraz integracji społecznej osób nimi dotkniętych. Na szczeblu gminy działania te wyznaczane są w ramach programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, a także przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, a ich inicjowanie należy do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień oraz Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące środków finansowych przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w mieście Łaskarzew w latach 2014-2016.

Tabela 41. Środki finansowe przeznaczone w mieście w latach 2014-2016 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

wielkość wydatków	2014	2015	2016
profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych (w zł)	58 522	67 384	83 267

profilaktyka i rozwiązywanie problemów narkomanii (w zł)			
na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (w zł)	–	–	–
razem	58 522	67 384	83 267

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień w Łaskarzewie.

W latach 2014-2016 kwoty przeznaczane na walkę z alkoholizmem oraz rozwiązywanie problemów narkomanii rosły. W budżecie nie uwzględniono osobnych środków mających służyć ograniczaniu przemocy w rodzinie.

Wybrane dane dotyczące działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień w Łaskarzewie oraz lokalnego rynku napojów alkoholowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 42. Lokalny rynek napojów alkoholowych w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście	18	18	16
liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych	18	15	15
liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	7	38	7
liczba decyzji podjętych w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0
liczba pozytywnych opinii MKRPAiU w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	7	38	7
liczba negatywnych opinii MKRPAiU w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	0	0	0

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień w Łaskarzewie.

W latach 2014-2016 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w mieście uległa niewielkiemu zmniejszeniu, odpowiednio: 18, 18 i 16. Liczba wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w roku 2014 i 2016 utrzymywała się na tym samym poziomie (po 7), natomiast w roku 2015 wzrosła (do 38). Liczba pozytywnych opinii w sprawie wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych ulegała znacznym wahaniom (7 w 2014 r., 38 w 2015 r., 7 w 2016 r.). Negatywnych opinii w sprawie wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie wydawano, nie podejmowano również decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia. W analizowanym okresie przeprowadzono 18 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w 2014 r. i po 15 kontroli w 2015 r. i w 2016 r.

W ramach podejmowanych działań w 2014 r. MKRPAiU przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu z 32 osobami, w 2015 r. z 22 osobami, natomiast w 2016 r. liczba takich osób zmniejszyła się do 14.

W rozpatrywanych latach MKRPAiU występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego wobec 2 osób każdego roku. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 43. Działalność MKRPAiU w latach 2014-2016 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w mieście

	2014	2015	2016
liczba osób, z którymi MKRPAiU przeprowadziła rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu	32	22	14
liczba osób uzależnionych od alkoholu, wobec których MKRPAiU wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	2	2	2
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie MKRPAiU	2	9	3
liczba sprawców przemocy w rodzinie, których MKRPAiU skierowała na terapię	0	0	0
liczba sprawców przemocy w rodzinie, przeciwko którym MKRPAiU złożyła zawiadomienie do prokuratury o popełnieniu przestępstwa	0	0	0

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień w Łaskarzewie.

Jeśli chodzi o działalność w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w latach 2014-2016 MKRPAiU kontaktowała się z odpowiednio: 2, 9 i 3 osobami dotkniętymi tym problemem. W analizowanym okresie nie kierowano na terapię sprawców przemocy w rodzinie, nie złożono też ani jednego zawiadomienia do prokuratury o popełnieniu przestępstwa.

W 2016 r. MKRPAiU realizowała zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii również poprzez:

- aktywną współpracę z grupami samopomocowymi AA i AL-ANON, z miejscowym Posterunkiem Policji, szkołami (także poprzez wsparcie finansowe w przedsięwzięciach organizowanych przez szkoły w ramach realizacji szkolnych programów profilaktycznych);
- udział przedstawicieli komisji w 16 spotkaniach roboczych w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego;
- przeprowadzenie przez firmę LUTUR kolonijnej akcji letniej połączonej z profilaktyką, która objęła 40 dzieci wytypowanych z ZS Nr 1 i ZS Nr 2;
- aktywne współuczestnictwo członków komisji w organizowanym 3 maja biegu pod hasłem: „Trzeźwy, bo sprawny – sprawny, bo trzeźwy”, organizatorem głównym było Stowarzyszenie Centrum Integracyjno-Animacyjne, z którym Komisja współpracuje na co dzień, również w ramach pomocy dorosłym członkom rodzin z problemami

alkoholowymi i pomocy dzieciom z tych rodzin. Punkt terapeutyczny znajduje się w siedzibie Stowarzyszenia;

- wsparcie dzieci z rodzin tzw. dysfunkcyjnych w formie zajęć w ramach ferii zimowych i wakacyjnej akcji letniej, w których uczestniczyło łącznie 107 dzieci;
- aktywną współpracę z Placówką wsparcia dziennego dzieci i młodzieży w siedzibie Domu Pracy Twórczej „BAJKA” – dużą popularnością cieszyły się spotkania w ramach tzw. „Kinoterapii” z wykorzystaniem sali kinowej i zasobów filmowych Kina „ZA ROGIEM”, które były współfinansowane ze środków przeznaczonych na profilaktykę.

Obok Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień istotną funkcję w profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie w mieście pełnią: Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, grupy samopomocowe AA i AL-ANON oraz Punkt Doradczo-Terapeutyczny, z którego wsparcia w 2016 r. skorzystało 30 osób podczas 112 spotkań; pomocy udzielono 20 osobom z problemem alkoholowym, 6 dorosłym członkom rodzin, 4 osobom doznającym przemocy, 7 osobom stosującym przemoc i 9 członkom rodzin.

Szczegółowe dane na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 44. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście w latach 2014-2016

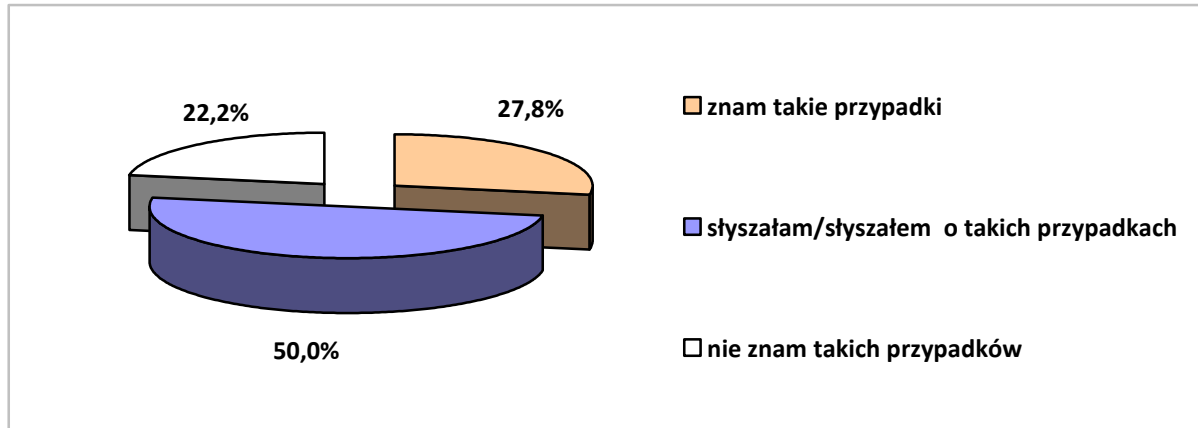
	2014	2015	2016
liczba członków Zespołu Interdyscyplinarnego	7	7	7
liczba spotkań ZI w ciągu roku	18	14	16
liczba spotkań grup roboczych ZI	0	0	0
liczba złożonych do ZI „Niebieskich Kart”	18	14	15
^{w tym} sporządzonych przez Policję	18	14	14
^{w tym} sporządzonych przez pracowników socjalnych	0	0	1
liczba zamkniętych „Niebieskich Kart”	10	8	19
liczba spraw toczących się w ZI z lat wcześniejszych	8	16	22
liczba spraw sądowych	0	0	0

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień w Łaskarzewie.

Osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie pomoc świadczy również Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Wsparcia z powodu przemocy w rodzinie udzielono 2 rodzinom (6 osób w rodzinach) w 2014 r., 3 rodzinom (10 osób w rodzinach) w 2015 r. i 3 rodzinom (8 osób w rodzinach) w 2016 r.

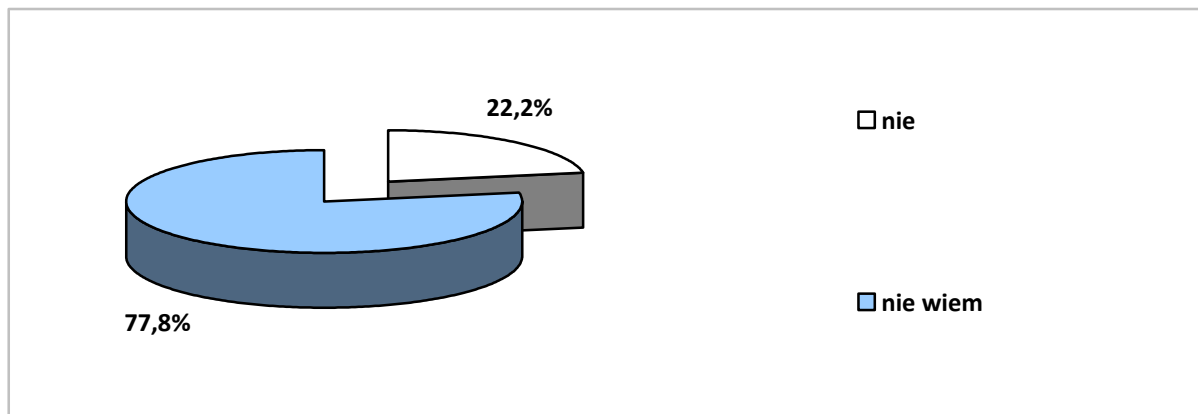
Ankietowani w badaniu przeprowadzonym na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu odnieśli się także do zjawiska przemocy w rodzinie. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie miasta lub o nich słyszała/słyszał?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Przypadki występowania przemocy w rodzinie zna 27,8% ankietowanych, a kolejne 50% badanych o nich słyszało. Jednocześnie 22,2% respondentów stwierdziło, że takich przypadków nie zna. Odpowiadając na pytanie, czy istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta, ponad 22% badanych odpowiedziało przecząco. Zdecydowana większość respondentów (77,8%) nie była jednak w stanie tego ryzyka ocenić. Należy dodać, iż nikt z ankietowanych nie potwierdził ryzyka nasilenia się tego zjawiska.

17. SYTUACJA DZIECKA

Badania ankietowe przeprowadzone w funkcjonujących na terenie miasta placówkach oświatowych pozwoliły zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne i rodzinne ich uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. Do analizy przedłożono 3 ankiety – wypełnione przez pedagogów szkolnych lub dyrektorów – z następujących placówek:

- Zespół Szkół Nr 1 im. Szarych Szeregów w Łaskarzewie (liczba uczniów: 379, liczba nauczycieli: 47),
- Zespół Szkół Nr 2 Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Jana Pawła II w Łaskarzewie (liczba uczniów: 130, liczba nauczycieli: 28),
- Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Łaskarzewie (liczba uczniów: 60, liczba nauczycieli: 22).

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że wszystkie placówki oferują opiekę pedagoga i psychologa, a z pomocy pielęgniarki, logopedy i doradcy zawodowego mogą skorzystać jedynie uczniowie Zespołu Szkół Nr 1. Wszystkie placówki prowadzą dożywianie uczniów oraz zapewniają dzieciom i młodzieży dostęp do sali gimnastycznej, wszystkie posiadają też dostęp do Internetu. W żadnej z placówek nie funkcjonują klasy integracyjne. Przedstawiciele żadnej ze szkół nie zauważyli trudności z dojazdem uczniów do placówek.

Wszystkie szkoły zapewniają dzieciom opiekę w ramach zajęć świetlicowych, wszystkie umożliwiają też nauczanie indywidualne. Ankietowane placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła przedmiotowe, sportowe i harcerstwo). Jednocześnie we wszystkich jednostkach prowadzone są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są: zajęcia wyrównawcze (3 placówki), korekcyjno-kompensacyjne (3), logopedyczne (1), socjoterapeutyczne (2), psychoterapeutyczne (1), a także nauczanie wspomagające ucznia (1).

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, odpowiadając na pytania o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięte katalogi zachowań negatywnych i zjawisk patologicznych, obejmujące 12 i 6

zmiennych. Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badani wskazywali głównie na niezaradność i niewydolność wychowawczą rodzin. Wspomniano również o bezradności w wychowaniu i braku konsekwencji ze strony rodziców.

Wypełniając zamknięte katalogi negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawierają poniższe tabele.

Tabela 45. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w mieście w roku szkolnym 2015/2016

rodzaj negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych	obecność	
	liczba ujawnionych przypadków	nie stwierdzono (liczba placówek)
palenie papierosów	45	–
sięganie po alkohol	–	3
sięganie po narkotyki	–	3
niszczenie mienia szkolnego	–	3
kradzieże na terenie szkoły	–	3
dyskryminacja w grupie rówieśniczej	7	1
udział w grupach negatywnych	–	3
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	6	1
autoagresja	–	3
ucieczki z domu	–	3
przestępczość ujawniona	–	3
przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	–	3

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych miasta.

Do najczęściej występujących wśród uczniów zachowań negatywnych należało palenie papierosów, w mniejszym stopniu dyskryminacja w grupie rówieśniczej oraz agresja i przemoc w grupie rówieśniczej. Według jednego z przedstawicieli badanych placówek w ostatnich trzech latach nie odnotowano wzrostu negatywnych zachowań i zjawisk patologicznych, natomiast dwóch uczestników badania miało trudności z odpowiedzią na to pytanie.

Tabela 46. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z miasta

rodzaj zjawiska	obecność poszczególnych cech	
	liczba ujawnionych przypadków	nie występuje (liczba placówek)
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	21	–
zaniedbanie dziecka	4	2
uzależnienia (alkoholizm, narkomania)	20	1

przemoc w rodzinie	1	2
wykorzystywanie seksualne dzieci	–	3
przestępczość	–	3

Dane z badania ankietowego przeprowadzonego w placówkach oświatowych miasta.

Jeśli chodzi o zjawiska patologiczne w otoczeniu rodzinnym uczniów, ankietowani potwierdzili przypadki bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (21 przypadków), uzależnień (20) oraz zaniedbania dziecka (4) i przemocy w rodzinie (1). Żaden z ankietowanych przedstawicieli szkół nie potrafił się wypowiedzieć, czy w ostatnich trzech latach zwiększyła się liczba przypadków dysfunkcji i zjawisk patologicznych w rodzinach uczniów.

Działania profilaktyczne adresowane do uczniów podejmowane na terenie szkoły

We wszystkich ankietowanych placówkach podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich m.in. prowadzone są rozmowy z uczniami, warsztaty profilaktyczne, psychoedukacja, organizowane są spotkania z policjantami i specjalistami, a także prezentowane są filmy edukacyjne oraz spektakle teatralne o tematyce profilaktycznej. Placówki aktywnie promują zdrowy styl życia, dostarczają informacji na temat skutków zachowań ryzykownych, a także realizują akcje i programy profilaktyczne.

Najpilniejsze do zaspokojenia potrzeby uczniów

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, badani zwrócili uwagę przede wszystkim na konieczność indywidualnej pomocy nauczycieli i specjalistów uczniom z rodzin dysfunkcyjnych. Według respondentów ważne jest również wyrównywanie problemów dydaktycznych.

Działania konieczne do przeprowadzenia w celu pełniejszego rozpoznania problemów rodzin uczniów w zakresie dysfunkcji, uzależnień i przemocy w rodzinie

Według ankietowanych niezbędne jest przeprowadzenie przez instytucje działające na terenie miasta diagnozy środowiska. Należałoby również prowadzić wywiady środowiskowe.

Współpraca szkoły z rodzicami uczniów

Współpraca z rodzicami uczniów została uznana za zadowalającą przez wszystkich uczestników badania. W jej ramach odbywają się zebrania ogólne, a także konsultacje indywidualne, podczas których omawiane są problemy dydaktyczne i wypracowywane są

metody działań naprawczych. Nauczyciele odwiedzają również domy rodzinne uczniów. Prowadzone są też spotkania edukacyjne oraz zbiórki żywności w ramach pomocy świątecznej. Organizowane są także „dni rodziny”, podczas których następuje integracja społeczności.

Pomoc oferowana przez szkołę uczniom z rodzin ubogich

W ramach działań szkoły na rzecz uczniów z rodzin ubogich ankietowani wymieniali m.in. opiekę świetlicową, wsparcie wychowawców i pedagoga, zbiórki żywnościowe, przygotowywanie paczek świątecznych oraz organizowanie dla dzieci bezpłatnych wyjazdów na kolonie i zimowiska ze środków MKRPAiU.

Współpraca szkoły z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Przedstawiciele ankietowanych placówek uznali współpracę z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny za zadowalającą. Do podmiotów tych zaliczyli: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, Sąd Rodzinny, Policję, Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień oraz parafię.

Współpraca szkoły z Policją i innymi instytucjami lub organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Wszystkie ankietowane placówki współpracują z Policją i innymi instytucjami lub organizacjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Organizowane są prelekcje i pogadanki, spotkania w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego, prowadzone są również nadzory przez kuratorów społecznych i sądowych.

Pomoc oferowana przez szkołę uczniom z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie

W ramach działań szkoły na rzecz uczniów z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych problemami uzależnień, przemocy w rodzinie ankietowani wymieniali m.in. obejmowanie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, przeprowadzanie indywidualnych rozmów wspierających i terapeutycznych, współpracę z asystentem rodzin i kuratorem społecznym, udostępnianie rodzinom rzetelnych informacji oraz kierowanie do odpowiednich instytucji pomocowych. Ponadto ze środków MKRPAiU organizowane są dla dzieci potrzebujących wyjazdy na kolonie i ferie.

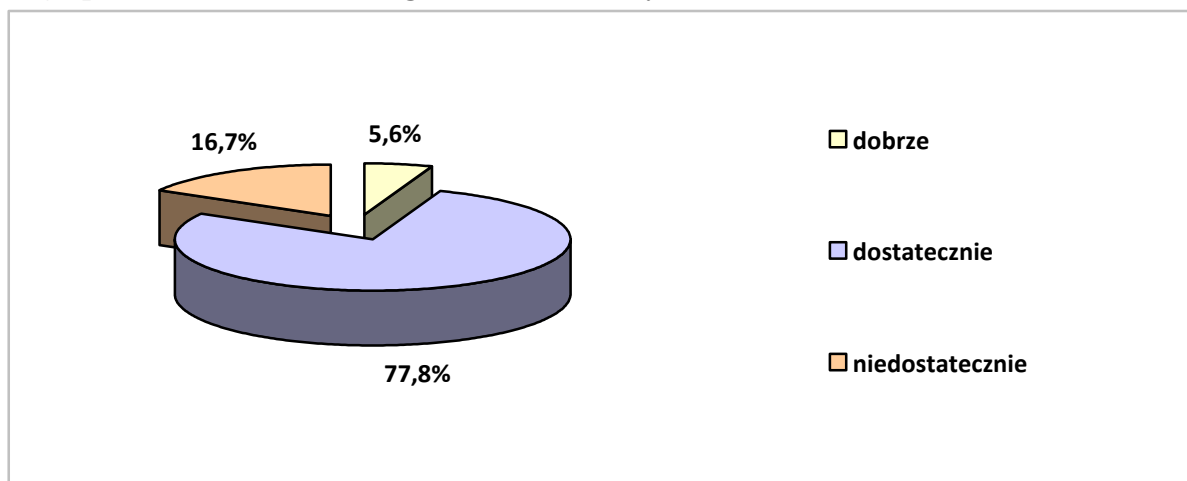
Działania niezbędne do usprawnienia funkcjonowania placówki i polepszenia efektywności procesu edukacji i wychowania

Wśród działań niezbędnych do usprawnienia funkcjonowania placówki i polepszenia efektywności procesu edukacji i wychowania ankietowani wymienili konieczność dostosowania programu edukacyjnego do możliwości uczniów, m.in. poprzez odpowiedni rozkład materiału edukacyjnego.

Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w mieście w opinii mieszkańców

Uczestników badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców poproszono także o wyrażenie opinii na temat organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży w mieście. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia działania podejmowane w mieście w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według zdecydowanej większości ankietowanych (77,8%) organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w mieście są dostateczne. Kolejne 5,6% respondentów uznało, że są one dobre. Jednocześnie 16,7% badanych oceniło je jako nieodpowiednie.

Uczestnicy badania zgłaszali także propozycje działań, które należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji dzieci i młodzieży. Najczęściej postulowali rozszerzenie oferty kół zainteresowań, nieodpłatnych zajęć pozalekcyjnych rozwijających uzdolnienia oraz urozmaicenie zajęć sportowych o dyscypliny inne niż piłka nożna i tenis stołowy, budowę obiektów sportowych, wytyczenie ścieżek rowerowych, zapewnienie odpowiedniej infrastruktury (np. tworzenie lokalnych domów kultury), a także rozwój placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży.

Według ankietowanych należy zachęcać uczniów do podejmowania nauki w szkołach ponadpodstawowych na terenie miasta, zwiększyć zaangażowanie nauczycieli oraz właściwie rozpoznać potrzeby dzieci i młodzieży.

18. SYTUACJA OSÓB STARSZYCH

Jednym z głównych problemów demograficznych w Polsce jest zjawisko starzenia się społeczeństwa. Według przewidywań GUS-u liczba osób w wieku emerytalnym wzrośnie do co najmniej 9,6 miliona w 2035 r., co stanowić będzie 26,7% całej populacji kraju. Struktura wiekowa ludności miasta Łaskarzew jest w pewnym sensie potwierdzeniem tej tendencji. W ostatnich latach ma tutaj miejsce wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Dane szczegółowe zawiera poniższa tabela.

Tabela 47. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba mieszkańców miasta ogółem	4 877	4 858	4 831
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	714	750	788
udział osób w wieku poprodukcyjnym w ludności miasta	14,64%	15,44%	16,31%

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

Z analizy danych statystycznych dotyczących sytuacji demograficznej miasta wynika, że udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w latach 2014-2016 systematycznie wzrastał; wynosił on odpowiednio: 14,64%, 15,44 i 16,31%. Mając na uwadze wahającą się dzietność rodzin, a z drugiej strony wydłużający się średni okres życia, odnotowana tendencja w strukturze demograficznej miasta jest bardzo niekorzystna i stanowi poważne wyzwanie dla służb i instytucji realizujących założenia polityki społecznej. Sytuacja ta wymaga ukierunkowania działań pomocowych w większym stopniu na potrzeby ludzi starszych, aby udzielać im odpowiedniego do potrzeb wsparcia – materialnego bądź rzeczowego, ale także zapewnić dostęp do usług medycznych, opiekuńczych i rehabilitacyjnych oraz zorganizować różnorodne formy aktywizacji ruchowej, towarzyskiej i kulturalnej.

Tendencja starzenia się społeczeństwa wymusza zmiany organizacyjne w funkcjonowaniu rodzin zobligowanych moralnie i prawnie do opieki nad członkiem rodziny, ale też jest istotną przesłanką do reorganizacji lokalnego rynku usług społecznych, z uwagi na konieczność dostosowania tych usług do potrzeb osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych i wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

Należy zauważyć, że wśród beneficjentów pomocy społecznej udzielanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie w 2016 r. było 57 osób w wieku 61-70 lat oraz 49 osób w wieku 71 lat i więcej.

W ramach swojej działalności MOPS świadczy także usługi opiekuńcze. Jest to szczególnie forma pomocy kierowana przede wszystkim do osób starszych, chorych i samotnych, które pozbawione są opieki i pomocy ze strony rodziny. Usługi te polegają na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, pielęgnacji oraz zapewnieniu kontaktu z otoczeniem. W latach 2014-2016 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie przyznawał tego rodzaju świadczenie odpowiednio: 14, 16 i 22 osobom z terenu miasta. W analizowanym okresie MOPS przyznawał także świadczenia w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych – odpowiednio: 2, 4 i 7 osobom z terenu miasta.

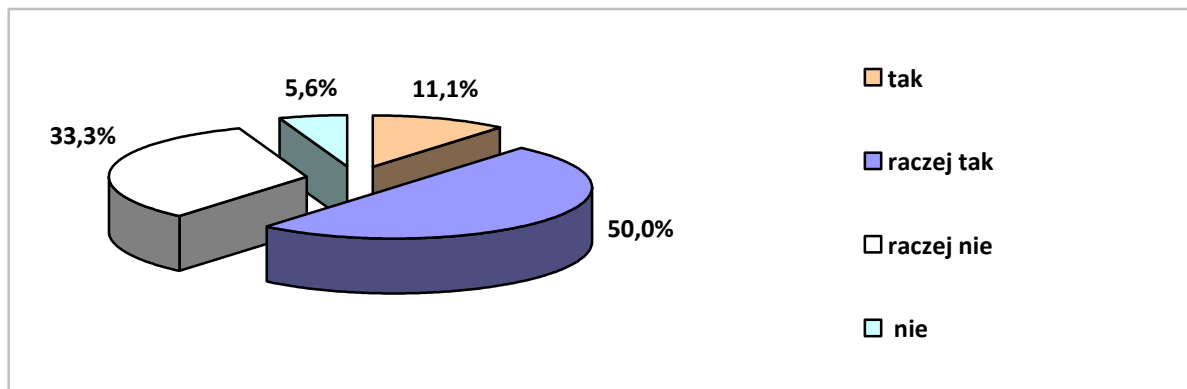
Warto dodać, że w Łaskarzewie funkcjonuje Koło Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Do jego podstawowych działań należy aktywizacja społeczna środowiska seniorów zlokalizowanego na terenie miasta.

Z przeprowadzonego na potrzeby niniejszego opracowania badania ankietowego wśród mieszkańców wynika, że 8,1% jego uczestników uznało osoby starsze za grupę najbardziej zagrożoną marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a działania podejmowane w mieście na rzecz wsparcia osób starszych wskazało jako najbardziej niezadowolające 5,1% respondentów. Identyfikując problemy, jakie dotyczą osób starszych w mieście, respondenci wskazywali najczęściej samotność, niski poziom życia i niewystarczające środki finansowe, brak zainteresowania i opieki ze strony rodziny, trudności komunikacyjne, a także problemy zdrowotne, zagrożenie marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz niedostateczny dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej. Ankietowani zwrócili także uwagę na brak wolontariuszy opiekujących się seniorami oraz placówek kulturalnych i rozrywkowych dla osób starszych.

Wskazując działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób starszych, najczęściej postulowano poprawę dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, szczególnie do lekarzy specjalistów i rehabilitacji, utworzenie świetlicy dla seniorów i uniwersytetu trzeciego wieku, organizowanie kół zainteresowań, zajęć artystycznych i kulinarnych oraz cyklicznych spotkań integracyjnych, dostosowanie infrastruktury do potrzeb osób starszych, budowę Domu Dziennego Pobytu na terenie miasta, a także zwiększenie zaangażowania wolontariuszy we wsparcie seniorów. Według badanych konieczne jest również zwiększenie pomocy finansowej i utworzenie punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób starszych.

Zdaniem 61,1% badanych w działaniach realizowanych na terenie miasta uwzględnia się lub raczej uwzględnia się potrzeby osób starszych. Przeciwnego zdania było 38,9% respondentów. Rozkład uzyskanych odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 17. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie miasta uwzględnia się potrzeby osób starszych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Działania adresowane do seniorów zostały pozytywnie ocenione przez większość ankietowanych. Brak odpowiedzi „nie wiem” może sugerować, iż problemy osób starszych są dostrzegane przez mieszkańców, niemniej dla lepszego rozpoznania potrzeb osób starszych w mieście należałoby przeprowadzić odpowiednie badania adresowane tylko i wyłącznie do tej grupy wiekowej, bowiem 83,33% uczestników badania przeprowadzonego na potrzeby opracowania dokumentu strategii rozwiązywania problemów społecznych to osoby poniżej 55. roku życia, a 11,11% to osoby z grupy wiekowej 56-65 lat, natomiast osoby powyżej 65. roku życia, czyli najbardziej uwrażliwione na kwestie odnoszące się do grupy seniorów, nie były w ogóle reprezentowane.

19. SYTUACJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Schorzeniami, które najczęściej przyczyniają się do niepełnosprawności, są choroby układu krążenia oraz dysfunkcje narządu ruchu. Z uwagi na to, że, jedynym pełnym badaniem, którego wyniki pozwalają ustalić liczbę osób niepełnosprawnych oraz umożliwiają ich charakterystykę, są narodowe spisy powszechne, w analizie sytuacji tej grupy ludności miasta wykorzystano dane z ostatniego opublikowanego spisu, który został przeprowadzony w 2002 roku.

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż w 2002 roku w mieście Łaskarzew mieszkały ogółem 423 osoby niepełnosprawne. Było wśród nich 200 kobiet i 223 mężczyzn. W ramach ogólnej liczby osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w mieście odnotowano 331 osób niepełnosprawnych prawnie i 92 osoby niepełnosprawne tylko biologicznie. Udział osób dotkniętych niepełnosprawnością w ogóle ludności miasta wynosił 8,6%.

Informacje, które w pewnym stopniu umożliwiają obserwację zachodzących w kolejnych latach zmian liczebności osób niepełnosprawnych w mieście oraz wskazanie trendu tych zmian, zawierają dane dotyczące liczby rodzin w mieście korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności. Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie wynika, że w latach 2014-2016 niepełnosprawność była trzecim, pod względem liczby beneficjentów, powodem przyznawania pomocy społecznej w mieście. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby rodzin oraz liczby osób w tych rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej świadczonej przez MOPS w latach 2014-2016.

Tabela 48. Rodziny w mieście korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba rodzin	41	42	46
liczba osób łącznie w rodzinach	88	89	106

Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

W 2014 r. z pomocy społecznej udzielonej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie z powodu niepełnosprawności skorzystało 41 rodzin liczących 88 osób. Ponadto w 2014 r. wypłacono 319 świadczeń (na łączną kwotę 23 860 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. W 2015 r. z pomocy MOPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystały 42 rodziny liczące 89 osób. W tym samym roku wypłacono 310 świadczeń (na łączną kwotę 24 020 zł) w postaci dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego. W ostatnim roku analizy ze wsparcia MOPS-u z powodu niepełnosprawności skorzystało 46 rodzin liczących 106 osób. Wypłacono także 370 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (na łączną kwotę 35 490 zł).

Warto w tym miejscu przytoczyć informacje Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Garwolinie, dotyczące orzeczeń o niepełnosprawności wydanych

mieszkańcom miasta Łaskarzew w latach 2014-2016. Dane w tym zakresie zawiera poniższa tabela.

Tabela 49. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba orzeczeń o niepełnosprawności (wydanych dzieciom z miasta do 16. roku życia)	11	16	12
liczba orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (wydanych mieszkańcom miasta powyżej 16. roku życia)	30	49	42
w tym o znacznym stopniu niepełnosprawności	5	10	5
w tym o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności	15	31	24
w tym o lekkim stopniu niepełnosprawności	10	8	13

Dane Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Garwolinie.

Z przedstawionych danych wynika, iż w analizowanym okresie zarówno liczba orzeczeń wydanych dzieciom, jak i liczba orzeczeń wydanych osobom dorosłym, ulegały wahaniam, najwyższe wartości osiągając w 2015 r.

Osoby niepełnosprawne zamieszkałe w mieście Łaskarzew mogą korzystać ze wsparcia finansowego udzielanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie, które dysponuje środkami na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, likwidacji barier architektonicznych, technicznych lub w komunikowaniu się, dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych oraz dofinansowanie do działalności bieżącej warsztatów terapii zajęciowej. Poniższa tabela przedstawia dane na temat liczby osób niepełnosprawnych z miasta, które w latach 2014-2016 skorzystały z tego wsparcia.

Tabela 50. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób niepełnosprawnych z miasta, którym dofinansowano uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	0	0	0
liczba osób niepełnosprawnych z miasta, którym dofinansowano zakup sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych	6	7	4
liczba osób niepełnosprawnych z miasta, którym dofinansowano likwidację barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się	2	2	1

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Garwolinie.

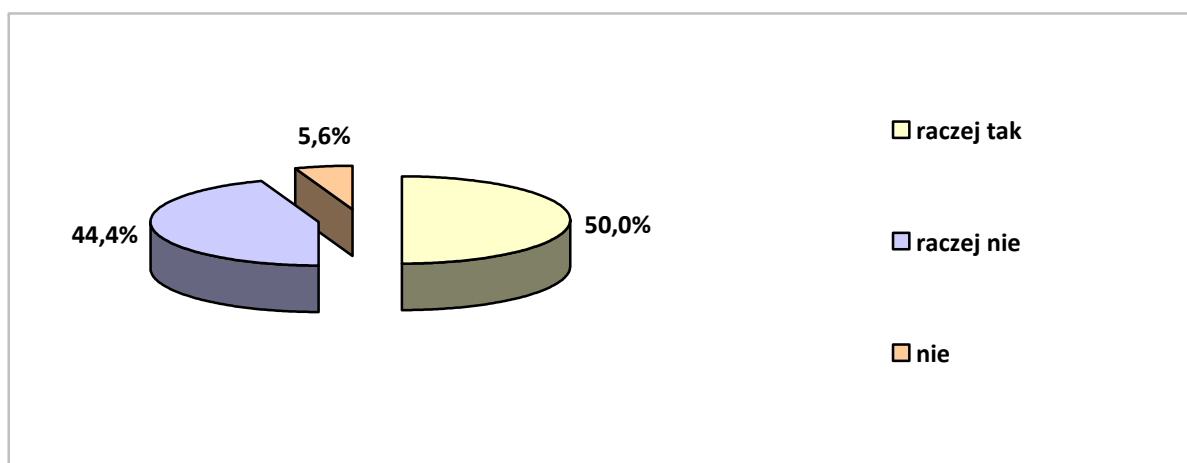
Pomoc i wsparcie osobom niepełnosprawnym z miasta świadczy również Fundacja Osobom Niepełnosprawnym „Ale Jestem”, mieszcząca się przy ul. Garncarskiej 9 w Łaskarzewie.

W przeprowadzonym badaniu ankietowym zapytano mieszkańców miasta o problemy, jakie najczęściej dotyczą osób niepełnosprawnych oraz o działania, jakie należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych w mieście. Odpowiadając na pytanie, z jakimi problemami borykają się osoby niepełnosprawne, ankietowani wskazywali przede wszystkim bariery architektoniczne, niedostosowanie infrastruktury miejskiej i budynków użyteczności publicznej, a także marginalizację i wykluczenie z życia społecznego, samotność oraz niedostateczne wsparcie ze strony instytucji pomocowych. Niektórzy badani zwrócili również uwagę na ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów, brak odpowiedniej opieki oraz nietolerancję.

Z kolei w odpowiedzi na pytanie o działania, jakie należy podjąć, aby poprawić sytuację osób niepełnosprawnych i ich rodzin, najczęściej wymieniano likwidację barier architektonicznych, ułatwienie dostępu do rehabilitacji i specjalistycznej opieki, aktywizację zawodową, organizowanie zajęć i imprez integrujących osoby niepełnosprawne ze społecznością lokalną, a także zwiększenie pomocy finansowej oraz zatrudnienie asystentów osób i rodzin niepełnosprawnych. Za ważne uznano również zapewnienie pomocy w codziennym funkcjonowaniu oraz zorganizowanie punktu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych.

W kolejnym pytaniu badanych poproszono ankietowanych o ocenę realizowanych w mieście działań adresowanych do osób niepełnosprawnych. Rozkład uzyskanych odpowiedzi prezentuje poniższy wykres.

Wykres 18. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie miasta uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Według połowy ankietowanych w realizowanych działaniach raczej uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych. Jednocześnie zdaniem 44,4% badanych potrzeby osób niepełnosprawnych raczej nie są uwzględniane, a 5,6% respondentów jest przekonane, że w realizowanych działaniach nie uwzględnia się tych potrzeb.

Należy odnotować, iż problemy osób niepełnosprawnych i ich rodzin są w mieście na tyle istotne, że zauważa je większość ankietowanych mieszkańców. Jednocześnie ponad 5% uczestników badania zaliczyło osoby niepełnosprawne do grup szczególnie zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a działania podejmowane w mieście na rzecz wsparcia osób niepełnosprawnych wskazało jako najbardziej niezadowolające prawie 3% respondentów. Biorąc pod uwagę wszystkie dane dotyczące sytuacji osób niepełnosprawnych zgromadzone na potrzeby tego opracowania diagnostycznego, trzeba zaliczyć tę kwestię do istotnych problemów społecznych, z jakimi muszą się zmierzyć instytucje pomocowe działające na terenie miasta.

20. PROBLEMY RÓWNOŚCI PŁCI

Polityka równości szans płci jest celowym, systematycznym i świadomym ocenianiem prowadzonych działań z perspektywy wpływu na warunki życia kobiet i mężczyzn, które ma na celu przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na płeć i osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn wynika z postanowień Traktatu Amsterdamskiego oraz Rozporządzeń Rady Europejskiej i jest obligatoryjna dla wszystkich podmiotów korzystających ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Według Komisji Europejskiej barierami równości płci są: segregacja pionowa i pozioma rynku pracy; różnice w płacach kobiet i mężczyzn; mała dostępność elastycznych form czasu pracy; niski udział mężczyzn w wypełnianiu obowiązków rodzinnych; niski udział kobiet w podejmowaniu decyzji; przemoc ze względu na płeć; niewidoczność kwestii płci w ochronie zdrowia; niewystarczający system opieki przedszkolnej; stereotypy płci we wszystkich obszarach; dyskryminacja wielokrotna, szczególnie w odniesieniu do kobiet starszych, imigrujących, niepełnosprawnych, należących do mniejszości etnicznych. Wprowadzenie w życie zasad polityki równości płci wymaga przeprowadzenia analizy sytuacji kobiet i mężczyzn, która opiera się na przedstawieniu danych ilościowych i jakościowych w podziale na płeć i odniesieniu się do występujących barier równości płci.

W rozpatrywanym okresie struktura ludności miasta pod względem płci nie ulegała zasadniczym zmianom. W latach 2014-2016 wśród ludności miasta Łaskarzew stale więcej niż połowę stanowiły kobiety. Odsetek kobiet w ogólnej liczbie ludności miasta ulegał niewielkim wahaniom – 50,89% w 2014 r., 50,93% w 2015 r., 50,92% w 2016 r. Dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 51. Udział kobiet w liczbie ludności miasta w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba ludności miasta ogółem	4 877	4 858	4 831
liczba kobiet	2 482	2 474	2 460
udział kobiet w liczbie ludności miasta ogółem	50,89%	50,93%	50,92%

Dane Urzędu Miasta Łaskarzew.

W analizowanym okresie wśród pozostających bez pracy więcej było bezrobotnych mężczyzn niż kobiet – odpowiednio: 248 w stosunku do 143, 228 w stosunku do 150 i 194 w stosunku do 148. Dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 52. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w mieście w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
liczba osób bezrobotnych w mieście ogółem	391	378	342
liczba bezrobotnych kobiet	143	150	148
udział kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	36,57%	39,68%	43,27%

Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie.

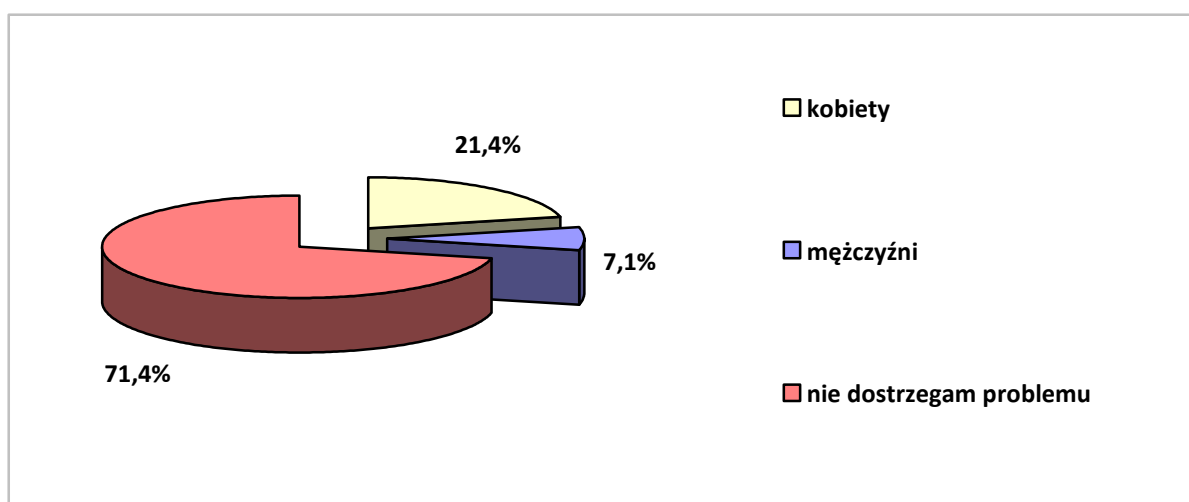
Udział bezrobotnych kobiet w liczbie osób bezrobotnych był niższy niż udział kobiet w ludności miasta, z czego wynika, iż skala bezrobocia była w tych latach niższa wśród kobiet niż wśród mężczyzn. Należy jednak zauważyć, że według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Garwolinie w 2016 r. kobiety stanowiły większość wśród najlepiej wykształconych bezrobotnych z miasta Łaskarzew. W grupie bezrobotnych z miasta z wykształceniem wyższym kobiety stanowiły 55,56%, w grupie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 54,55%, a policealnym i średnim zawodowym – 56,8%. Analiza struktury bezrobocia w mieście pod względem płci wykazała, że kobiety stanowiły jednocześnie większość wśród osób bezrobotnych w wieku 55-59 lat (62,5%), 18-24 lata (52%), wśród osób bezrobotnych ze stażem pracy 30 lat i więcej (57,14%) i bez stażu pracy (53,13%), jak również wśród osób pozostających bez pracy od 1 do 3 miesięcy (51,61%).

Problemy dotyczące równości szans płci nie ograniczają się jedynie do zagadnień związanych z zatrudnieniem. O ile analiza struktury bezrobocia pod względem płci jest oparta na dostępnych danych liczbowych, to w wielu innych obszarach życia społecznego tego typu

statystyki nie są prowadzone, a występowanie problemów nierówności i dyskryminacji można szacować na podstawie subiektywnych opinii przedstawicieli danej społeczności. Dlatego w ramach diagnozy sytuacji w zakresie równości płci w mieście przeprowadzono badanie przy zastosowaniu anonimowej ankiety, w której pytano o wybrane zagadnienia dotyczące równości szans kobiet i mężczyzn oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

Do analizy przedłożono 14 ankiet wypełnionych przez wybranych losowo mieszkańców miasta oraz pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W pierwszej poruszanej kwestii poproszono uczestników badania o odpowiedź na pytanie, kto jest bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 19. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Większość respondentów (71,4%) odpowiedziała, że nie dostrzega problemu. Ponad 21% ankietowanych uznało, że zagrożone problemem nierówności są kobiety. Zdaniem 7,1% respondentów zagrożenie problemem nierówności dotyczy mężczyzn.

Kolejna kwestia odnosiła się do opinii na temat ograniczenia przez płeć możliwości kariery zawodowej. Według większości respondentów (53,8%) płeć nie ogranicza możliwości kariery zawodowej, natomiast 23,1% badanych jest przekonane, że płeć ogranicza możliwości w tym zakresie. Tyle samo ankietowanych nie miało zdania w tej sprawie.

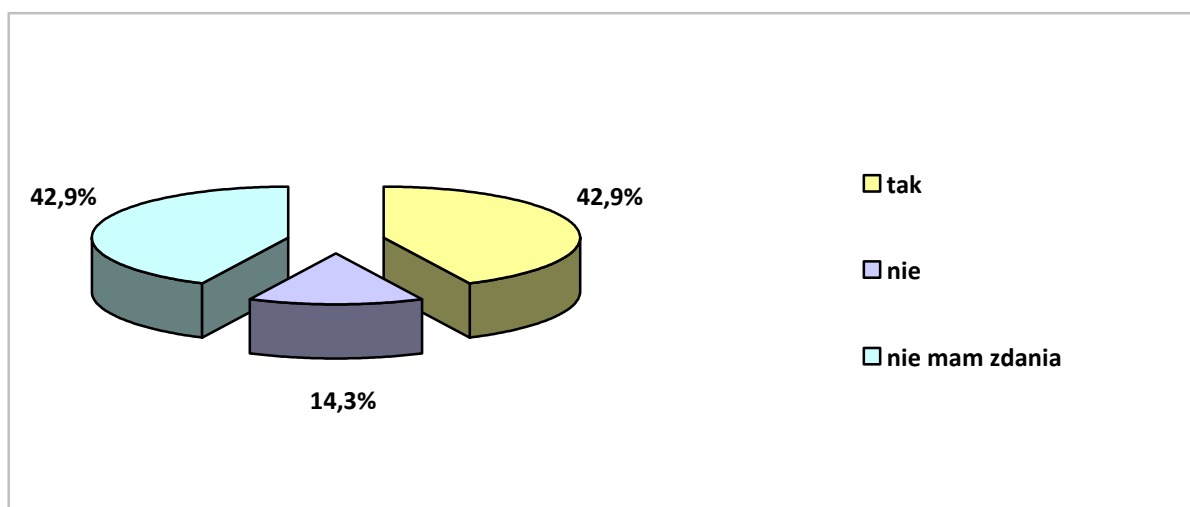
W następnym pytaniu sondowano ankietowanych, czy spotkali się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć w mieście lub o nich słyszeli. Zdecydowana większość ankietowanych (76,9%) nie zetknęła się z przypadkami dyskryminacji ze względu na płeć. Jednocześnie prawie 15,4% badanych stwierdziło, że zna takie przypadki, a kolejne 7,7% respondentów o takich przypadkach słyszało.

Uczestnicy badania wypowiedzieli się także w kwestii skali problemu nierówności płci występującej w mieście. Ponad 14% badanych uznało skalę problemu za średnią. Kolejne 42,9% ankietowanych uważa skalę problemu za niską. Tyle samo respondentów nie wyraziło opinii w tej sprawie.

Zasada równości szans płci nie jest zasadą dotyczącą tylko kobiet, tworzoną przez kobiety i dyskryminującą mężczyzn, ani też nie ma na celu doprowadzenie do tego, aby kobiety i mężczyźni stali się tacy sami. Ma ona ograniczać dyskryminację zarówno kobiet, jak i mężczyzn, przypisując taką samą wartość społeczną, równe prawa oraz równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju) kobietom i mężczyznom. Z tego względu w następnym pytaniu zapytano respondentów, czy zarówno kobiety, jak i mężczyźni mają na terenie miasta stworzone jednakowe warunki umożliwiające im rozwój osobisty i zawodowy. Większość ankietowanych (53,8%) odpowiedziała na to pytanie twierdząco. Przeciwnego zdania było 15,4% respondentów. Opinii w tej sprawie nie wyraziło 30,8% badanych.

Ankietowani udzielali również odpowiedzi na pytania dotyczące prowadzonych w mieście działań na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć. Potrzebę prowadzenia takich działań potwierdziło prawie 43% respondentów. Ponad 14% badanych uważa podejmowanie takich działań za bezzasadne. Wysoki odsetek pytaných (42,9%) miał trudności z odpowiedzią na to pytanie. Rozkład udzielonych odpowiedzi ilustruje kolejny wykres.

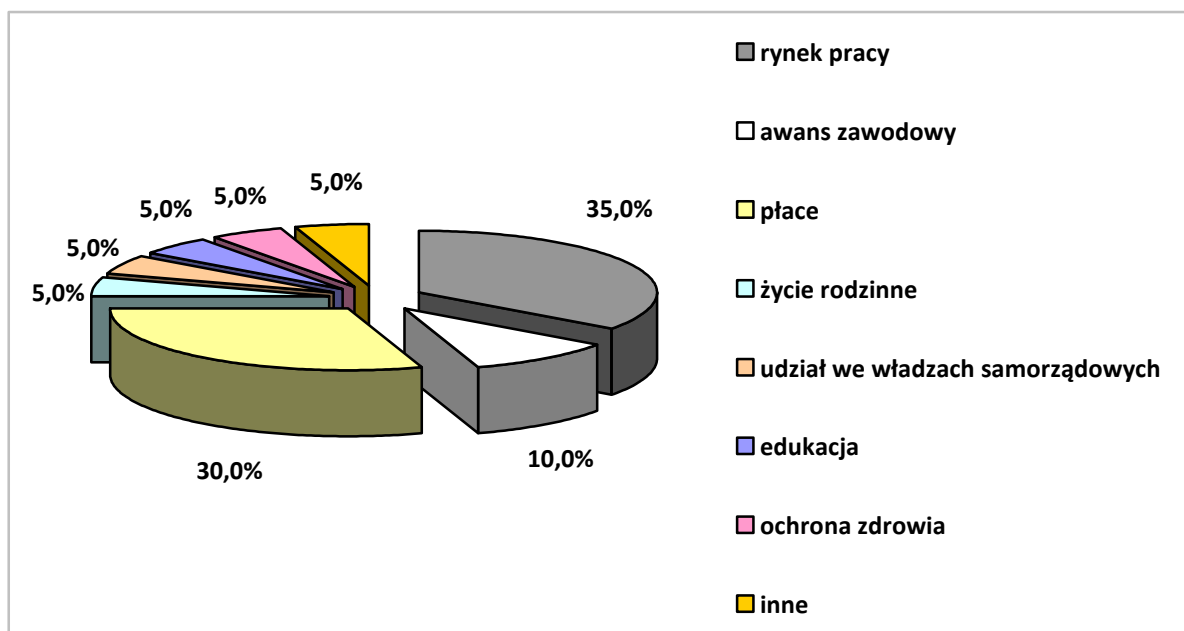
Wykres 20. Czy uważa Pani/Pan, że powinno się podejmować w mieście działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Kolejne pytanie dotyczyło obszarów, w jakich powinno się podejmować działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn przeciwdziałających dyskryminacji ze względu na płeć. Rozkład odpowiedzi ilustruje poniższy wykres.

Wykres 21. W jakich obszarach powinno się podejmować w mieście działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?

Dane z badania ankietowego.

Najczęściej wskazywanymi obszarami były rynek pracy (35%), a także płace (30%) i awans zawodowy (10%). Wymieniano także życie rodzinne, udział we władzach samorządowych, edukację i ochronę zdrowia (po 5%).

W odpowiedzi na pytanie o konkretne działania, jakie należy podejmować na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć, ankietowani wymieniali najczęściej organizowanie szkoleń i warsztatów dla kobiet, podnoszących poziom świadomości na temat dyskryminacji płciowej i przeciwdziałających stereotypom.

Z przeprowadzonego badania wynika, że problemy dotyczące równości płci w mieście są dostrzegane przez jego mieszkańców i uwidaczniają się nie tylko w obszarze zatrudnienia. Ponad 21% ankietowanych stwierdziło, że zagrożone problemem nierówności są kobiety, nadto 23,1% ankietowanych uznało, że płeć ogranicza możliwości kariery zawodowej, a ponad 23% uczestników badania zna lub słyszało o przypadkach dyskryminacji ze względu na płeć w mieście. To uprawnia do sformułowania wniosku, iż należy podejmować działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie równości płci, położyć nacisk na przyczynianie się do osłabienia istniejących nierówności w obszarze rynku pracy, a także uwzględnić

zagadnienie równości płci w działaniach ukierunkowanych na wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.

21. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT opiera się na wspólnym usystematyzowaniu posiadanych informacji z danego obszaru poprzez przyporządkowanie ich do jednej z czterech grup (mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia). Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona w ujęciu: mocne strony i słabe strony to czynniki zależne od nas (te, na które mamy wpływ planistyczny i zarządczy), a szanse i zagrożenia, to czynniki obiektywne, na które nie mamy bezpośredniego wpływu sprawczego, i obejmuje następujące obszary: bezrobocie, ubóstwo, bezdomność; rodzina, dziecko i młodzież, przemoc w rodzinie; zdrowie, uzależnienia, bezpieczeństwo publiczne; starość; niepełnosprawność; kapitał społeczny i ludzki.

OBSZAR I BEZROBOCIE, UBÓSTWO, BEZDOMNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób ubogich i zagrożonych ubóstwem 	<ul style="list-style-type: none"> niepodejmowanie działań mających na celu pozyskiwanie inwestorów mogących tworzyć nowe miejsca pracy niedostateczne działania samorządu sprzyjające rozwojowi przedsiębiorczości wśród mieszkańców brak działań mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych nieprowadzenie przez samorząd działań na rzecz ograniczenia bezrobocia wśród różnych grup wiekowych, w tym osób powyżej 45. roku życia brak działań na rzecz przeciwdziałania bezrobociu wśród kobiet niepodejmowanie działań zmierzających do tworzenia w mieście podmiotów ekonomii społecznej (np. spółdzielnie socjalne), mogących tworzyć nowe miejsca pracy nieupowszechnianie wśród osób bezrobotnych informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach zawodowych brak starań skierowanych na pozyskiwanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych na przeciwdziałanie bezrobociu (m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej) brak oferty sektora pozarządowego

	<p>skierowanej na wspieranie osób bezrobotnych w mieście</p> <ul style="list-style-type: none"> • niepodjęcie działań służących ograniczeniu zjawiska dziedziczenia biedy • nierealizowanie programów lub projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych ubóstwem
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rosnące zainteresowanie podejmowaniem własnej działalności gospodarczej przez mieszkańców miasta • rosnąca liczba ofert pracy dla osób bezrobotnych • zainteresowanie społeczności lokalnej problemami osób ubogich i włączanie się w działania mające na celu zaspokojenie potrzeb osób ubogich • brak osób zagrożonych bezdomnością i bezdomnych (w latach 2014-2016 nie odnotowano zjawiska bezdomności na terenie miasta) • brak zapotrzebowania na mieszkania socjalne 	<ul style="list-style-type: none"> • małe zainteresowanie potencjalnych inwestorów tworzeniem nowych miejsc pracy na terenie miasta • niepozyskiwanie zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez osoby objęte działaniami aktywizującymi • niezminiejszająca się liczba osób długotrwale bezrobotnych • wzrastający poziom bezrobocia wśród kobiet • brak działań mających na celu tworzenie przez osoby bezrobotne podmiotów ekonomii społecznej • małe zainteresowanie usługami poradnictwa zawodowego oraz udziałem w szkoleniach zawodowych przez osoby bezrobotne • niedysponowanie środkami finansowymi z funduszy zewnętrznych, umożliwiającymi ograniczanie bezrobocia • brak oferty organizacji pozarządowych, przyczyniającej się do łagodzenia skutków bezrobocia • niezminiejszająca się skala zjawiska dziedziczenia biedy w mieście • postępujące zjawisko ubożenia mieszkańców miasta

OBSZAR II	
RODZINA, DZIECKO I MŁODZIEŻ, PRZEMOC W RODZINIE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • analizowanie problemów rodzin, dzieci i młodzieży w mieście • podejmowanie inicjatyw na rzecz przeciwdziałania dysfunkcjom rodzin • zapewnianie przez miasto rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny • dostęp do poradnictwa specjalistycznego dla rodzin wymagających tej formy wsparcia • analizowanie potrzeb osób samotnie wychowujących dzieci • funkcjonowanie na terenie miasta placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • dysponowanie przez szkolnictwo w mieście 	<ul style="list-style-type: none"> • brak monitorowania zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • brak możliwości kierowania sprawców przemocy w rodzinie z miasta do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych • nieprowadzenie na terenie miasta akcji i kampanii społecznych uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie

<p>bazą dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> • oferowanie uczniom zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe • organizowanie przez instytucje w mieście oferty spędzania czasu wolnego adresowanej do dzieci i młodzieży • funkcjonowanie organizacji pozarządowych zajmujących się problemami rodzin • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży • odpowiednio przygotowana kadra z wysokimi kwalifikacjami do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • działanie Zespołu Interdyscyplinarnego • zapewnianie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • wystarczający dostęp ofiar przemocy w rodzinie do informacji o możliwych formach wsparcia 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się skala problemów rzutujących na prawidłowe funkcjonowanie rodzin w mieście • malejąca liczba rodzin dysfunkcyjnych • zmniejszające się zapotrzebowania na wsparcie asystentów rodziny • malejąca liczba rodzin wymagających wsparcia w postaci poradnictwa specjalistycznego • zmniejszająca się liczba osób samotnie wychowujących dzieci, wymagających wsparcia • malejące zapotrzebowanie na tworzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży • zaspokajająca potrzeby mieszkańców oferta w zakresie opieki przedszkolnej • sytuacja finansowa miasta pozwalająca na utrzymanie i rozwój bazy dydaktycznej szkół • zaspokajająca oczekiwania uczniów i ich rodziców oferta zajęć pozalekcyjnych • dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego • zaangażowanie dzieci i młodzieży z terenu miasta w działania wolontarystyczne • wystarczająca liczebność i fachowość kadry pracującej z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • efektywne poradnictwo i podejmowane interwencje mające wpływ na zmianę 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba rodzin zgłaszających potrzebę wsparcia ze strony organizacji pozarządowych • niezmnieszenie się społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy w rodzinie

<p>zachowań ofiar i sprawców przemocy w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • niezwiększająca się liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych • niezwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia • utrzymująca się na stałym poziomie liczba osób wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych • niewzrastająca skala zjawiska przemocy w rodzinie 	
--	--

OBSZAR III ZDROWIE, UZALEŻNIENIA, BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie przez miasto dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii • podejmowanie przez samorząd miasta inicjatyw na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego • prowadzenie działalności terapeutycznej i rehabilitacyjnej w obszarze uzależnień • zapewnienie rodzinom z miasta dotkniętym problemami uzależnień dostępu do pomocy psychospołecznej i prawnej • kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe • diagnozowanie w mieście problemu spożywania alkoholu i narkotyków przez nieletnich • funkcjonowanie grup lub instytucji wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych • odpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi • prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie uzależnień wśród dzieci i młodzieży • realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych poświęconych przestępczości i jej negatywnym skutkom społecznym • podejmowanie działań na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w mieście oraz realizowanie inwestycji mających na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa na drodze • podejmowanie w mieście inicjatyw 	<ul style="list-style-type: none"> • brak działań na rzecz poszerzenia zakresu świadczeń medycznych • nieinicjowanie przedsięwzięć propagujących zdrowy styl życia • niewielkie zainteresowanie sektora pozarządowego w mieście prowadzeniem działań w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień

zachęcających mieszkańców do włączania się w działania na rzecz ochrony przeciwpożarowej, zwalczania klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> wystarczające zabezpieczenie finansowe i lokalowe prawidłowego dostępu mieszkańców do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, położnictwa, ginekologii i stomatologii wzrost świadomości społecznej i zainteresowanie zdrowym trybem życia wśród mieszkańców miasta poprawa stanu środowiska naturalnego w mieście w ostatnich latach adekwatna do potrzeb liczebność i fachowość kadr pracujących z osobami uzależnionymi wzrastająca świadomość dzieci i młodzieży na temat zagrożeń uzależnieniami zapewnianie wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym ze strony sektora pozarządowego stale rosnący poziom bezpieczeństwa mieszkańców miasta oraz poziom bezpieczeństwa na drodze zaangażowanie mieszkańców w działania na rzecz ochrony przeciwpożarowej, zwalczania klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń 	<ul style="list-style-type: none"> niedostateczne środki finansowe i lokalowe na rozszerzenie zakresu świadczeń medycznych dostępnych dla mieszkańców zbyt mała efektywność działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych podejmowanych w mieście w obszarze uzależnień wzrastające zapotrzebowanie rodzin dotkniętych problemami uzależnień na pomoc psychospołeczną i prawną zbyt mała skuteczność leczenia odwykowego z uzależnień wzrastająca liczba nieletnich sięgających po alkohol lub narkotyki zwiększająca się liczba osób uzależnionych i współuzależnionych wymagających wsparcia wzrastająca skala zagrożenia przestępczością nieletnich

OBSZAR IV STAROŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> analizowanie sytuacji demograficznej miasta z uwzględnieniem struktury wiekowej mieszkańców monitorowanie warunków codziennego funkcjonowania osób starszych w mieście informowanie osób starszych o dostępnych formach pomocy prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia potencjału osób starszych wystarczająca kadra pracowników MOPS-u świadczących osobom starszym usługi opiekuńcze funkcjonowanie w mieście instytucji i organizacji świadczących pomoc członkom rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi zapewnianie miejsca w domach pomocy społecznej osobom starszym, wymagającym 	<ul style="list-style-type: none"> brak w mieście takich form wsparcia osób starszych, jak kluby seniora czy domy dziennego pobytu brak oferty spędzania czasu wolnego dla osób starszych niestwarzanie osobom starszym warunków do kontynuowania aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej brak działań mających na celu uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób starszych brak funkcjonujących na terenie miasta organizacji pozarządowych zajmujących się działalnością na rzecz osób starszych niefunkcjonowanie na terenie miasta wolontariatu na rzecz osób starszych

całodobowej opieki	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> dostateczne środki przyczyniające się do poprawy warunków codziennego funkcjonowania osób starszych brak barier ograniczających przekaz informacji o dostępnych formach pomocy dla osób starszych i ich rodzin wystarczające zasoby miasta umożliwiające wzmacnianie potencjału osób starszych dostrzeganie przez społeczność lokalną problemów i potrzeb osób starszych zainteresowanie ze strony sektora pozarządowego prowadzeniem działalności na rzecz osób starszych 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastający udział osób w wieku poprodukcyjnym w społeczności miasta zwiększająca się liczba osób starszych wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych sporadyczne przypadki pozostawiania osób starszych bez należytej opieki przez najbliższych członków rodzin niewystarczający dostęp osób starszych z miasta do takich form wsparcia, jak kluby seniora, domy dziennego pobytu niedostosowana do potrzeb i oczekiwań osób starszych oferta spędzania czasu wolnego niewystarczająca w stosunku do potrzeb osób starszych dostępność domów pomocy społecznej niewystarczające możliwości miasta pozwalające na kontynuowanie aktywności społecznej, edukacyjnej i zawodowej przez osoby starsze niewielkie angażowanie się mieszkańców miasta w pomoc wolontarystyczną, mającą na celu wspieranie osób starszych w ich codziennym życiu

OBSZAR V NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> monitorowanie liczby orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydawanych mieszkańcom miasta informowanie osób niepełnosprawnych z miasta o przysługujących im prawach oraz dostępnych formach pomocy dysponowanie przez miasto kadrą pracowników świadczących opiekę i udzielających wsparcia osobom niepełnosprawnym organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi likwidowanie barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym przekazywanie informacji przedsiębiorcom z miasta o możliwościach refundacji ze środków PFRON-u kosztów zatrudniania osób niepełnosprawnych prowadzenie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> brak na terenie miasta domu dziennego pobytu dla osób niepełnosprawnych nieupowszechnianie wśród osób niepełnosprawnych z miasta ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy nieprowadzenie działań na rzecz tworzenia w mieście podmiotów ekonomii społecznej (jak np. warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, spółdzielnie inwalidów, spółdzielnie socjalne), mogących służyć aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych

<p>dotkniętych niepełnosprawnością (nauczanie indywidualne, klasy i grupy integracyjne)</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań zapobiegających marginalizacji i wykluczeniu osób niepełnosprawnych • funkcjonowanie w mieście organizacji pozarządowych zajmujących się działalnością na rzecz osób niepełnosprawnych • funkcjonowanie w mieście wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych 	
szanse	zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • brak barier ograniczających przekaz informacji o dostępnych formach pomocy dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin • wystarczająca, w stosunku do potrzeb osób niepełnosprawnych, liczebność i poziom fachowości kadry świadczącej opiekę i udzielającej wsparcia • społeczna akceptacja dla potrzeby likwidacji barier utrudniających codzienne życie osobom niepełnosprawnym • zaspokajające potrzeby zasoby i możliwości miasta w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych niepełnosprawnością • wzrastające w społeczności miasta przekonanie o potrzebie zapewnienia osobom niepełnosprawnym pełnego uczestnictwa w życiu społecznym • zainteresowanie ze strony sektora pozarządowego prowadzeniem działalności na rzecz osób niepełnosprawnych • zainteresowanie mieszkańców miasta działalnością wolontarystyczną na rzecz osób niepełnosprawnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastająca liczba osób niepełnosprawnych • zwiększająca się liczba osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych • niewystarczający dostęp osób niepełnosprawnych z miasta do domów dziennego pobytu • deficyt ofert pracy dla osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku • nefunkcjonowanie w mieście podmiotów ekonomii społecznej (jak np. warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywności zawodowej, spółdzielnie inwalidów, spółdzielnie socjalne), mogących służyć aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych • małe zainteresowanie lokalnych przedsiębiorców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych

OBSZAR VI KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI	
mocne strony	słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie przez samorząd miasta inicjatyw zmierzających do podnoszenia poziomu i jakości życia mieszkańców • zachęcanie mieszkańców do podejmowania inicjatyw lokalnych • popularyzowanie na terenie miasta informacji o działalności lokalnych organizacji pozarządowych • prowadzenie działań zmierzających do zaspokajania potrzeb mieszkańców w zakresie kultury, sportu i rekreacji • podejmowanie działań mających na celu zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • nierealizowanie w mieście przedsięwzięć (np. projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej), umożliwiających mieszkańcom korzystanie z oferty uczenia się przez całe życie • niepodejmowanie przez organizacje pozarządowe działań na rzecz łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych • małe zaangażowanie się przedstawicieli kościołów i związków wyznaniowych w działania na rzecz łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych • brak działań w zakresie propagowania

<p>społecznemu osób, rodzin i grup społecznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozyskiwanie dodatkowych środków na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej (np. z funduszy Unii Europejskiej) • dostosowana do aktualnych potrzeb istniejąca w mieście sieć placówek pomocy społecznej • podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników pomocy społecznej poprzez udział w szkoleniach, konferencjach i innych formach doskonalenia zawodowego 	<p>i inicjowania wolontariatu przez jednostki organizacyjne miasta</p>
<p>szanse</p>	<p>zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • odczuwalny wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców miasta • dysponowanie środkami pozwalającymi na poszerzenie i podnoszenie atrakcyjności oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej adresowanej do mieszkańców • niezwiększająca się liczba osób marginalizowanych lub zagrożonych wykluczeniem i marginalizacją • wystarczające środki zewnętrzne umożliwiające skuteczniejszą realizację zadań z zakresu pomocy społecznej • możliwości poszerzenia sieci placówek pomocy społecznej • wystarczające i dostosowane do aktualnych potrzeb nakłady na rozwój kwalifikacji kadr pomocowych • korzystanie z możliwości uzupełniania lub podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych przez dorosłych mieszkańców miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • małe zainteresowanie mieszkańców podejmowaniem inicjatyw lokalnych • niewielkie zainteresowanie mieszkańców działalnością w organizacjach pozarządowych • niewystarczająca aktywność organizacji pozarządowych mogąca przyczynić się do łagodzenia i rozwiązywania problemów społecznych • ograniczony wpływ działalności przedstawicieli Kościoła na łagodzenie problemów społecznych w mieście • niewielkie zainteresowanie różnymi formami działalności wolontarystycznej

III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Wyniki diagnozy problemów społecznych, opartej na analizie źródeł zastanych, wyników badań ankietowych oraz analizie SWOT, pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026. Zostały one przedstawione w formie misji, celów i kierunków działań, których realizacja powinna przyczynić się do zminimalizowania problemów społecznych występujących w mieście obecnie, jak i mogących wystąpić w najbliższych latach.

Działania te zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów:

- 1. Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom**
- 2. Wspieranie rodzin i wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży**
- 3. Przeciwdziałanie uzależnieniom, przemocy w rodzinie, zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia**
- 4. Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych**
- 5. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego mieszkańcom miasta**
- 6. Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego**

1. MISJA

Misja samorządu, sformułowana w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026, jest następująca:

**Gmina Miejska Łaskarzew
stara się zaspokajać potrzeby społeczności lokalnej, wykorzystując własne
zasoby oraz środki zewnętrzne,
integruje mieszkańców, przeciwdziałając zjawiskom marginalizacji
i wykluczeniu społecznego.**

2. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

CEL STRATEGICZNY 1.:

Przeciwdziałanie problemom ubóstwa, bezrobocia i bezdomności.

Cele operacyjne:

- 1. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim.**
- 2. Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy.**
- 3. Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom i rodzinom ubogim:

1. Monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców miasta.
2. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej osobom w trudnej sytuacji materialnej.
3. Zabezpieczanie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich.
4. Zapewnienie dostępu dzieciom z rodzin ubogich do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
5. Wsparcie osób i rodzin ubogich pracą socjalną z wykorzystaniem kontraktów socjalnych i projektów socjalnych.
6. Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób ubogich oraz z Kościołem.
7. Organizowanie akcji charytatywnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i ubogich – zbiórki odzieży, mebli i artykułów gospodarstwa domowego.
8. Realizacja lub współdziałanie w realizacji programów na rzecz zagrożonych lub dotkniętych ubóstwem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy:

1. Upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym i stażach.
2. Organizowanie prac interwencyjnych i społecznie użytecznych na terenie miasta.

3. Zintensyfikowanie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi i pozostającymi bez pracy z wykorzystaniem kontraktów socjalnych.
4. Podejmowanie i wspieranie działań mających na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym.
5. Promowanie w obszarze rynku pracy zasady równości płci.
6. Wspieranie przedsiębiorczości mieszkańców oraz pozyskiwanie inwestorów zewnętrznych, mogących tworzyć miejsca pracy.
7. Wspieranie inicjatyw i promocja działań zmierzających do tworzenia w mieście podmiotów ekonomii społecznej.
8. Realizacja projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych z wykorzystaniem funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Pomoc osobom zagrożonym bezdomnością i bezdomnym:

1. Monitorowanie zagrożeń prowadzących do występowania zjawiska bezdomności na terenie miasta.
2. Udzielanie w razie wystąpienia takiej potrzeby pomocy finansowej i rzeczowej osobom zagrożonym i dotkniętym bezdomnością, zapewnienie im schronienia oraz dostępu do poradnictwa specjalistycznego i wsparcia medycznego.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Burmistrz, Rada Miasta, Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki przedszkolne i oświatowe, placówki kultury, świetlice środowiskowe, organizacje pozarządowe.	Powiatowy Urząd Pracy, inwestorzy i lokalni przedsiębiorcy, noclegownie i schroniska spoza miasta, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2017-2026

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

- pobudzanie aktywności zawodowej i edukacyjnej osób najuboższych,
- niwelowanie zagrożeń mających wpływ na utrwalanie się zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego,
- poszerzenie lokalnego rynku pracy,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez instytucje miasta.

Wskaźniki realizacji celu strategicznego:

- liczba osób ubogich, bezrobotnych i bezdomnych objętych pracą socjalną,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu ubóstwa bezrobocia i bezdomności,
- wielkość stopy bezrobocia,
- liczba osób bezrobotnych w mieście,
- liczba osób bezrobotnych objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,
- liczba nowych inwestorów,
- liczba nowych miejsc pracy,
- liczba realizowanych projektów w zakresie aktywizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba osób zainteresowanych zamieszkaniem w mieszkaniach socjalnych,
- liczba mieszkań socjalnych,
- liczba osób bezdomnych, którym zapewniono wsparcie.

CEL STRATEGICZNY 2.:

Wzmacnianie potencjału rodzin, wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie problemom uzależnień i przemocy w rodzinie, zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia.

Cele operacyjne:

1. **Podnoszenie poziomu i jakości funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w kryzysie.**
2. **Przeciwdziałanie problemom uzależnień, pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej.**
3. **Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, dbałość o jakość i rezultaty procesu wychowania i kształcenia.**
4. **Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie realizacji modelu zdrowego stylu życia, zapewnienie warunków służących ochronie zdrowia:**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Podnoszenie poziomu i jakości funkcjonowania rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w kryzysie:

1. Promowanie modelu rodziny odpowiedzialnej zarówno wobec swoich członków, jak i społeczeństwa.
2. Realizacja projektów i szkoleń mających na celu edukowanie członków rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.
3. Edukowanie rodzin niezaradnych wychowawczo w celu nabycia i podniesienia świadomości w kwestiach opiekuńczo-wychowawczych oraz rozwiązywania konfliktów rodzinnych.
4. Udzielanie pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.
5. Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w szczególności dotkniętymi bezradnością opiekuńczo-wychowawczą.
6. Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
7. Podejmowanie działań w celu tworzenia grup wsparcia dla rodzin problemowych.
8. Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologiczno-pedagogicznego, prawnego, terapii rodzinnej).
9. Wspierania różnych form opieki nad dziećmi do lat 3.
10. Analiza potrzeb i sytuacji osób samotnie wychowujących dzieci.
11. Podjęcie działań w celu zwiększenia liczby miejsc w przedszkolach.
12. Integrowanie prowadzonych działań na rzecz rodziny i dziecka poprzez współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, Policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Przeciwdziałanie problemom uzależnień, pomoc osobom i rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy domowej:

1. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom uzależnionym, w szczególności od alkoholu i środków psychoaktywnych, dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.

3. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego.
4. Zapewnienie rodzinom dotkniętym problemami przemocy domowej dostępu do wsparcia psychologicznego i prawnego, a w razie potrzeby schronienia w celu odizolowania od sprawców przemocy.
5. Kierowanie sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjnych.
6. Kontynuowanie działalności grup samopomocowych dla osób uzależnionych i współuzależnionych.
7. Kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego, podnoszenie kwalifikacji członków Zespołu w kwestiach przeciwdziałania i zapobiegania przemocy w rodzinie.
8. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, problemami alkoholowymi i narkomanii oraz Kościołem.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży, dbałość o jakość i rezultaty procesu wychowania i kształcenia.

1. Monitorowanie środowiska uczniów pod kątem zabezpieczenia ich potrzeb przez dom rodzinny.
2. Monitorowanie jakości i poziomu procesu wychowania i kształcenia w placówkach oświatowych na terenie miasta.
3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży wymagającym pomocy i wsparcia dostępu do specjalistów.
4. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce.
5. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym dostępu do kształcenia, m.in. poprzez organizację nauczania indywidualnego.
6. Rozszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
7. Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego przy wykorzystaniu istniejących zasobów kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych.
8. Rozwój świetlic dla dzieci i młodzieży umożliwiających poszerzenie zainteresowań i oferujących wsparcie.
9. Objęcie pomocą stypendialną uczniów z rodzin ubogich i znajdujących się w trudnej sytuacji.

10. Rozwijanie form wsparcia dla uczniów uzdolnionych, promowanie osiągnięć dzieci i młodzieży.

Kierunki działań do celu operacyjnego 4.

Zaspakajanie potrzeb mieszkańców w zakresie realizacji modelu zdrowego stylu życia, zapewnienie warunków służących ochronie zdrowia:

1. Promowanie zdrowia, zdrowego stylu życia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej wśród mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
2. Rozwój bazy rekreacyjnej dostępnej dla mieszkańców, inicjowanie powstawania klubów aktywności fizycznej.
3. Zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej.
4. Podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia zakresu usług medycznych świadczonych na terenie miasta.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Burmistrz, Rada Miasta, Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień, Zespół Interdyscyplinarny, placówki przedszkolne i oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Punkt Doradczo-Terapeutyczny, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, grupy samopomocowe AA i AL-ANON, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2017-2026

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

- sprawnie funkcjonujący system wsparcia rodzin, dzieci i młodzieży, uprzedzający sytuacje kryzysowe i zapewniający różnorodne formy pomocy,
- sprawny system profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie,
- poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców miasta.

Wskaźniki realizacji celu strategicznego:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba asystentów rodziny,
- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba szkoleń i projektów adresowanych do rodzin,
- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego,
- liczba świadczeń wychowawczych należnych,
- liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba udzielonych porad,
- liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną,
- liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- liczba interwencji przeprowadzonych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej,
- liczba osób objętych działaniami w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej.

CEL STRATEGICZNY 3.:

Wspieranie osób starszych oraz niepełnosprawnych.

Cele operacyjne:

- 1. Utrzymanie osób starszych oraz niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, zapewnienie im właściwej opieki.**
- 2. Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.**
- 3. Ograniczenie skutków niepełnosprawności, aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Utrzymanie osób starszych oraz niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania, zapewnienie im właściwej opieki.

1. Zapewnienie osobom starszym i niepełnosprawnym dostępu do usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych.
2. Pomoc osobom starszym i niepełnosprawnym w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem.
3. Rozszerzenie zakresu usług pielęgniarstwa środowiskowego na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
4. Realizacja lub współdziałanie w realizacji programów na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.
5. Podejmowanie działań mających na celu pomoc członkom rodzin sprawujących opiekę nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
6. Poszerzenie środowiskowego systemu wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym również dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi, upośledzeniem umysłowym.
7. Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze i niepełnosprawne.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Realizacja idei „starzenia się w zdrowiu”.

1. Udzielanie przez MOPS pomocy finansowej i rzeczowej osobom starszym, prowadzenie pracy socjalnej z osobami starszymi.
2. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz wykluczeniu cyfrowemu osób starszych.
3. Podjęcie działań w celu utworzenia Klubu Seniora na terenie miasta.
4. Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych oraz z Kościołem.
5. Rozwijanie aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby starsze – zaspokajanie ich potrzeb kulturalno-społecznych, edukacyjnych i rekreacyjnych.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

4. Ograniczenie skutków niepełnosprawności, aktywizacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych fizycznie i psychicznie.

1. Monitorowanie sytuacji osób niepełnosprawnych w oparciu o dostępne informacje, jak i uwagi przekazywane przez organizacje skupiające osoby niepełnosprawne.

2. Uwzględnianie udziału osób niepełnosprawnych w organizowanych kursach zawodowych i szkoleniach mających na celu zdobycie kwalifikacji umożliwiających podjęcie pracy.
3. Zintensyfikowanie działań zmierzających do likwidacji barier ograniczających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej i otoczeniu domowym.
4. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu oraz wykluczeniu cyfrowemu osób niepełnosprawnych.
5. Podejmowanie inicjatyw mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat potrzeby zapewnienia osobom niepełnosprawnym warunków do uczestniczenia w życiu społecznym na równych prawach.
6. Organizacja aktywnych form spędzania czasu wolnego przez osoby niepełnosprawne, w tym organizowanie imprez, spotkań integracyjnych, zajęć, wycieczek.
7. Podejmowanie współpracy z Kościołem i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Burmistrz, Rada Miasta, Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki przedszkolne i oświatowe, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, placówki ochrony zdrowia, pracodawcy, organizacje pozarządowe, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2017-2026

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

- zwiększenie udziału seniorów i osób dotkniętych niepełnosprawnością w życiu społecznym,
- podniesienie jakości świadczonych usług osobom starszym i niepełnosprawnym,
- podniesienie atrakcyjności oferty w zakresie możliwości spędzania czasu wolnego przez osoby starsze i niepełnosprawne,
- pełniejsza integracja ze środowiskiem,

- rozszerzenie wolontariatu na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
- uwrażliwienie środowiska lokalnego na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- ograniczenie czynników mających wpływ na zjawisko wykluczenia społecznego.

Wskaźniki realizacji celu strategicznego::

- liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział w ogóle mieszkańców,
- liczba osób dotkniętych niepełnosprawnością (w oparciu o dane MOPS-u oraz PCPR-u),
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną,
- liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba osób objętych usługami opiekuńczymi oraz specjalistycznymi usługami opiekuńczymi,
- liczba ofert pracy dla osób niepełnosprawnych.
- liczba przedsięwzięć organizowanych z myślą o aktywnym spędzaniu czasu przez osoby starsze i niepełnosprawne.

CEL STRATEGICZNY 4.:

Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom miasta.

Cele operacyjne:

- 1. Przeciwdziałanie przestępczości.**
- 2. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym.**
- 3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Przeciwdziałanie przestępczości:

1. Podejmowanie współpracy z instytucjami o zasięgu ponadlokalnym na rzecz przeciwdziałania przestępczości.
2. Podjęcie starań w celu objęcia terenu miasta monitoringiem.
3. Uwrażliwianie mieszkańców na potrzebę wzajemnej ochrony przed przestępczością.

4. Podejmowanie działań interwencyjnych i zapobiegawczych mających na celu eliminowanie zachowań o charakterze patologicznym w środowisku szkolnym.
5. Opracowywanie i realizowanie programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych na temat przestępczości i jej negatywnych skutków.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych i w otoczeniu domowym:

1. Uwrażliwianie rodziców i opiekunów uczniów na kwestie związane z prawidłowym i bezpiecznym zachowaniem się na terenie szkoły i w otoczeniu domowym.
2. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w drodze do i ze szkoły.
3. Budowanie na terenie szkoły pozytywnych relacji z uczniami.
4. Dbłość o właściwy klimat umożliwiający rozwój inteligencji emocjonalnej uczniów i stworzenie przyjaznego środowiska szkolnego.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców:

1. Rozwój współpracy z uprawnionymi służbami w celu realizacji działań o charakterze prewencyjnym w odpowiedzi na postulaty zgłaszane przez samorząd i mieszkańców.
2. Podejmowanie inwestycji mających na celu zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa na drodze.
3. Rozwój systemu powiadamiania mieszkańców o zagrożeniach.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Burmistrz, Rada Miasta, Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień, placówki przedszkolne i oświatowe, placówki kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, świetlice.	Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, Straż Pożarna, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągle 2017-2026

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

- zmniejszenie zagrożenia przestępczością,
- zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie placówek oświatowych,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców,
- poprawa bezpieczeństwa na drodze.

Wskaźniki realizacji celu strategicznego:

- liczba popełnionych i wykrytych przestępstw, w tym z udziałem nieletnich,
- liczba opracowanych i realizowanych programów profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach oraz liczba osób nimi objętych,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

CEL STRATEGICZNY 5.:

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

Cele operacyjne:

- 1. Rozwój kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.**
- 2. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.**
- 3. Wspieranie dialogu społeczności lokalnej z władzami samorządowymi.**

Kierunki działań do celu operacyjnego 1.

Doskonalenie i rozwój kadr i służb pomocowych, podnoszenie jakości świadczonych usług, rozwijanie infrastruktury socjalnej.

1. Doskonalenie kadr pomocy społecznej poprzez zapewnienie niezbędnych środków na szkolenia i inne formy doskonalenia zawodowego.
2. Poprawa warunków obsługi klientów pomocy społecznej poprzez dostosowanie struktury kadrowej i warunków lokalowych do bieżących potrzeb.
3. Rozwój usług elektronicznych.
4. Zapewnienie mieszkańcom informacji o dostępnych formach świadczeń pomocowych, m.in. przez zamieszczanie informacji dotyczących funkcjonowania pomocy społecznej na stronach internetowych oraz w postaci broszur i ulotek.

5. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.
6. Wypracowanie platformy informacyjnej o formach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz ich rodzin jako elementu współpracy różnych podmiotów.
7. Podejmowanie działań promocyjnych mających na celu budowanie pozytywnego wizerunku pomocy społecznej w środowisku lokalnym.
8. Realizowanie zadań służących rozwiązywaniu problemów społecznych przy współpracy z jednostkami funkcjonującymi na terenie miasta i sektorem pozarządowym.

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.

Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego:

1. Inicjowanie działań zmierzających do włączania się mieszkańców w życie społeczne miasta poprzez udział w istniejących organizacjach pozarządowych oraz zachęcanie do tworzenia nowych podmiotów trzeciego sektora.
2. Opracowywanie i realizowanie przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi partnerami projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
3. Promowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie im pomocy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet miasta źródeł finansowania.

Kierunki działań do celu operacyjnego 3.

Wspieranie dialogu społeczności lokalnej z władzami samorządowymi:

1. Podejmowanie inicjatyw mających na celu wzmacnianie dialogu władz samorządowych z mieszkańcami.
2. Poszerzenie dostępu informacyjnego do planowanych przez samorząd zamierzeń o charakterze społecznym i gospodarczym.

Podmioty odpowiedzialne	Partnerzy	Źródła finansowania	Czas realizacji
Burmistrz, Rada Miasta, Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne miasta.	Organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, Kościół, społeczność lokalna.	Budżet samorządowy (gminny, powiatowy) i centralny, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.	Działania ciągłe 2017-2026

Zakładane efekty realizacji celu strategicznego:

- profesjonalizacja kadry pomocy społecznej,
- wysoka jakość świadczonych usług,
- zróżnicowane i efektywne formy współpracy z sektorem pozarządowym,
- większa aktywność mieszkańców,
- wzrastająca liczba inicjatyw lokalnych.

Wskaźniki realizacji celu strategicznego:

- liczba szkoleń i innych form doskonalenia zawodowego, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej,
- liczba organizacji pozarządowych w gminie, w tym funkcjonujących w obszarze polityki społecznej,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów podejmowanych w celu rozwiązywania problemów społecznych,
- liczba projektów służących aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.
- liczba wspieranych przez samorząd miasta organizacji pozarządowych,
- liczba spotkań przedstawicieli samorządu miasta z mieszkańcami.

3. WDROŻENIE STRATEGII, MONITOROWANIE JEJ REALIZACJI, EWALUACJA

Koordynatorem realizacji działań wyznaczonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026 będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaskarzewie.

Monitoring zapisów strategicznych będzie prowadzony przez Zespół, w którego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu, oraz stwierdzić, czy wyznaczone w dokumencie strategii działania przynoszą zakładane zmiany.

Zespół monitorujący postęp wdrażania zapisów strategicznych, będzie przedstawiał ocenę skuteczności polityki społecznej prowadzonej w mieście Burmistrzowi i Radzie Miasta, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań (np. programów celowych) oraz, w przypadku

stwierdzenia istotnych zmian społecznych, podjęcie ewentualnych działań korygujących i prac mających na celu aktualizację obowiązującej strategii.

Do oceny stopnia wdrożenia wyznaczonych działań zostaną wykorzystane sformułowane w dokumencie wskaźniki monitoringowe. W miarę rozwoju systemu monitorowania dokumentu będą mogły zostać zidentyfikowane nowe wskaźniki, które w odpowiedni sposób będą charakteryzowały przebieg realizacji podejmowanych działań.

Dane zebrane i opracowane w procesie monitoringu posłużą do ewaluacji strategii, której ogólnym celem jest podwyższanie stopnia adekwatności, efektywności i znaczenia rezultatów wynikających z realizacji strategii. Głównym zadaniem ewaluacji jest dążenie do stałego ulepszania skuteczności i efektywności interwencji, rozumiane nie tylko jako pozytywne efekty społeczne lub gospodarcze związane bezpośrednio ze strategią, lecz także, jako zwiększenie przejrzystości i promowania działań podejmowanych przez władze lokalne.

4. PROGNOZA ZMIAN

Realizacja działań zaplanowanych w ramach poszczególnych celów wypracowanych w niniejszym dokumencie powinna przyczynić się m.in. do:

- poprawy sytuacji rodzin i osób ubogich,
- uwrażliwienia społeczności lokalnej na problem ubóstwa,
- podniesienia kompetencji zawodowych osób bezrobotnych i zwiększenia ich szans na podjęcie zatrudnienia na otwartym rynku pracy,
- zwiększenia liczby osób zaktywizowanych zawodowo,
- zmniejszenia skali zjawiska tzw. dziedziczenia bezrobocia,
- zwiększenia liczby miejsc pracy,
- zmniejszenia liczby osób bezrobotnych,
- eliminowania zjawiska dyskryminacji ze względu na płeć na rynku pracy,
- wzrostu liczby podmiotów gospodarczych,
- zmniejszenia liczby beneficjentów pomocy społecznej,
- spadku liczby rodzin zmagających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- poszerzenia wiedzy w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla rodzin,
- podniesienia jakości kształcenia i wsparcia w placówkach oświatowych,
- zwiększenia szans edukacyjnych dla dzieci mających problemy w nauce,

- zróżnicowania form spędzania czasu wolnego oraz wzrostu liczby dzieci i młodzieży z nich korzystających,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień,
- zwiększenia dostępności wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- zmniejszenia skali przemocy w rodzinie,
- polepszenia dostępu do podstawowych usług zdrowotnych, jak również specjalistycznych usług medycznych,
- poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego trybu życia,
- zwiększenia liczby mieszkańców aktywnych fizycznie i stosujących się do zasad zdrowego trybu życia,
- zapobiegania wykluczenia cyfrowego osób starszych,
- zwiększenia udziału seniorów i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,
- uwrażliwienia społeczeństwa na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych,
- podniesienia jakości usług świadczonych osobom starszym i niepełnosprawnym,
- poprawy komfortu funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,
- spadku przestępczości, w tym wśród nieletnich,
- poszerzenia wiedzy uczniów w zakresie przestępczości i jej skutków,
- zapobiegania patologiom wśród nieletnich,
- umocnienia współpracy sąsiedzkiej w walce z przestępczością,
- zwiększenia bezpieczeństwa na drodze,
- podniesienia poziomu profesjonalizacji kadry pomocy społecznej,
- podniesienia jakości świadczonych usług,
- zróżnicowania form i zwiększenia efektywności współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- zwiększenia aktywności mieszkańców, wzrostu liczby inicjatyw społecznych,
- podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców o podejmowanych przez samorząd działaniach i zamierzeniach.

5. RAMY FINANSOWE

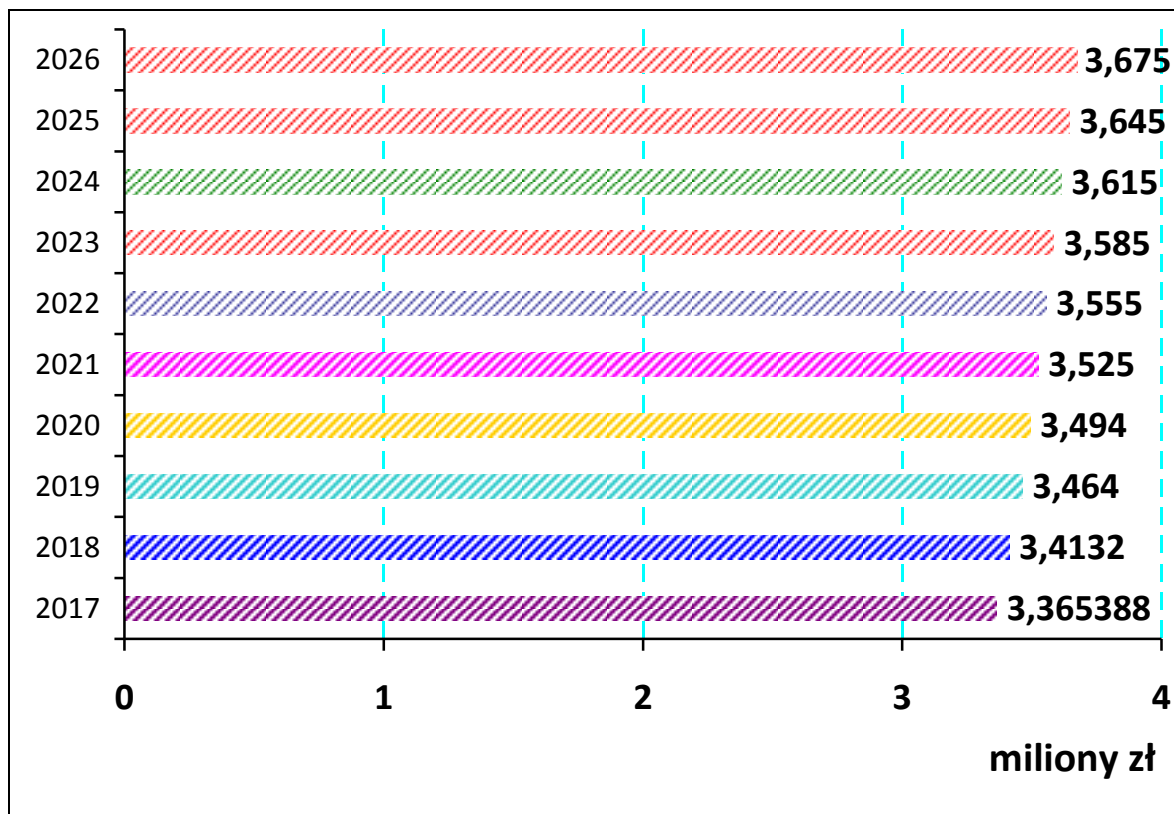
Ustawa o pomocy społecznej (Art. 16b ust. 2 pkt 3 lit. c) nakłada obligatoryjny wymóg określenia ram finansowych strategii. Są one przedstawione w poniższej tabeli oraz w formie graficznej na wykresie.

Tabela 53. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026

2017	2018	2019	2020	2021
3 365 388	3 413 200	3 464 000	3 494 000	3 525 000
2022	2023	2024	2025	2026
3 555 000	3 585 000	3 615 000	3 645 000	3 675 000

Poniżej przedstawiono wykres prezentujący skalę wydatków zaplanowanych w ramach finansowych Strategii.

Wykres 22. Szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach realizacji strategii

6. PROGRAMY I PROJEKTY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew będzie skuteczna, o ile przedstawiciele samorządu lokalnego znajdą zasoby umożliwiające opracowanie i realizację programów i projektów zgodnych z przyjętymi w dokumencie działaniami. Programy i projekty można realizować w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych, w zależności od ich charakteru. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Miasta.

6.1. PROGRAMY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026 będzie realizowana w szczególności poprzez poniżej wymienione programy:

1. Program Wspierania Rodziny w Mieście Łaskarzew
2. Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Łaskarzew
3. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii;
4. Program Współpracy Miasta Łaskarzew z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

6.2. PROJEKTY

Projekty, które mogą być realizowane w ramach strategii, odzwierciedlają potrzeby oraz zamierzenia miasta i jego mieszkańców. Prezentowane poniżej projekty powstały w trakcie prac nad strategią. Ich autorami są przedstawiciele instytucji i stowarzyszeń z terenu miasta.

Projekt: „Wakacje 2017”

Wnioskodawca projektu:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień, ul. Rynek Duży 32, 08-450 Łaskarzew.

Cel główny projektu:

Oddziaływania profilaktyczne na najmłodszych mieszkańców miasta Łaskarzew poprzez organizację zajęć w okresie wakacji.

Miejsce realizacji projektu:

Miasto Łaskarzew.

Beneficjenci projektu:

Najmłodsi mieszkańcy miasta Łaskarzew.

Partnerzy w realizacji projektu:

Placówka Wsparcia Dziennego „Bajka”, Posterunek Policji, Punkt Konsultacyjno-Diagnostyczny MKRPAiU w Łaskarzewie, Zespół Szkół Nr 1 i Zespół Szkół Nr 2 w Łaskarzewie.

Czas realizacji projektu:

Rok 2017.

Projekt: „Z komputerem za pan brat.”

Wnioskodawca projektu:

Stowarzyszenie Centrum Integracyjno-Animacyjne, ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew.

Cel główny projektu:

Nauka obsługi komputera. Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu osób z niższym wykształceniem.

Miejsce realizacji projektu:

Siedziba Stowarzyszenia Centrum – ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew.

Beneficjenci projektu:

Mieszkańcy Łaskarzewa z maksymalnie średnim wykształceniem.

Partnerzy w realizacji projektu:

Business School, ul. Dobra 1/7, 08-400 Garwolin.

Czas realizacji projektu:

Rok 2017.

Projekt: „Z rodzicami pójdziemy do kina.”

Wnioskodawca projektu:

Placówka Wsparcia Dziennego „Bajka”, ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew.

Cel główny projektu:

Wspólne oglądanie filmów przez dzieci z ich rodzicami. Wzrost świadomości na temat wartości płynącej ze wspólnego oglądania filmów.

Miejsce realizacji projektu:

Kino „ZA ROGIEM” w Łaskarzewie.

Beneficjenci projektu:

Podopieczni Placówki Wsparcia Dziennego „Bajka” wraz z rodzicami. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny.

Partnerzy w realizacji projektu:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Uzależnień w Łaskarzewie.

Czas realizacji projektu:

Rok 2017.

Projekt: „Wszyscy Razem.”

Wnioskodawca projektu:

Placówka Wsparcia Dziennego „Bajka”, ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew.

Cel główny projektu:

Zmiana postrzegania dzieci z rodzin dysfunkcyjnych poprzez osoby o wyższym statusie społecznym.

Miejsce realizacji projektu:

Miasto Łaskarzew.

Beneficjenci projektu:

Dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – podopieczni Placówki Wsparcia Dziennego „Bajka”.

Partnerzy w realizacji projektu:

Przedstawiciele instytucji, organizacji oraz mieszkańcy Łaskarzewa.

Czas realizacji projektu:

Rok 2017.

Projekt: „Aktywni i młodzi duchem.”

Wnioskodawca projektu:

Dom Pracy Twórczej „Bajka”, ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew.

Cel główny projektu:

Aktywizacja seniorów – warsztaty rękodzieła artystycznego.

Miejsce realizacji projektu:

Dom Pracy Twórczej „Bajka”, ul. Alejowa 13, 08-450 Łaskarzew.

Beneficjenci projektu:

Seniorzy z miasta Łaskarzew.

Partnerzy w realizacji projektu:

- Koło Emerytów i Rencistów;
- Koło Gospodyń Wiejskich „Serbianki”;
- twórcy ludowi.

Czas realizacji projektu:

Rok 2017.

UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026 będą realizowane w ramach przyjętych działań w zależności od posiadanych przez samorząd miasta i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Dla osiągnięcia wyznaczonych w dokumencie celów konieczne będzie współdziałanie różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, w tym tych, które działają na wyższym szczeblu administracyjnym.

Autorzy dokumentu pragną złożyć serdeczne podziękowania wszystkim tym, którzy uczestniczyli w jego budowie, przyczyniając się do identyfikacji problemów społecznych występujących w mieście. Jednocześnie chcą wyrazić nadzieję na dalszą współpracę w realizacji zapisów strategii.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności miasta w latach 2014-2016	15
Tabela 2. Ruch naturalny ludności miasta w latach 2014-2016	15
Tabela 3. Ruch migracyjny ludności miasta w latach 2014-2016	15
Tabela 4. Infrastruktura techniczna w mieście w 2016 roku	17
Tabela 5. Użytki rolne, lasy i grunty leśne	18
Tabela 6. Aktywność gospodarcza mieszkańców miasta w latach 2014-2016	19
Tabela 7. Zasoby mieszkaniowe w mieście w latach 2014-2016	19
Tabela 8. Dodatki mieszkaniowe przyznane w mieście w latach 2014-2016	20
Tabela 9. Placówki oświatowe i wychowania przedszkolnego w mieście w roku szkolnym 2015/2016	21
Tabela 10. Placówki kultury w mieście w 2016 roku	24
Tabela 11. Liczba zakładów opieki zdrowotnej, prywatnych praktyk lekarskich i aptek w mieście w 2016 r.	25
Tabela 12. Wykaz zakładów opieki zdrowotnej i aptek funkcjonujących w mieście w 2016 r.	25
Tabela 13. Schorzenia dzieci i młodzieży w wieku 0-18 lat z miasta w 2016 roku	25
Tabela 14. Schorzenia ludności miasta w wieku 19 lat i więcej w 2015 roku	26
Tabela 15. Profilaktyka zdrowotna dzieci i młodzieży z miasta w 2016 roku	27
Tabela 16. Przestępczość na terenie miasta w latach 2015-2016	30
Tabela 17. Przestępstwa w 7 wybranych kategoriach popełnione na terenie miasta w latach 2015-2016	30
Tabela 18. Dane dotyczące liczby zdarzeń przestępczych na terenie miasta w określonych dniach tygodnia w latach 2015-2016	31
Tabela 19. Dane dotyczące bezpieczeństwa w komunikacji na terenie miasta w latach 2015-2016	31
Tabela 20. Stan zatrudnienia w MOPS-ie oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku	33
Tabela 21. Wykształcenie kadry MOPS-u oraz potrzeby w tym zakresie na koniec 2016 roku	34
Tabela 22. Środki finansowe wydatkowane przez miasto na pomoc mieszkańcom miasta w latach 2014-2016	35
Tabela 23. Beneficjenci pomocy społecznej w mieście w latach 2014-2016	35
Tabela 24. Struktura wiekowa beneficjentów pomocy społecznej w mieście w 2016 roku	36
Tabela 25. Aktywność zawodowa beneficjentów pomocy społecznej w mieście w 2016 roku	36
Tabela 26. Powody przyznania pomocy społecznej w mieście w latach 2014-2016	37
Tabela 27. Formy wsparcia udzielanego w mieście przez MOPS w latach 2014-2016	38
Tabela 28. Skierowania i pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2014-2016	39
Tabela 29. Wartość świadczeń rodzinnych przyznanych w mieście w latach 2014-2016	39
Tabela 30. Świadczenia rodzinne przyznane w mieście w latach 2014-2016	39
Tabela 31. Świadczenie wychowawcze – Program Rodzina 500+ – przyznane w mieście w 2016 r.	41
Tabela 32. Świadczenia alimentacyjne przyznane w mieście w latach 2014-2016	41
Tabela 33. Instytucje działające w obszarze pomocy społecznej w mieście w 2016 r.	41
Tabela 34. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności miasta w zakresie pieczy zastępczej w latach 2014-2016	42
Tabela 35. Organizacje pozarządowe w mieście w 2016 roku	43
Tabela 36. Bezrobotni w mieście i ich udział w liczbie ludności miasta w wieku produkcyjnym w latach 2014-2016	50
Tabela 37. Stopa bezrobocia w powiecie, województwie i w kraju w latach 2014-2016	50
Tabela 38. Bezrobotni w mieście na koniec 2016 roku według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia	51
Tabela 39. Bezrobotni w mieście na koniec 2016 roku według wybranych rodzajów działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy	52
Tabela 40. Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych	56
Tabela 41. Środki finansowe przeznaczone w mieście w latach 2014-2016 na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie	56
Tabela 42. Lokalny rynek napojów alkoholowych w mieście w latach 2014-2016	57

Tabela 43. Działalność MKRPAiU w latach 2014-2016 w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w mieście	58
Tabela 44. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście w latach 2014-2016.....	59
Tabela 45. Negatywne zachowania i zjawiska patologiczne występujące w społeczności uczniowskiej w mieście w roku szkolnym 2015/2016.....	62
Tabela 46. Występowanie dysfunkcji i patologii w rodzinach uczniów z miasta	62
Tabela 47. Osoby w wieku poprodukcyjnym w strukturze ludności miasta w latach 2014-2016	66
Tabela 48. Rodziny w mieście korzystające z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2014-2016	69
Tabela 49. Orzeczenia o niepełnosprawności wydane mieszkańcom miasta w latach 2014-2016.....	70
Tabela 50. Wsparcie udzielone przez PCPR niepełnosprawnym mieszkańcom miasta w latach 2014-2016	70
Tabela 51. Udział kobiet w liczbie ludności miasta w latach 2014-2016	73
Tabela 52. Udział kobiet w liczbie osób bezrobotnych w mieście w latach 2014-2016.....	73
Tabela 53. Ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Łaskarzew na lata 2017-2026.....	102

Wykresy

Wykres 1. Jak Pani/Pan ocenia ofertę edukacyjną szkół w mieście?.....	21
Wykres 2. Czy oferta opieki nad dziećmi do lat 3 w mieście zaspokaja potrzeby mieszkańców?	22
Wykres 3. Czy oferta opieki przedszkolnej w mieście zaspokaja potrzeby mieszkańców?	22
Wykres 4. Jaka jest według Pani/Pana atrakcyjność i jakość oferty kulturalnej w mieście?	24
Wykres 5. Jak Pani/Pan ocenia ofertę miasta w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców?	28
Wykres 6. Jaka jest wg Pani/Pana oferta miasta w zakresie sportu i rekreacji?.....	29
Wykres 7. Czy czuje się Pani/Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?.....	32
Wykres 8. Jakie problemy, niekorzystne zjawiska najbardziej uwidaczniają się w mieście?.....	45
Wykres 9. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców miasta są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym?.....	45
Wykres 10. W jakich Pani/Pana zdaniem obszarach działania podejmowane na terenie miasta bądź oferowane wsparcie są najbardziej niezadowolające?	46
Wykres 11. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w mieście działania w zakresie przeciwdziałania ubóstwu?	47
Wykres 12. Jak Pani/Pan ocenia komunikację między władzami samorządowymi a mieszkańcami?	49
Wykres 13. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w mieście działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu?	54
Wykres 14. Czy zna Pani/Pan przypadki przemocy w rodzinie na terenie miasta lub o nich słyszała/słyszał?	60
Wykres 15. Czy Pani/Pan zdaniem istnieje ryzyko nasilenia się zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta?.....	60
Wykres 16. Jak Pani/Pan ocenia działania podejmowane w mieście w zakresie organizacji i zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży?	65
Wykres 17. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie miasta uwzględnia się potrzeby osób starszych?.....	68
Wykres 18. Czy Pani/Pana zdaniem w działaniach realizowanych na terenie miasta uwzględnia się potrzeby osób niepełnosprawnych?.....	71
Wykres 19. Kto jest wg Pani/Pana bardziej zagrożony dyskryminacją ze względu na płeć?	74
Wykres 20. Czy uważa Pani/Pan, że powinno się podejmować w mieście działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn lub w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	75
Wykres 21. W jakich obszarach powinno się podejmować w mieście działania na rzecz równości szans kobiet i mężczyzn w celu przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na płeć?	76
Wykres 22. Szacunkowa wielkość wydatków (w zł) w poszczególnych latach realizacji strategii....	102